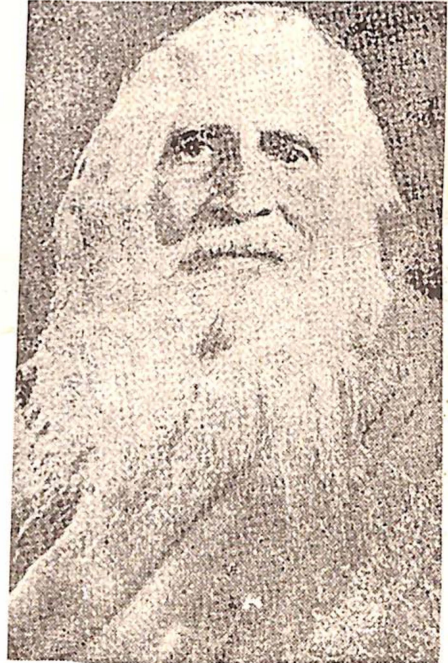

ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾವ್

ವರದರಾಜ ಹುಯಿಲಗೋಳ

K
891.481 409 2
R 18.H

ಭಾರತ
K
891.481
4092
R 18 H

ಒಳ ಬದಿಯ ರಕ್ಷಾಪಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿರುವ ಶಿಲ್ಪಕಲೆಯಲ್ಲಿ
ಮೂವರು ಭವಿಷ್ಯವಾದಿಗಳು ಭಗವಾನ್ ಬುದ್ಧನ ತಾಯಿ ರಾಣಿ
ಮಾಯಾಳ ಕನಸನ್ನು ರಾಜ ಶುದ್ಧೋದನನಿಗೆ ವಿವರಿಸುವ ದೃಶ್ಯವಿದೆ.
ಅವುಗಳ ಕೆಳಗೆ ಆ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಬರಹಗೊಳಿಸಿತ್ತಿರುವ
ಬರಹಗಾರ ಕುಳಿತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಬರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುವ ಮೊದಲ
ಭಾರತೀಯ ಶಿಲ್ಪ ಬಹುಶಃ ಇದೇ ಆಗಿರಬಹುದು.
ನಾಗಾರ್ಜುನ ಬೆಟ್ಟದ ಶಿಲ್ಪಗಳು ಕ್ರಿ.ಶ. ಎರಡನೆಯ ಶತಮಾನ.
ಕೃಷಿ : ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ, ಹೊಸದೆಹಲಿ.

ಭಾರತೀಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣಕಾರರು
ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾವ್

ವರದರಾಜ ಹುಯಿಲಗೋಳ

ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ALURA VENKATA RAO - A Monograph by Varadraj Huyilagola
on Modern Kannada writer, Sahitya Akademi, 1998.
Rs.25.

ISBN - 81-7201-580-1

© ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

891.481.409.2

R 18 H

Library

IAS, Shimla

ಪ್ರಥಮ ಮುದ್ರಣ : 1998

K 891.481 409 2 R 18 H

ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

00117183

ರವೀಂದ್ರ ಭವನ, ೩೫, ಭಿರೋಜ್ ಪಹಾ ರಸ್ತೆ, ನವದೆಹಲಿ - ೧೧೦ ೦೦೧

'ಸ್ವಾತಿ', ಮಂದಿರ್ ಮಾರ್ಗ್, ನವದೆಹಲಿ - ೧೧೦ ೦೦೧

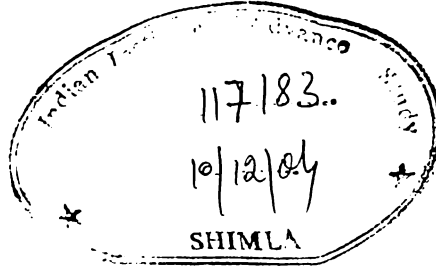
೧೦೯, ಎ.ಡಿ.ಎ. ರಂಗಮಂದಿರ, ಜಿ.ಸಿ. ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು - ೫೬೦ ೦೦೨

ಜೀವನ್ ತಾರಾ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್, ೪ನೇ ಮಹಡಿ, ಡೈಮಂಡ್ ಹಾರ್ಬರ್ ರೋಡ್, ಕಲ್ಕತ್ತಾ - ೭೦೦ ೦೫೩

೧೭೨, ಮುಂಬಯಿ ಮರಾಠಿ ಗ್ರಂಥ ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ ರಸ್ತೆ, ದಾದರ್, ಮುಂಬಯಿ - ೪೦೦ ೦೧೪

ಗುಣ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್, ಎರಡನೇ ಮಹಡಿ, ೩೦೪-೩೦೫, ಅಣ್ಣಾಸಾಲೆ, ಚೆನ್ನೈ - ೬೦೦ ೦೧೮

ಬೆಲೆ. ರೂ. 25.

ಅಕ್ಷರ ಜೋಡಣೆ : ಮುದ್ರಾ ಪ್ರಿಂಟ್ಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು - ೫೬೦ ೦೦೪

ಮುದ್ರಕರು : ಅನನ್ಯ ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್ಸ್ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್,

೧೦೬, ದತ್ತ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್, ಮುಖ್ಯರಸ್ತೆ, ಗಾಂಧೀ ಬಜಾರ್, ಬೆಂಗಳೂರು - ೫೬೦ ೦೦೪.

ಮುನ್ನುಡಿ

ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರು ಕರ್ನಾಟಕದ ಕುಲಪುರೋಹಿತರೆಂದೇ ಖ್ಯಾತಿವೆತ್ತವರು. ಈ ಶತಮಾನದ ಮೊದಲ ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಏಕೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ, ಕನ್ನಡ ವಾಚ್ಛಿಯದ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಅವಿಶ್ರಾಂತವಾಗಿ ದುಡಿದ ಪುಣ್ಯವಂತರವರು. ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನೇ ಕರ್ಮಭೂಮಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು ಕರ್ನಾಟಕದ ಮೂಲಕವೇ ಆಗಬಲ್ಲುದು ಎಂದು ದೃಢವಾಗಿ ನಂಬಿಕೊಂಡ ಎಂಟೆದೆಯವರು ಅವರು. ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಲುವಾಗಿ ಅವರ ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಸೇವೆ, ನಿಸ್ಸೀಮವಾದ ಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಫಲಾಪೇಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದ ಕರ್ಮ ಇವುಗಳನ್ನು ಈಗಿನ ಯುವಕರು ಮರೆಯುತ್ತಲಿದ್ದಾರೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರನ್ನು ಕುರಿತು ಒಂದು ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದಾಗ, ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಲು ನಾನು ಅತೀವ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡೆ.

ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರು ಸಾಹಿತಿಗಳೇ ಅಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವ ವಿಮರ್ಶಕರೂ ಉಂಟು. ಆದರೆ, ಆಲೂರರ 'ಕರ್ನಾಟಕ ಗತವೈಭವ', 'ಕರ್ನಾಟಕ ವೀರರತ್ನಗಳು', 'ನನ್ನ ಜೀವನ ಸ್ಮೃತಿಗಳು' ಇವುಗಳನ್ನು ಓದಿದಾಗ, ಯಾರಿಗೆ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ!! 'ಕರ್ನಾಟಕ ಗತವೈಭವ' ವಂತೂ ಕೋಟಿ ಕೋಟಿ ಕನ್ನಡಿಗರನ್ನು ಕುಂಭಕರ್ಣನ ಗಾಢನಿದ್ರೆಯಿಂದ ಎಚ್ಚರಿಸಿದೆ. ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಭಾರತೀಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣಕಾರರನ್ನು ಆಲೂರರು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿರುವುದು ಸತ್ಯಯುತವಾಗಿದೆ. ಈ ಸತ್ಯ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಈ ಗ್ರಂಥವು ನೆರವಾಗುವುದೆಂದೂ ನಾನು ನಂಬಿರುವೆ.

ಆಲೂರ ಅವರದು ತೀರ ಸರಳ, ಸಾದಾ ಜೀವನ. ಬಡತನವನ್ನೇ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯನ್ನಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದವರು ಅವರು. ರಾಜಕಾರಣ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಧರ್ಮ ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಅವರು ಕ್ರಿಯಾಶೀಲರಾಗಿದ್ದರೂ, ಕರ್ನಾಟಕತ್ವವೇ ಅವರ ಪ್ರಮುಖ ಧ್ಯೇಯವಾಗಿದ್ದಿತು. ದ.ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆಯವರು ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಣೋಪಾಸಕರು. ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದ ಅವರು ಜೀವನ ಪರ್ಯಂತ ಸ್ವದೇಶಿಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಿದವರು, ಖಾದಿ ವಸ್ತ್ರಧಾರಿಗಳು. ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಹಣವನ್ನೇ ವೆಚ್ಚಮಾಡಿ, ವಿವಿಧ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಕನ್ನಡದ ಧ್ವಜವನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿದವರು. ಇಂಥ ಪುಣ್ಯ ಪುರುಷರ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಿರ್ಮಿತಿಯ ರೀತಿ ಆಧುನಿಕರಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವಾಗಬಹುದೆಂಬ ಬಲವಾದ ಆಸೆ ನನ್ನದು.

ಕರ್ನಾಟಕದ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರು ತಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಿರ್ಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಇತಿಹಾಸ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಇವುಗಳಿಗೆ ಮಹತ್ವ ಕೊಡುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುವುದೇ ಈ ಕೃತಿಯ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ. ಈಗ ಲಭ್ಯವಿದ್ದ ಆಲೂರರ ಎಲ್ಲ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ನನ್ನ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನೆರವಾದ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಡಾ. ಜಿ.ಎಸ್. ಅಮೂರ ಹಾಗೂ ಡಾ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ರಿತ್ತಿ ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಕೃತಜ್ಞನಿರುವೆ. ಇಂಥದೊಂದು ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಬರೆಯಲು ನನಗೆ ಆಸ್ಪದ ಕೊಟ್ಟ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರಿಗೂ ನನ್ನ ನೆನಿಕೆಗಳು ಸಲ್ಲಬೇಕು.

ಧಾರವಾಡ

-ವರದರಾಜ ಹುಯಿಲಗೋಳ

ಪರಿವಿಡಿ

೧) ಕರ್ನಾಟಕತ್ವ ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರ ಬದುಕು	೦೯
೨) ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಿಯಾಗಿ	೨೫
೩) ರಾಜಕಾರಣಿಯಾಗಿ	೩೦
೪) ಅನುವಾದ ಕೃತಿಗಳು ಹಾಗೂ ವಿಚಾರ ಸಾಹಿತ್ಯ	೩೪
೫) ಕರ್ನಾಟಕತ್ವವೂ, ಆಲೂರ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಿರ್ಮಿತಿಯೂ	೪೦
೬) ವೇದಾಂತಿಯಾಗಿ	೫೭
೭) ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಲೂರರ ಮಹತಿ	೬೭
೮) ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರ ಜೀವನ ವಾಹಿನಿ	೭೭

ಗ್ರಂಥಸೂಚಿ

ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರನ್ನು ಕುರಿತ ಗ್ರಂಥಗಳು

ಅಡಿಟಪ್ಪಣಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ರೂಪಗಳು

ಕೃತಿಯ ಹೆಸರು	ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ರೂಪ
೧) ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾವ್: 'ನನ್ನ ಜೀವನ ಸ್ಮೃತಿಗಳು' (೧೯೭೪)ಮನೋಹರ ಗ್ರಂಥಮಾಲಾ, ಧಾರವಾಡ(ಪ್ರಕಾಶಕರು).	'ಜೀವನ ಸ್ಮೃತಿಗಳು'
೨) 'ಕರ್ನಾಟಕ ಕುಲಪುರೋಹಿತರು'(೧೯೮೧) ಕರ್ನಾಟಕ ಕುಲಪುರೋಹಿತ ಜನ್ಮ ಶತಮಾನೋತ್ಸವ ಸಮಿತಿ, ಧಾರವಾಡ (ಪ್ರಕಾಶಕರು)	'ಕುಲಪುರೋಹಿತರು'
೩) 'ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರು' (೧೯೮೩) ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ (ಪ್ರಕಾಶಕರು)	ಆ.ವೆಂ.
೪) 'ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರು: ಜೀವನ ಹಾಗೂ ಕೃತಿಗಳು'(೧೯೮೪) ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ (ಪ್ರಕಾಶಕರು)	ಆ.ವೆಂ.ಜೀವನ ಹಾಗೂ ಕೃತಿಗಳು

೧. ಕರ್ನಾಟಕತ್ವ ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರ ಬದುಕು

“ಕರ್ನಾಟಕ, ಕರ್ನಾಟಕತ್ವ’ ಎಂದು ಕನವರಿಸುತ್ತಿದ್ದವರಲ್ಲಿ ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರು ಒಬ್ಬರು; ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯವಾದ ಒಬ್ಬರು; ಅವರೊಬ್ಬರೇ ಎನ್ನುವಷ್ಟು ಒಬ್ಬರು”,¹ ಕರ್ನಾಟಕ ಕುಲಪುರೋಹಿತರೆಂದು ಖ್ಯಾತಿವೆತ್ತ ಆಲೂರ ವೆಂಕಟ ರಾಯರ ನಿಕಟವರ್ತಿಗಳಾದ ಪದ್ಮಶ್ರೀ. ಜಿ. ಬಿ. ಜೋಶಿಯವರು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಿದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದು. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರ ಸಾಹಿತ್ಯಕ, ರಾಜಕೀಯ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಮೊದಲಾದ ಸೇವೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಕರ್ನಾಟಕದ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ, ಕರ್ನಾಟಕತ್ವಕ್ಕಾಗಿ.

ಕರ್ನಾಟಕತ್ವದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ, ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳ ಅರ್ಥವೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗಲಾರದು. ಹೊಸಗನ್ನಡ ಗದ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರದು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕೊಡುಗೆಯಿದ್ದು, ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರೇರಣೆ ಕರ್ನಾಟಕತ್ವವೇ ಆಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕತ್ವ ಆಲೂರ ಅವರ ಟಂಕಸಾಲೆಯಿಂದಲೇ ಹೊರಬಿದ್ದ ನಾಣ್ಯವಾಗಿದೆ. “ಕರ್ನಾಟಕತ್ವವೆಂದರೆ ಕೇವಲ ದೇಶಾಭಿಮಾನವಲ್ಲ, ಕೇವಲ ಭಾಷಾಭಿಮಾನವಲ್ಲ, ಕೇವಲ ಇತಿಹಾಸಾಭಿಮಾನವಲ್ಲ. ಇವೆಲ್ಲವುಗಳನ್ನು ಮೀರಿದ, ಇವೆಲ್ಲವುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಪರಿಶುದ್ಧ ಭಾವನೆ”² ಎಂದು ಆಲೂರ ಅವರೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ; “ಕರ್ನಾಟಕತ್ವವೆಂದರೆ ಕಿರಣ ಕೇಂದ್ರದ ಕಾಜು. ಅದರೊಳಗಿಂದ ಭರತಭೂಮಿ ಮಾತ್ರವೇ ಏಕೆ, ವಿಶ್ವವೇ ನಮಗೆ ಗೋಚರವಾಗುತ್ತದೆ.”³

ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ 20 ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಮೊದಲ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕವು ಮೃತರಾಷ್ಟ್ರದಂತೆಯೇ ಇದ್ದಿತು. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಕರ್ನಾಟಕದ ಬಗ್ಗೆ ತಿರಸ್ಕಾರ ಭಾವನೆ. ಆಗ ಆಲೂರ ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನೇ ತಮ್ಮ ಕರ್ಮಭೂಮಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. “ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ಎನ್ನುವ ತಿರಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅವರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ

ಏನಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಬಂದರು.”⁴ ಕನ್ನಡದ ಜ್ಯೋತಿ ಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿಸಿ ಅದು ಆರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡರು.

ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ದಿಗ್ಗಜಗಳೆನಿಸಿರುವ ದ.ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ, ಕುವೆಂಪು, ಶಂ.ಬಾ. ಜೋಶಿ, ರಂ.ಶ್ರೀ. ಮುಗಳಿ, ಜಿ.ಪಿ.ರಾಜರತ್ನಂ, ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತ, ಅ.ನ.ಕೃಷ್ಣರಾಯ, ಶ್ರೀರಂಗ, ಬೆಟಗೇರಿ ಕೃಷ್ಣಶರ್ಮ ಇವರೇ ಮೊದಲಾದವರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಿರ್ಮಿಸಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಕುಲಪುರೋಹಿತ ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರಿಂದಲೇ ಪ್ರಥಮ ಪ್ರೇರಣೆ ಪಡೆದಿರುವುದು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿದೆ. ಸ್ವತಃ ಆಲೂರ ಅವರು ಗಂಭೀರ ಸ್ವಭಾವದವರು. ತಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕತ್ವದ ಕಲ್ಪನೆಯಿಂದ ಚೈತನ್ಯ ಪಡೆದ ಅವರು ಧರ್ಮ, ರಾಜಕಾರಣ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಇತಿಹಾಸ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತಾದ ವಿವಿಧ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೇ ರಚಿಸಿರುವರು. ಅವರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಷಯ ವೈವಿಧ್ಯ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದಲ್ಲದೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲಿಯೂ ಹೊಸರೀತಿಯ ಗದ್ಯಶೈಲಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಅವರು ಯತ್ನಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ವೆಂಕಟರಾವ್ ಆಲೂರ ಇವರ ಜನನ (ಆಷಾಢ ಶುದ್ಧ ಪಂಚಮಿ) ೧೨ ಜುಲೈ ೧೮೮೦ ರಂದು ವಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ವೆಂಕಟರಾಯರ ತಂದೆ ಭೀಮರಾವ್, ತಾಯಿ ಭಾಗೀರಥಿಬಾಯಿ. ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರ ಮನೆತನ ಮೂಲತಃ ಬಳ್ಳಾರಿ ಕಡೆಯದು. ಅವರ ಮುತ್ತಜ್ಜ ೧೮೨೯ ರಲ್ಲಿಯೇ “ಮುಲ್ಕೀ” ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಡೆಗೆ ಬಂದರು. ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ರೋಣ ತಾಲೂಕಿನ ಮಲಪ್ರಭಾ ದಂಡೆಯ ಮೇಲಿನ ಹೊಳೆ ಆಲೂರ ಇವರಿಗೆ ಸರಕಾರದಿಂದ ಜಹಗೀರಾಗಿ ದೊರೆತ ಊರು. ಅದುದರಿಂದಲೇ ಇದು ಆಲೂರ ಮನೆತನವಾಯಿತು.

ವೆಂಕಟರಾಯರ ತಂದೆ ಭೀಮರಾಯರು ರವೆನ್ಯೂ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಶಿರಸ್ತೆದಾರರು. ವೆಂಕಟರಾಯರು ಚಿಕ್ಕವರಿರುವಾಗ ಭೀಮರಾಯರಿಗೆ ನವಲಗುಂದ, ಗದಗ, ಹಾನಗಲ್ಲ ಈ ಊರುಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಗವಾದ್ದರಿಂದ, ವೆಂಕಟರಾಯರ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ವಿವಿಧ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಗಿತು. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾತ್ರ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ೧೮೯೭ ರಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಗುಣಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಮ್ಯಾಟ್ರಿಕ್ ಪರೀಕ್ಷೆ ಪಾಸಾದ ಆಲೂರ ಅವರು ಪುಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲೇಜು ಶಿಕ್ಷಣ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಪುಣೆಯಲ್ಲಿ ಆಗ ಫ್ಲೇಗಿನ ಹಾವಳಿ ಇದ್ದುದರಿಂದ, ಅವರಿಗೆ ಪುಣೆಗೆ ಹೋಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ.

೧೮೯೮ ನೆಯ ವರ್ಷ ಅವರು ಒಬ್ಬರೇ ನವಲಗುಂದದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾಯಿತು. ಬಂದು ವರುಷದ ಈ ಅಜ್ಞಾತವಾಸವು ಆಲೂರ ಅವರಿಗೆ ಮುಂದಿನ ಏಕಾಂತ

ಜೀವನಕ್ಕೆ ಬೀಜವಾಯಿತು. ಇದಲ್ಲದೆ ಅವರ ತಂದೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಟ್ಟ ಮಹಾಭಾರತ, ನೀತಿ ಮೀಮಾಂಸೆ ಮುಂತಾದ ಮರಾಠಿ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಓದುವ ಸುಸಂಧಿಯೂ ಅವರಿಗೆ ದೊರೆಯಿತು. ಆಲೂರ ಅವರು ಮೀಮಾಂಸೆಗಳಲ್ಲಿಯ ಹಲವು ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದ ಹಿರಿಯರೊಬ್ಬರು “ನೀನೇ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡಿ ನೋಡು” ಎಂದರಂತೆ ಆಗ ಪ್ರೊ. ಭಾನು ಅವರು ಬರೆದ ‘ನೀತಿ ಮೀಮಾಂಸೆ’ಯನ್ನು ಕನ್ನಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಆಲೂರರು ಆರಂಭ ಸಿಯೇ ಬಿಟ್ಟರು. “ಇದು ಮುಂದೆ ನಾನು ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಕರ್ತನಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಬೀಜವಾಯಿತು”⁵ ಎಂದು ಆಲೂರ ಅವರು ಹೇಳಿರುವರು.

೧೮೯೯ ರಲ್ಲಿ ಕಾಲೇಜು ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆಂದು ಪುಣೆಯ ಫರ್ಗ್ಯೂಸನ್ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಸೇರಿಕೊಂಡಾಗ, ಪುಣೆಯ ವಾತಾವರಣ ಆಲೂರ ಅವರ ಮೇಲೆ ಅದ್ಭುತ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಲೋಕಮಾನ್ಯ ಟಿಳಕರ ದರ್ಶನ ಹಾಗೂ ಅವರ ಜೊತೆ ಚರ್ಚೆ, ವೀರ ಸಾವರಕರ, ಸೇನಾಪತಿ ಬಾಪಟರಂಥ ದೇಶಾಭಿಮಾನಿಗಳು ಸಹಪಾಠಿಗಳಾಗಿ ಇರುವಿಕೆ, ಪುಣೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಡೆಗೂ ಪ್ರಜ್ವಲಿಸಿದ ಮರಾಠಿಯ ಭಾಷಾಭಿಮಾನ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹರಿತವಾದ ಪ್ರಭಾವ ತೋರಿದವು. ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾಭಿಮಾನ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಇವುಗಳ ವಿಚಾರಮಂಥನವು ಪುಣೆಯಿಂದಲೇ ಆರಂಭವಾಯಿತು.

ಪುಣೆಯಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು ೧೯೦೩ ರಲ್ಲಿ ಬಿ.ಎ. ಪದವಿಯನ್ನು, ಮುಂಬೈ ಯಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು ೧೯೦೫ ರಲ್ಲಿ ಎಲ್.ಎಲ್.ಬಿ. ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ನ್ಯಾಯವಾದಿಗಳಾಗಿ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಆಲೂರ ಅವರು ನೆಲೆಯೂರಿದರು. ಆದರೆ ಅವರ ಲಕ್ಷ್ಯ ತಮ್ಮ ವಕೀಲಿ ವ್ಯವಸಾಯದ ಕಡೆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಮಾಜ ಸೇವೆ, ರಾಜಕಾರಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಚಿಂತನೆಯಿದ್ದಿತು.

೧೯೦೫ ಮೇ ೪ ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮಹತ್ವವಾದದ್ದು. ಆಗ ಇನ್ನೂ ಎಲ್.ಎಲ್.ಬಿ. ಪರೀಕ್ಷೆ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಮೇ ತಿಂಗಳ ಬಿಡುವಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ಆಲೂರಿಗೆ ಬಂದಾಗ, ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಹಲವು ಆಚಾರ್ಯರ ಕೂಡ ಆನೆಗೊಂದಿಗೆ ಹೋದರು. ಆಗ ತುಂಗಭದ್ರೆ ನದಿಯ ದಂಡೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಹಾಳು ಹಂಪೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ವೈಭವವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಂಡರು. ಸಮಗ್ರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಚಿತ್ರವು ಅವರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಟ್ಟಿ, ಅವರ ವಿಚಾರಧಾರೆಯನ್ನೇ ಬದಲಿಸಿತು. ‘ಆ ಸಂಸ್ಕರಣೀಯ ದಿನವನ್ನು ನಾನೆಂದಿಗೂ ಮರೆಯಲಾರ... ಅದು ನನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿಯ ತಿರುಗಣಿ ಸ್ಪೇಷನ್...’⁶ ಎಂದು ಆಲೂರ ಅವರೇ ಎದೆ ದುಂಬಿ ನುಡಿದಿರುವರು.

೧೯೦೫ ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಂಗಭಂಗ ಚಳುವಳಿಯಿಂದಲೂ ಆಲೂರ ಪ್ರಭಾವಿತರಾದರು. ಆನೆಗೊಂದಿ ದರ್ಶನ ಹಾಗೂ ಈ ವಂಗಭಂಗ ಚಳುವಳಿ ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರ ಜೀವನ ಪ್ರವಾಹವನ್ನು ಉತ್ತರ ವಾಹಿನಿಯನ್ನಾಗಿ-ಅಂದರೆ ಪುಣ್ಯವಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದವು.

'ಹಂದುತ್ವ' ಇದರಂತೆಯೇ 'ಕರ್ನಾಟಕತ್ವ'. ಇದರ ಸಲುವಾಗಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ವಕೀಲಿ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಬಹುಬೇಗ ಬಿಟ್ಟಬಿಟ್ಟರು. ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿದ್ದ ಧಾರವಾಡದ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯಾವರ್ಧಕ ಸಂಘದ ಮುಖಾಂತರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ೧೯೦೬ ರಲ್ಲಿಯೇ ನಿರ್ಣಯಿಸಿದರು. ಸಂಘದ ಮುಖಪತ್ರಿಕೆಯಾದ 'ವಾಗ್ಗುಷಣ'ದ ಸಂಪಾದಕರಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕದ ಬಗ್ಗೆ ಹಲವಾರು ಸ್ತೂರ್ತಿಯುತ ಲೇಖನ ಬರೆದರು. ೧೯೦೯ ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಾಲೆ ೧೯೧೧ ರಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡಾಗ, ಅವರು ಮತ್ತೆ ತಮ್ಮ ವಕೀಲಿ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ವೆಂಕಟರಾವ್ ಮುದವೀಡು ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಈ ವಕೀಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಸಾಗಿದ್ದಿತು. ಅಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿ ಬಂದಾಗ ೧೯೨೦ ರಲ್ಲಿ ವಕೀಲಿ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟವರು ಮತ್ತೆ ಆ ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಡಲಿಲ್ಲ.

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆಗೆ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವೇ ಅರ್ಪಿಸಿಕೊಂಡ ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರು ಮೊದಮೊದಲು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಾಜಕೀಯ ರಂಗದಲ್ಲಿಯೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇದ್ದರು. ಲೋಕಮಾನ್ಯ ಟಿಳಕರು ಅವರಿಗೆ ಅದರ್ಶ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಗುರು; ೧೯೧೬ ರಲ್ಲಿ ಟಿಳಕರಿಗೆ ೬೦ ವರ್ಷ ತುಂಬಿದಾಗ, ಆಲೂರರು ಅವರನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಕರೆಯಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು; ಗದಗ, ಧಾರವಾಡ, ಗುರ್ಲ ಹೊಸೂರ ಮೊದಲಾದ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಉಪನ್ಯಾಸ ಏರ್ಪಡಿಸಿದರು. ಆಲೂರ ಅವರು ಸ್ವದೇಶಿ ಚಳುವಳಿ, ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಹೋಮರೂಲ ಲೀಗ್ ಚಳುವಳಿ, ಅಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿ, ಕಾಯಿದೆ ಭಂಗ ಚಳುವಳಿ ಹೀಗೆ ವಿವಿಧ ರಾಜಕೀಯ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದರು. 'ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಂಘ'ದ ಕರ್ನಾಟಕ ಶಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ (೧೯೧೬) ಹಾಗೂ ಖಾದಿ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸ್ವಾಗತಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ (೧೯೨೮) ಅವರು ವಿಶೇಷ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಲೋಕಮಾನ್ಯ ಟಿಳಕರ ಮರಣಾನಂತರ ಅವರು ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಭಾಗವು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತ ಹೋಯಿತು.

ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರ ಈ ರಾಜಕೀಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಅವರ ವಾಣಿಯ ನಿರ್ಮಿತಿಗೂ ನೆರವಾಗಿವೆಯೆಂಬುದು ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ. ಎಂತಹುದೇ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ, ಅವರು ಪ್ರತಿದಿನ ತಮ್ಮ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನೂ, ಬರೆಯುವುದನ್ನೂ

ಬಿಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಬರಹವೆಲ್ಲವೂ ಕರ್ನಾಟಕತ್ವಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಇದ್ದಿತು. ಕರ್ನಾಟಕತ್ವದ ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಅವರು ಹೇಗೆ ಬರೆದರಂಬುದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯೊಂದನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು.

೧೯೧೬ ರಲ್ಲಿ ಪುಣೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಮರೂಲ್ ಲೀಗ್ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಯಿತು. ಆಗ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಹೋಮರೂಲ್ ಶಾಖೆಯಿರಬೇಕೆಂದು ಆಲೂರ ಅವರು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿ ಅದನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಂಡರು. ಅದರ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯೂ ಆದರು. ಆಗ ಬೆಳಗಾವಿಯ ದೇಶಪಾಂಡೆ ಗಂಗಾಧರರಾಯರು ಅದರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. ದೇಶಪಾಂಡೆ ಗಂಗಾಧರರಾಯರು ಲೋಕಮಾನ್ಯ ಟಿಳಕರ ಮೂಲ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಸ್ವರಾಜ್ಯಸಂಘದ ವತಿಯಿಂದ ಮರಾಠಿಯಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಿ ಹಂಚಿದರು. ಅವುಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿ ತಾವೂ ಹಂಚುವುದಾಗಿ ಆಲೂರ ಅವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ಹಣದ ಅಭಾವದ ನೆಪವೊಡ್ಡಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾಂತರ ಕೃತಿಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗದಂತೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನೋಡಿಕೊಂಡರು. ಆಗ ಆಲೂರ ಅವರು ತಾವೇ ಭಾಷಾಂತರಿಸಲು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಮುಂದಾದರು. ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪುಸ್ತಕಮಾಲೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಆಗಿನ್ನೂ ಅವರು ವಕೀಲಿ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಬಿಡುವು ದೊರೆತಾಗ ವೃಥಾ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡದೆಯೇ, ವಕೀಲರ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಕಿರುಹೊತ್ತಿಗೆಗಳನ್ನು ಬರೆದು, ಹಲವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಕನ್ನಡ ನುಡಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಛಲ ಇಂಥದು.

ಕನ್ನಡಕ್ಕಾಗಿ ಹಣ ವೆಚ್ಚಮಾಡಲೂ ಅವರು ಹಿಂದುಮುಂದು ನೋಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಧಾರವಾಡದ ಹ್ಯಾಯಸ್ಕೂಲದಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುತ್ತಿರುವಾಗ-ಅವರಿಗೆ ಸುಮಾರು ೧೫ ವರುಷವಿರುವಾಗ-ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಮರಾಠಿ ವಾತಾವರಣವೇ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗಣೇಶೋತ್ಸವಗಳಲ್ಲಿ ಗಣಪತಿ ಮೇಳಗಳು ವಿಶೇಷ ಪ್ರಸಾರದಲ್ಲಿದ್ದವು. ಅಲ್ಲಿ ಮರಾಠಿ ಹಾಡುಗಳಿಗೆ ಅಗ್ರಪೂಜೆ; ಆಗ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮೇಳ ಕೂಡಿಸುವ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಆಲೂರ ಅವರಿಗೆ ಉಂಟಾಯಿತು. ಅವರ ಜೊತೆಗಿದ್ದ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಫಡಿಕಾರನೆಂಬ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ೧೫-೨೦ ಕವನಗಳನ್ನು ಹಾಡಿ ತೋರಿಸಿದ. ಕೂಡಲೇ ಆಲೂರರು 'ಗಜಾನನ ಸ್ತವನ' ಎಂಬ ಮೇಳಪದ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ರಾಜಹಂಸ ಮುದ್ರಣಾಲಯದಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚು ಹಾಕಿಸಿ ತಾವೇ ಪ್ರಕಾಶಿಸಿದರು.

ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರ ಇಂಥ ಸ್ವಭಾವ ಅನಂತರದ ಜೀವನದಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ವರಕವಿ ದ.ರಾ.ಬೇಂದ್ರೆಯವರನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಪರಿಚಯಿಸಿದವರು ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರೇ; ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ ಅವರ

ಕವನಗಳನ್ನು ಓದಿ, ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಬೇಂದ್ರೆಯವರ ಮೊದಲ ಕೃತಿ 'ಕೃಷ್ಣಾಕುಮಾರಿ' ಪ್ರಕಟಿಸಿದವರು ಅವರೇ.

ವಕೀಲಿ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ತೊರೆದು ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯಾವರ್ಧಕ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ, ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರು ಏಕೀಕೃತ ಕರ್ನಾಟಕದ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಿ 'ವಾಗ್ಭೂಷಣ'ದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ನಿಜಾಮ ಕರ್ನಾಟಕ, ಮೈಸೂರ ಕರ್ನಾಟಕ, ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ ಈ ಬೇದ ಅಳಿದುಹೋಗಿ 'ಕರ್ನಾಟಕ ಒಂದೇ' ಎಂಬುದನ್ನು ಘೋಷಿಸಿದರು. ಅಖಂಡ ಕರ್ನಾಟಕವೇ ಅವರ ಮಂತ್ರವಾಯಿತು. 'ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಕಲ್ಪನಾತೀತವೇ ಆಗಿದ್ದಿತು'.⁷

ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರು ೧೯೦೭ ರಲ್ಲಿ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಅಖಿಲ ಕರ್ನಾಟಕ ಗ್ರಂಥಕರ್ತರ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಿದರು. ಮೈಸೂರು, ಮಂಗಳೂರು, ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಿಂದ ಗ್ರಂಥಕರ್ತರು ಧಾರವಾಡಕ್ಕೆ ಆಗಮಿಸಿದ್ದರು. ಕರ್ನಾಟಕತ್ವದ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರ ಯಶಸ್ವಿ ಹೆಜ್ಜೆಯಿದು. ೧೯೦೮ ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೂ ಒಮ್ಮೆ ಇದೇ ತೆರನಾದ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿದರು. ಈ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೇ ಸಫಲತೆ ಪಡೆದು, ಮುಂದೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ 'ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು' ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಯಿತು (೧೯೧೫). ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಈಗಲೂ ಅಖಿಲ ಕರ್ನಾಟಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸಿದೆ.

ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರು ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವ ಮೊದಲು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪತ್ರಿಕಾವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದರು. ಕನ್ನಡ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗಿಂತ ಮರಾಠಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೇ ಕನ್ನಡಿಗರಿಂದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ದೊರೆತ ಕಾಲ ಅದು. ಆಲೂರ ಅವರು ಹೊಸ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸ ತೊಡಗಿದರು. ೧೯೦೭ ರಿಂದ ೧೯೧೧ ರವರೆಗೆ ಅವರು 'ಕರ್ನಾಟಕ ಪತ್ರ', 'ಕರ್ನಾಟಕ ವೃತ್ತ' ಮತ್ತು 'ಕನ್ನಡ ಕೇಸರಿ' - ಈ ಮೂರು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪಾದಕೀಯ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.⁸ ಇವುಗಳಿಗಲ್ಲ ಅವರು ಅನಧಿಕೃತ ಸಂಪಾದಕರಾಗಿದ್ದರು

ಇದೇ ತೆರನಾಗಿ ಅವರು 'ಕರ್ಮವೀರ'ದಲ್ಲಿ, 'ಕನ್ನಡಿಗ'ದಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವರು. ೧೭ ಫೆಬ್ರವರಿ ೧೯೧೭ ರಲ್ಲಿ ಅವರು ಕರ್ಮವೀರದಲ್ಲಿ ಬರೆದ 'ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರರೆಲ್ಲರೂ ಕುರುಡರೇ' ಎಂಬ ಸಂಪಾದಕೀಯ ಲೇಖನ ಬಹಳ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕವಾಗಿದೆ; ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

ತಮ್ಮ ಸಂಪಾದಕೀಯ ಜೀವನವನ್ನು ಕುರಿತು ಆಲೂರ ಹೇಳಿದ ಮಾತು ಹೀಗಿದೆ: “Don’t evade, don’t seek (ತಪ್ಪಿಸಬೇಡ, ಅಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲೂ ಬೇಡ) ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಜೀವನ ತತ್ವ. ಸಂಪಾದಕನಾಗುವುದಕ್ಕೂ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದ ಕಾರಣ ನಾನು ಹೊಸದಾಗಿ ಪತ್ರಿಕೆ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗದೇ, ಇದ್ದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಲೇಖನ ಬರೆಯುತ್ತ ಹೋದೇ....”
9

ಪತ್ರಿಕಾವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರು ಬಹಳಷ್ಟು ಸಫಲತೆ ಪಡೆದದ್ದು ೧೯೨೨ ರಲ್ಲಿ, ‘ಜಯ ಕರ್ನಾಟಕ’ ಎಂಬ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಾಗ. ಸಮಸ್ತ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇದೊಂದು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಮಟ್ಟದ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಯೆಂಬ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಿತು. ಹಲವಾರು ವರುಷಗಳವರೆಗೆ ಸಾಗಿಬಂದ ‘ಜಯ ಕರ್ನಾಟಕ’ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಷಯ ವೈವಿಧ್ಯ ಇದ್ದಿತು; ಕರ್ನಾಟಕದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗದ ಲೇಖಕರಿದ್ದರು; ಗಂಭೀರ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತಾದ ಲೇಖನಗಳೂ ಇದ್ದವು. ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಆಲೂರು ವೆಂಕಟರಾಯರ ಲೇಖನಗಳು ಕನ್ನಡಿಗರ ಕಣ್ಣು ತೆರೆಯಿಸಿದವು. ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಹೊಸ ಬೆಳಕನ್ನು ತೋರಿಸಿದವು.

ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಯಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವುದು ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಠಿಣವಿದ್ದಿತು. ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ ಆಗಿನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಚ್ಚಾದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಕ್ ಮಾಡಿ ಅಡ್ರೆಸ್ ಬರೆಯುವುದು, ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡುವುದು, ಬಿಲ್ಲು ಮುಂತಾದ ಲೆಕ್ಕ-ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸುವುದು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರು ಇಬ್ಬರು ಸಹಾಯಕರಿಂದ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ‘ಜಯ ಕರ್ನಾಟಕ’ ವನ್ನು ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡುವ ನೆಪದಿಂದಲೇ ಸಾಧನಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪೋಸ್ಟ್ ಅಫೀಸನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ಅರಂಭಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ಒಟ್ಟಾರೆ “ಒಂದು ಸಣ್ಣ ರೈಲು ನಿಲ್ದಾಣದಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇಷನ್ ಮಾಸ್ಟರರ ಜೀವನ ಇದ್ದಹಾಗೆ ಇತ್ತು ಆಗಿನ ಸಂಪಾದಕರ ಜೀವನ.”¹⁰

‘ಜಯ ಕರ್ನಾಟಕ’ವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಆಲೂರರ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಏಳಿಗೆಯಾಗಿದ್ದಿತು; ಕನ್ನಡ ನಾಡು-ನುಡಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲಿಯೇ ಅಭಿಮಾನವನ್ನು ಕುದುರಿಸುವುದಾಗಿತ್ತು; ಹೊಸ ಲೇಖಕರನ್ನು ಬೆಳಕಿಗೆ ತರುವುದಾಗಿತ್ತು. ಹಣದ ಲಾಭ, ಪ್ರಚಾರ ಇಂಥ ಅಮಿಷವೂ ಅಪರಿಗರಲಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮೆದುರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡ ಧೈಯ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟ, ನೇರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ನಿರ್ವಹಿಸಿದರು.

೧೯೩೦ ರವರೆಗೂ ಆಲೂರರು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ‘ಜಯ ಕರ್ನಾಟಕ’ವನ್ನು ಸಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ೧೯೨೨ ರಿಂದ ೧೯೨೯ ವರೆಗಿದ್ದ ಈ ‘ಜಯ

ಕರ್ನಾಟಕ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಯೆಂದು ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆಯಿತು. ಇಂಥದೊಂದು ಪತ್ರಿಕೆ ಈವರೆಗೂ ಹೊರಟಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಕನ್ನಡಿಗರದಾಗಿದೆ. ಖ್ಯಾತಿ ಗಳಿಸಿದ, ಜನಪ್ರಿಯವಾದ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ವರಕವಿ ದ.ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆಯವರ ಹಿರಿತನದಲ್ಲಿದ್ದ 'ಗೆಳೆಯರ ಗುಂಪಿ'ಗೆ ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರು ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. "ಒಂದು ಪತ್ರಿಕೆ ಇನ್ನೂ ಏರಿಕೆಯ ದೆಸೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಬಳುವಳಿಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಉದಾರ ಉದಾಹರಣೆ ಇದೊಂದೇ ತೋರುತ್ತದೆ"¹¹ ಎಂಬುದು ಖ್ಯಾತ ಗ್ರಂಥಪಾಲ ಕೆ.ಎಸ್. ದೇಶಪಾಂಡೆ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ.

ವಿಚಾರ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಕನ್ನಡ ಹಿಂದೆ ಬೀಳಬಾರದೆಂದು ಆಲೂರ ಅವರು 'ಕರ್ನಾಟಕ ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಸಾರ ಮಂಡಲಿ', 'ನವಜೀವನ ಗ್ರಂಥ ಭಂಡಾರ' ಮತ್ತು 'ಗೀತಾ ಕುಸುಮ ಮಂಜರಿ' ಈ ಮೂರು ವಾಚ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರೇ ಬರೆದ 'ಸುಖವೂ ಶಾಂತಿಯೂ' ಮತ್ತು ಅವರು ಅನುವಾದಿಸಿದ 'ಶಿಕ್ಷಣ ಮೀಮಾಂಸೆ' ಈ ಕೃತಿಗಳು 'ಕರ್ನಾಟಕ ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಸಾರ ಮಂಡಲಿ'ದಿಂದ ಪ್ರಕಾಶಿತವಾದವು. ಭಗವದ್ಗೀತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆದ ಅವರ ಎಲ್ಲ ಗ್ರಂಥಗಳೂ 'ಗೀತಾ ಕುಸುಮ ಮಂಜರಿ' ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ. ಆಲೂರರು ಮೂಲತಃ ಆಧ್ಯಾತ್ಮವಾದಿಗಳು. ಅಂತೆಯೇ ಅವರ ಆಳವಾದ ಅಭ್ಯಾಸದ ಫಲ ಅವರ ಗೀತಾ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಎದ್ದುಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಹೊಸ ಲೇಖಕರನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು, ಅವರಿಗೆ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಸಹಾಯಕ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅವರಿಂದ ವಿಚಾರಾತ್ಮಕ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿಸಿ 'ನವಜೀವನ ಗ್ರಂಥ ಭಂಡಾರ'ದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದುದು ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರ ದೊಡ್ಡ ಸಾಹಸವೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಅದೂ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಏನೂ ಮಾರಾಟವಾಗದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಲೂರ ಅವರದು ಇಂಥ ಚಟುವಟಿಕೆ; ಸರಸ್ವತಿಯ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಶ್ರೀಮಂತ ಹೃದಯ ಅವರದು! ಆದ್ಯ ರಂಗಾಚಾರ್ಯರ (ಆಗ ಪ್ರೊ.ಆರ್.ವಿ. ಜಾಗಿರಿದಾರ) 'ಶಾರದೆಯ ಸಂಸಾರ'(ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟುದು), ಪಂಡಿತ ತಾರಾನಾಥರ 'ಧರ್ಮ ಸಂಭವ', ಹರ್ಷೇಕರ ಮಂಜಪ್ಪನವರ 'ಖಾದಿ ಶಾಸ್ತ್ರ' ಇವೆಲ್ಲ ಆ ಲೇಖಕರ ಚೊಚ್ಚಲು ಕೃತಿಗಳಾಗಿದ್ದು, ಅವುಗಳನ್ನು 'ನವಜೀವನ ಗ್ರಂಥ ಭಂಡಾರ'ದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ಆಲೂರು ವೆಂಕಟರಾಯರದು. ಬೆಳೆಯುವ ಸಿರಿಯನ್ನು ಮೊಳಕೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕಾಣುವುದು ಆಲೂರ ಅವರ ದೊಡ್ಡ ಗುಣ!

೧೯೦೫ ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರಿಗೆ ನಾಡದೇವಿಯ ದರ್ಶನವು ಆನೆಗೊಂದಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಿದ್ದಿತಷ್ಟೆ. ಆದರೆ, ರಾಜಕೀಯ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡ ಅವರಿಗೆ ೧೯೧೦ ವರೆಗೂ ಕರ್ನಾಟಕ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು

ಆನ್ವೇಷಣೆ ಮಾಡುವುದಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿ ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಮಗ್ರವಾದ ಇತಿಹಾಸವೇ ಇರದಿರುವುದು ಖೇದಕರವಾದ ಸಂಗತಿ. ಆಲೂರ ಅವರು ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಬಹಳ ಪರಿಶ್ರಮ ಪಡಬೇಕಾಯಿತು. ತಮ್ಮ ಮಿತ್ರರೊಂದಿಗೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಹಂಪಿಗೆ ಹೋಗಿಬಂದರು. ಹಳೇಬೀಡು, ಬೇಲೂರು, ಕಾರ್ಕಳ, ಬನವಾಸಿ, ಬಾದಾಮಿ, ಮಳಬೇಡ ಹೀಗೆಯೇ ಎಷ್ಟೋ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಅವೆಲ್ಲ ಆಲೂರ ಅವರಿಗೆ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳೇ. ಶಿಲಾಲಿಪಿ, ತಾಮ್ರಪತ್ರ, ವೀರಗಲ್ಲು, ಮಾಸ್ತಿಕಲ್ಲು ಇವುಗಳ ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸಿದರು. ಆಲೂರರು ಕೈಕೊಂಡ ಈ ಕಾರ್ಯದಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಚರಿತ್ರೆಯ ವೈಭವದ ಅರಿವಾಯಿತು.

೧೯೧೪ ರಲ್ಲಿ ಪುಣೆಯ ಡೆಕ್ಕನ್ ಕಾಲೇಜದ ಕನ್ನಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕರ್ನಾಟಕ ಇತಿಹಾಸ ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾಸಕ್ತಿ ತಳೆದು, ಆಲೂರ ಅವರಿಗೆ ಉಪನ್ಯಾಸ ಕೊಡಲೆಂದು ಪುಣೆಗೆ ಆಮಂತ್ರಿಸಿದರು. ಕರ್ನಾಟಕ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲು ತಾವು ಮಾಡಿದ ಎಲ್ಲ ಸಾಹಸಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ, ಕರ್ನಾಟಕದ ಗತವೈಭವವನ್ನು ಸ್ಫೂರ್ತಿಯುತವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದಾಗ, ಕನ್ನಡದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಬೊಟ್ಟು ಕಚ್ಚಿದರು. ತಮಗುಂಟಾದ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಲು ಆಲೂರ ಅವರಿಗೆ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರು.

ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಬಂದ ಹಣವನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿಯೇ ವಿನಿಯೋಗಿಸುವುದು ಆಲೂರ ಅವರ ನಿಲುವು. ಈ ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಅವರು ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರ ನೆರವಿನಿಂದ 'ಕರ್ನಾಟಕ ಇತಿಹಾಸ ಸಂಶೋಧನೆ' ಮಂಡಲವನ್ನು ೧೯೧೪ ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಆಲೂರ ಅವರು ಅದರ ಪ್ರಥಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. ಈ ಸಂಸ್ಥೆ ಈಗ ಸ್ವಂತ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಬೆಳಕಿಗೆ ತರುವಲ್ಲಿ ಅದು ಬಹುಮೂಲ್ಯ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿದೆ. ಆಲೂರ ಅವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರವಾಸದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಶಿಲಾಲಿಪಿಗಳ ಅಚ್ಚುಪ್ರತಿಗಳನ್ನು, ತಾಡೂಲೆ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು, ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು 'ಕರ್ನಾಟಕ ಇತಿಹಾಸ ಸಂಶೋಧನೆ' ಮಂಡಲಕ್ಕೆ ದೇಣಿಗೆಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ಆಲೂರ ಅವರು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ೧೬ ವರುಷವಿದ್ದರು.

೨೯ ಮೇ ೧೯೪೦ ರಂದು 'ಕರ್ನಾಟಕ ಇತಿಹಾಸ ಸಂಶೋಧನೆ ಮಂಡಲ'ದ ಬೆಳ್ಳಿಹಬ್ಬವು ನೆರವೇರಿದಾಗ, ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರನ್ನು ಗೌರವಪೂರ್ವಕ ಸತ್ಕರಿಸಲಾಯಿತು. ಆಗ ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಡಾ. ಕೆ.ಎನ್. ದೀಕ್ಷಿತರು ಉದ್ಘಾಟನೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಹೀಗಿದೆ:

“....The vast material about the past history if Karnatak was there all the time; it required an Alur to put life into it and I was glad to find the efforts of Shri Venkatrao now bearing fruit.....”¹²

ಕರ್ನಾಟಕ ಚರಿತ್ರೆಯ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಪ್ರವಾಸಗಳು ಆಲೂರ ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಿರ್ಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದುದು ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ. ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಕುರಿತಾದ ‘ಕರ್ನಾಟಕ ಗತವೈಭವ’ವನ್ನು ೧೯೧೭ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು; ಈ ಗ್ರಂಥವು ಅಭೂತಪೂರ್ವವಾಗಿದ್ದು, ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಕನ್ನಡಿಗರು ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಓದಿ ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನವನ್ನು ತಾಳಿರುವರು. ಅನೇಕ ಸಾಹಿತಿಗಳಿಗೆ ಈ ಕೃತಿಯು ಸ್ಫೂರ್ತಿ ನೀಡಿರುವುದು ಮನನೀಯವಾಗಿದೆ. ಗದ್ಯಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ಮೈಲಿಗಲ್ಲು.

೧೯೩೦ ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ‘ಕರ್ನಾಟಕ ವೀರರತ್ನಗಳು’ ಗ್ರಂಥವೂ ಇದೇ ರೀತಿಯದಾಗಿದೆ. ‘ಕರ್ನಾಟಕತ್ವದ ಸೂತ್ರಗಳು’ (೧೯೫೦), ‘ಕರ್ನಾಟಕತ್ವದ ವಿಕಾಸ’ (೧೯೫೭) ಇವೂ ಸಹ ಕರ್ನಾಟಕತ್ವಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಬರೆದ ಕೃತಿಗಳು.

ಆಲೂರ ಅವರದು ಯಾವಾಗಲೂ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಜೀವನ. ಏನೂ ನೌಕರಿಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಸದಾ ನೌಕರಿಯ ಕೆಲಸಗಳಿದ್ದಂತೆ ಅವರು ಬಾಳಿದರು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಾಲೆ, ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಂಘಟನೆ, ಖಾದಿ ಪರಿಷತ್ತು, ಸ್ವದೇಶಿ ಚಳುವಳಿ ಹೀಗೆ ಮೊದಲು ರಾಜಕೀಯ ರಂಗದಲ್ಲಿದ್ದವರು, ಅನಂತರ ಏಕೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಹೆಣಗಾಡಿದರು. ‘ಆಡು ಮುಟ್ಟದ ಗಿಡವಿಲ್ಲ, ವೆಂಕಟರಾಯರು ಮಾಡದ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ’ ಎಂದು ದ.ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ ನುಡಿದಿರುವರು.¹³

ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತರಾದ ಆಲೂರರ ಮನೆತನದ ಭಾರವನ್ನು ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಅವರ ಪತ್ನಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದ್ದಿತು. ಮ್ಯಾಟ್ರಿಕ್ ಪರೀಕ್ಷೆ ಪಾಸಾಗುವ ಮೊದಲೇ - ಅಂದರೆ ೧೯೯೬ ರಲ್ಲಿ - ೧೬ ವರುಷಗಳ ಆಲೂರ ಅವರಿಗೆ ಮೊದಲನೆಯ ಮದುವೆಯಾಯಿತು. ಹೆಂಡತಿಯ ಹೆಸರು ಲಕ್ಷ್ಮೀಬಾಯಿ. ಬಾಗಲಕೋಟೆಯ ಶ್ಯಾಮರಾವ್ ಮಂಗಳವೇಡೆ ಅವರ ಹಿರಿಯ ಮಗಳು. ಆಲೂರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿರುವಾಗಲೇ ೧೯೦೩ ರಲ್ಲಿ ಅವಳು ತೀರಿಕೊಂಡಳು. ಮುಂದೆ ೧೯೦೪ ರಲ್ಲಿ ಬಾಗಲಕೋಟೆಯ ವೆಂಕಣ್ಣನಾಯಕ ಮಿರಜಿ ಅವರ ಮಗಳೊಡನೆ ಎರಡನೆಯ ಮದುವೆಯಾಯಿತು. ಇವಳ ಹೆಸರೂ ಲಕ್ಷ್ಮೀಬಾಯಿಯೇ. ಈ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಭೀಮರಾವ್, ಹನುಮಂತರಾವ್, ಕೃಷ್ಣ ಹಾಗೂ ಬಲರಾವ್ ಹೀಗೆ ನಾಲ್ಕು ಮಂದಿ ಗಂಡುಮಕ್ಕಳು ಹಾಗೂ ರಂಗೂ ಎಂಬ ಮಗಳೂ ಆದರು.

ಹೆಂಡತಿಯ ಹೆಸರು ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಎಂದಾದರೂ, ಮನೆಯೇನು ಲಕ್ಷ್ಮೀಪುತ್ರರದು ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಕೀಲಿ ವ್ಯವಸಾಯದವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆ ಕಾಲವಿದ್ದಿತು.

ಆಲೂರರು ವಕೀಲಿ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದ್ದರೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಶ್ರೀಮಂತರಾಗಿ ವಿಲಾಸ ಜೀವನ ನಡೆಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದಿತು. ಆದರೆ, ಅಂಥ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಕಡೆಗೆ ಕಡೆಗಣ್ಣು ನೋಟವನ್ನೂ ಹಾಯಿಸಲಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಮಗ ವಕೀಲಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು, ನ್ಯಾಯಾಧೀಶನಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ಕನಸು ಆಲೂರರ ತಂದೆ ಭೀಮರಾಯರಿಗೆ. ತಾವು ವಕೀಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಬಿಡುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದಾಗ, ಭೀಮರಾಯರು ಆಲೂರ ಅವರಿಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರ ಮಾರ್ಮಿಕವಾಗಿದೆ. “ಮನೆತನದ ಹಣದ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿ ಬಿಡುವುದಾದರೆ ಬಿಡಬೇಡ; ವಕೀಲಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೂ ನಾನು ಯಾರ ಮೇಲೆಯೂ ಅವಲಂಬಿಸದೆ, ಸ್ವಂತ ಕಾಲಿನ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತೇನೆಂಬ ಧೈರ್ಯವಿದ್ದರೆ ವಕೀಲಿಯನ್ನು ಬಿಡು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬಿಡಬೇಡ..... ಗಳಿಸಿದಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಇರು.”¹⁴ ಹೀಗಾಗಿ ಧರ್ಮಪತ್ನಿ ಬಡತನವನ್ನೇ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಯಿತು. ಲಕ್ಷ್ಮೀಬಾಯಿ ತೀರಿಕೊಂಡದ್ದು ೧೯೫೦ ರಲ್ಲಿ.

ಲಕ್ಷ್ಮೀಬಾಯಿಯ ಮುಖ್ಯ ಬಂಡವಾಳ ಅವಳ ಮನೋಧೈರ್ಯ ಹಾಗೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿ. ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರು ಲಕ್ಷ್ಮೀಬಾಯಿಯನ್ನು ನೆನೆದು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿರುವರು; “ನನಗೆ ನನ್ನ ಧರ್ಮಪತ್ನಿಯಾದ ಲಕ್ಷ್ಮೀಬಾಯಿ ಇವಳ ನೆರವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನನ್ನಿಂದ ಇಷ್ಟೊಂದು ಕಾರ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತೆಂದು ಹೇಳಲಾರ... ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ಅವಳು ನನಗೆ ಸದ್ವಿಲ್ಲದೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದಳು.”¹⁵

ಆಲೂರ ಅವರು ಸ್ವದೇಶಿ ಚಳುವಳಿಯವರು; ಖಾದಿ ಬಟ್ಟೆ ತೊಡುವವರು. ಲೋಕಮಾನ್ಯ ಟಿಳಕರ ಮರಣದ ನಂತರ, ಅವರು ರಾಜಕಾರಣದಿಂದ ದೂರವಾಗಿದ್ದರೂ, ಪೊಲೀಸರ ಕಣ್ಣು ಇವರ ಮೇಲೆ ಸದಾ ಇದ್ದಿತು. ೧೯೩೧ ರಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಿನಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರ್ಜೆ ವಾರಂಟ್ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಅವರ ಮನೆಗೆ ಬಂದರು. ಆಲೂರ ಅವರನ್ನು ಸೆರೆ ಹಿಡಿದು ಕಲಘಟಗಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ದಿಗ್ಬಂಧನದಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿದರು. ಆಗ ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರ ಐದು ಮಕ್ಕಳೂ ಚಿಕ್ಕವರು. ಲಕ್ಷ್ಮೀಬಾಯಿ ಮಾತ್ರ ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ಧೃತಿಗೆಡದೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡಿಕೊಂಡರು.

ಈ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ನೆನೆದು ಆಲೂರ ಅವರು ಬರೆದುದು ಹೀಗಿದೆ—“ಕೆಲವರು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಮಾಫಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡು ಬಿಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆಗ ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ತನ್ನ ಕಷ್ಟಗಳಿಗಾಗಿ ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದಲೂ ಕ್ಷಮೆ ಬೇಡಬಾರದೆಂದು ನಿಷ್ಕರವಾಗಿ ಹೇಳಿ ಕಳಿಸಿದಳು.... ಸಾಲ ತೀರಿಸಿಬಿಡಿರೆಂದು ಹೇಳಿ ಮೈಮೇಲಿದ್ದ ಆಭರಣ ಗೆಲಿಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾರಲಿಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಳು..... ಆಗ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಯಿತು. ಗಂಡನು ಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಪಾಲು ತಾನಾಗಿಯೇ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಏಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆಂಬುದು.”¹⁶

ಆಲೂರರು ಮೂಲತಃ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯವರು; ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಅಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರು. ಅವರ ದಿನಚರಿಯೂ ಹಾಗೆಯೇ ಇದ್ದಿತು. ಬೆಳಗಿನಲ್ಲಿ ಬಹುಬೇಗ ಎದ್ದು, ಗೀತಾ ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಪಠಿಸುವುದು; ಅನಂತರ ಒಂದು ತಾಸಿನವರೆಗೆ ವಾಯುವಿಹಾರ. ಮನೆಗೆ ಬಂದವರೇ, ತಮ್ಮ ಕೋಣೆಯ ಬಾಗಿಲು ಇಕ್ಕಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಅಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಅಭ್ಯಸಿಸುವ, ಬರೆಯುವ ರೀತಿಯೇ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿದ್ದಿತು.

ತಾವು ಓದುತ್ತಿರುವ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಪ್ರತಿ ಪುಟಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟಿ ಟಿಪ್ಪಣಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು; ಲೇಖನ ಬರೆಯುವಾದ ಒಮ್ಮೆ ಬರೆದದ್ದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ತಿದ್ದಿ ಬರೆಯುವುದು; ಹೀಗೆ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಆಗುವವರೆಗೂ ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವಾದ ಮೇಲೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಬಟ್ಟೆಗಳಿಂದ ಗಂಟುಕಟ್ಟಿ, ವಕೀಲರು ಸಾಲಾಗಿ ಗಂಟುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಂತೆ ಇಡುವುದು;.... ಇವೆಲ್ಲ ಅವರ ರೂಢಿ.

ಭತ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ವಿವಿಧ ಬರಹಗಳಿದ್ದ ಬೋರ್ಡುಗಳು. 'ನಾಹಂ ಕರ್ತಾ, ಹರಿಃ ಕರ್ತಾ...' 'ಈ ದೇಹವು ಕಡುತರ ತಪಸ್ಸಿಗಾಗಿ...' ಮೊದಲಾದ ಬೋರ್ಡುಗಳು ಅವರ ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೇ ಇರುತ್ತಿದ್ದವು.

ಮೊದಲಿನಿಂದ ಆಲೂರ ಅವರು ಗೀತಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ನಿರತರು. ಲೋಕಮಾನ್ಯ ಟಿಳಕರ ಬೃಹತ್ ಗ್ರಂಥ 'ಗೀತಾರಹಸ್ಯ'ದ ಅನುವಾದವನ್ನು ಆಲೂರ ಅವರೇ ಮಾಡಿದ್ದು, ಅದು ೧೯೧೯ ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವುದು. 'ಗೀತಾರಹಸ್ಯ' ಅನುವಾದವು ವೆಂಕಟರಾವ್ ಆಲೂರರಿಗೆ ಸಾಹಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆ ಹೆಸರನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟಿತು.

ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರದವರ ವಿರುದ್ಧ ರಾಜಕೀಯ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದವರು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಗ್ರಹಿಸಿತು. ಅದರಿಂದ ೧೯೧೩ ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರುಷ ಅವರನ್ನು ಕಲಘಟಗಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ದಿಗ್ವಂಧನದಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿತು. ಇದರಿಂದ ಆಲೂರ ಅವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದೇ ಆಯಿತು. ಅವರಿಗೆ ಏಕಾಂತವಾಸ ಲಭ್ಯವಾಯಿತು. ಅವರು ಆಗ ಗೀತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಆಳವಾದ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಅಭ್ಯಾಸದ ಬಲದಿಂದಲೇ ಮುಂದೆ ಅವರು 'ಗೀತಾ ಪ್ರಕಾಶ', 'ಗೀತಾ ಪರಿಮಳ', 'ಗೀತಾ ಸಂದೇಶ' ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಬರೆದು, ತಮ್ಮ 'ಗೀತಾ ಪ್ರಸಾರ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆ'ಯಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಅವುಗಳಿಗೆ ಆಲೂರರೇ ಲೇಖಕರು ಹಾಗೂ ಪ್ರಕಾಶಕರು.

ಆಲೂರರು ಸಾಹಿತಿಗಳೇ? ಇತಿಹಾಸಕಾರರೇ? ಸಂಶೋಧಕರೇ? ಆಧ್ಯಾತ್ಮವಾದಿಗಳೇ? ಹೀಗೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದುಂಟು. ಸ್ವತಃ ಆಲೂರ ಅವರೇ 'ನಾನು ಯಾರೂ ಅಲ್ಲ' ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಭೂತಪೂರ್ವ ಕಾರ್ಯಮಾಡಿದ್ದರೂ, ಅವರು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಾಹಿತಿಗಳು,

ಕನ್ನಡ ಗದ್ಯಶೈಲಿಗೆ ಜೀವಕಳೆ ತುಂಬಿದವರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರಲ್ಲಿ ೧೯೩೦ ರಲ್ಲಿ ನೆರವೇರಿದ ೧೬ ನೆಯ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡಿಗರು ಅವರನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಗೌರವಿಸಿರುವರು.

೧೯೩೬ ರಲ್ಲಿ ವಿಜಯನಗರದಲ್ಲಿ ಷಟ್ಶತಮಾನೋತ್ಸವವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಇತಿಹಾಸ ಸಂಶೋಧನ ಮಂಡಲದ ವತಿಯಿಂದ ನೆರವೇರಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಯಿತು. ಹಂಪಿಯಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯ ಕನಸನ್ನು ಕಂಡು ಜಾಗೃತರಾದ ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರಿಗೆ ಆಗ ಎಂದೂ ಇಲ್ಲದ ಉತ್ಸಾಹ. ಊರೂರಿಗೆ ತಿರುಗಾಡಿ ನಿಧಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದರು. ಹಂಪಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಮೂರು ದಿನಗಳ ವಿಜೃಂಭಣೆಯ ಉತ್ಸವವನ್ನು ಕಣ್ಣುಬ ನೋಡಿ ದಣಿದರು. ಅದೇ ವರುಷ ಅವರು ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರಥಮ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಸ್ವಾಗತಾಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಆಗಿದ್ದರು.

೧೯೪೧ ರಲ್ಲಿ ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರಿಗೆ ೬೦ ವರ್ಷ ತುಂಬಿದವು ಕನ್ನಡಿಗರು ಸ್ವಯಂಸ್ಫೂರ್ತಿಯಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಆಲೂರ ಅವರನ್ನು ಸತ್ಕರಿಸಿದರು; ತಮ್ಮ ಗೌರವ ಸೂಚಿಸಿ ಕಾಣಿಕೆಯಿತ್ತರು. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಲೂರ ಅವರು ತಮ್ಮ ಆತ್ಮಚರಿತ್ರೆಯಾದ 'ನನ್ನ ಜೀವನ ಸ್ಮೃತಿಗಳ'ನ್ನು ಬರೆದರಲ್ಲದೆ, ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿಯ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ 'ಜಯ ಕರ್ನಾಟಕ'ದಲ್ಲಿ ಧಾರವಾಹಿಯಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಕನ್ನಡಿಗರೊಬ್ಬರ ಆತ್ಮಚರಿತ್ರೆಯೇ ಇಲ್ಲದ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ಕೃತಿಯು ವಿಶೇಷ ಮನ್ನಣೆ ಪಡೆಯಿತು.

ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರದೊಂದು ಸಂಕಲ್ಪ - ೬೦ ವರ್ಷಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ದೂರವಾಗಬೇಕು ಎಂಬುದು! ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಅವರು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. ಆಮೆಯಂತೆ ತಮ್ಮ ಏಕಾಂತ ಜೀವನವನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಆಲೂರ ಅವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾಧ್ಯಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರು. 'ಜಿಜ್ಞಾಸು ಮಂಡಲ'ವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿ, ಮಧ್ಯತತ್ವ ಜ್ಞಾನದ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗಿರುವ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದರು. ದ್ವೈತಮತವನ್ನು 'ಪೂರ್ಣಬ್ರಹ್ಮವಾದ'ವೆಂದು ಕರೆದು, ಈ ಮತದಲ್ಲಿಯ ವಿಚಾರಗಳೇ ಮನ್ನಣೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ದಲ್ಲಿಯೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೂ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದರು.

ತಮ್ಮ ಏಕಾಂತತೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತರಾಗಿಯೇ ಇದ್ದರು. ೧ ನವೆಂಬರ್ ೧೯೫೬! ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯೋದಯ! ಕರ್ನಾಟಕ ಕುಲಪುರೋಹಿತ ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರಿಗೆ ಅಪಾರವಾದ ಸಂತೋಷ. ಆದರೆ, ಅದರೊಡನೆಯೇ ಅಪಾರವಾದ ದುಃಖ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವನ್ನು 'ಮೈಸೂರ ರಾಜ್ಯ' ಎಂದು ಏಕೆ ಕರೆಯಬೇಕು? ರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರು ಕರ್ನಾಟಕವೇ ಇರಬೇಕೆಂದು

ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು'. ಆಕಾಶವಾಣಿಯ ಮೂಲಕ ಶುಭಸಂದೇಶ ಬೀರುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಾಗ ಅವರು ಹೊಸ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕವೆಂದೇ ಕರೆದರು.

ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಹೆಸರು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಖೇದಪಟ್ಟರು. ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಮುಖ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದರು. ಎಲ್ಲಿದ್ದಲೂ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಬಾರದಿದ್ದಾಗ, ಆಗಿನ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಜವಹರಲಾಲ ನೆಹರೂ ಅವರಿಗೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರ್ಡ್ ಪತ್ರ ಹಾಕಿದರು. "ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ ನಾನು ಮಾಡಿರುವೆ. ಮುಂದಿನದು ದೇವರ ಚಿತ್ತ..." ಎಂದು ಕೊನೆಯುಸಿಗರೆದರು.

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯೋದಯವಾದ ದಿನ ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರು ಹಂಪಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದರು. ಕೃಷ್ಣಕುಮಾರ ಕಲ್ಲೂರ, ನಾರಾಯಣ ಸಂಗಮ, ನರೇಗಲ್ಲ ಪ್ರಲ್ಹಾದ, ಕೆ.ಎಫ್. ಪಾಟೀಲ ಮೊದಲಾದ ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಅವರು ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ ಹಂಪೆಯ ವಿರೂಪಾಕ್ಷ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿದ್ದರು. ರಾಜ್ಯೋದಯದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಆಲೂರ ಅವರು ಪೌರೋಹಿತ್ಯವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಭುವನೇಶ್ವರಿಗೆ ವೇದ ಘೋಷಣೆಗಳೊಡನೆ ಮಹಾಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ರಾಜಧಾನಿ ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲಿ ಇರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೇ ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಕೊಟ್ಟಿತು.

ಅನಂತರ ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳಾದ ರಾಯಚೂರು, ಗುಲಬರ್ಗಾಳಿಗೆ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿ, ಪುನಃ ಕರ್ನಾಟಕತ್ವದ ಸಂದೇಶ ಬೀರಿದರು. ಭೌಗೋಳಿಕವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಒಂದಾದರೂ, ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕತ್ವ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿದರು.

೧೯೬೦ ರಲ್ಲಿ ಅವರ ದೇಹಾರೋಗ್ಯ ಕೆಡಹತ್ತಿತು. ಅಶಕ್ತತೆ ತಾನಾಗಿಯೇ ಅವರ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಮನೆಮಾಡಿತು. ಅವರ ಕೊನೆಯ ಮಗ ಬಲರಾಮ ಆಲೂರನಲ್ಲಿ ಇರಲು ಹಲವು ದಿನ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೂ ಹೋದರು. ಆಗ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸನ್ಮಾನವಾಯಿತು. ಆಲೂರ ಅವರ ನಿಟವರ್ತಿಗಳಾದ ಅ.ನ.ಕೆ. ಅವರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸತ್ಕಾರವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದರು.

ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರಿಗೆ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ - ಅದೂ ತಾವೇ ಆರಂಭಿಸಿದ ಸಾಧನಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕೊನೆಯುಸಿರನ್ನು ಎಳೆಯಬೇಕೆಂಬ ಬಲವಾದ ಇಚ್ಛೆಯಿದ್ದಿತೋ ಏನೋ! ೧೯೬೪ ಫೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಬೇನೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೂ ಅವರನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿಂದ ಧಾರವಾಡಕ್ಕೆ ಕರೆತರಲಾಯಿತು. ಮುಂದೆ ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ೧೯೬೪ ಫೆಬ್ರವರಿ ೨೫ ರಂದು ಅವರು ಸ್ವರ್ಗಸ್ಥರಾದರು.

ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರು ಮೊದಲು ಕನ್ನಡಿಗ, ಅನಂತರ ಭಾರತೀಯ, ಕರ್ನಾಟಕಂತರ್ಗತ ಭಾರತ ಮಾತೆಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಎಂಬುದೇ ಅವರ ವೇದವಾಕ್ಯ;

ಆಲೂರ ಅವರ ನೂರು ವರುಷ ತುಂಬಿದ ಹುಟ್ಟುಹಬ್ಬದ ನಿಮಿತ್ತ ಡಾ.ಹಾ.ಮಾ.ನಾಯಕ ಅವರು ಬರೆದ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಾಕ್ಯ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿವೆ.-“ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರು ಕರ್ನಾಟಕದ ಕುಲಪುರೋಹಿತರು. ಋಷಿ ಸದೃಶರು. ಅವರ ಮಾತು ನಮಗೆ ಮಂತ್ರ. ಕರ್ನಾಟಕತ್ವ ಕನ್ನಡಿಗರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಆಳದಿದ್ದರೆ ಕನ್ನಡದ ನಾಶ ದೂರವಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಆಲೂರ ಅವರ ಶತಮಾನೋತ್ಸವ ಸಂದೇಶ.”¹⁷

ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರನ್ನು ಕುರಿತು ಅನೇಕ ಕವಿಗಳು ತಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಕವನಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವರಕವಿ ದ.ರಾ.ಬೇಂದ್ರೆಯವರು ‘ಇವರು ಆಲೂರರವರು;’ ಎಂಬ ಕವನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ-

“ಇಗೊ ಬೇರು ಬಿಟ್ಟಿಹುದು ಇಲ್ಲಿ ಗತ ವೈಭವವು
ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಾಟಿಹುದದ್ದುತೋಧವವು”¹⁸

ಎಂಬ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಚೆನ್ನವೀರ ಕಣವಿ ಅವರು ಆಲೂರ ಅವರ ‘ಜಯ ಕರ್ನಾಟಕ’ ಮಂತ್ರವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ, ಕೊನೆಗೆ ಅವರು ಕೊಟ್ಟ ಸಂದೇಶವನ್ನೇ ಉದ್ಗರಿಸಿ ಹೀಗೆ ಉದ್ಗಾರ ತೆಗೆದಿರುವರು:

“ನನ್ನ ಪೂರಾ ಮರೆತು ಕರ್ನಾಟಕವ ಸ್ಮರಿಸಿ’
ಎಂದಿರಾ ? ಇಂದಿನೀ ಕುಬ್ಜರನ್ನೆತ್ತಿ ಹರಸಿ”¹⁹

ಕನ್ನಡ ನಾಡನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸಿದ ಆಲೂರರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಧೀಮಂತವಾದುದು, ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಯಾದುದು. ಕರ್ನಾಟಕ ಭೌಗೋಲಿಕ ಏಕೀಕರಣವಲ್ಲದೆ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಏಕೀಕರಣವೂ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಬಯಸಿದರು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಣೆ ದೊರೆಯಬೇಕೆಂಬುದು ಅವರ ಮನೀಷೆಯಾಗಿದ್ದಿತು. ಇಂಗ್ಲೀಷ್, ಸಂಸ್ಕೃತ, ಕನ್ನಡ, ಮರಾಠಿ ಹೀಗೆ ಹಲವು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಗಳಿಸಿದ್ದ ಆಲೂರರು ಭಾಷೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಧರ್ಮ, ಇತಿಹಾಸ ಹೀಗೆ ಹಲವು ಮುಖಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಶ್ರಮಗಳಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಚಿಂತನಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿ, ನಾಡಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಬಹುಮುಖವಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವರು.²⁰

ಅಡಿ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು

1. ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾವ್; ‘ಜೀವನ ಸ್ಮೃತಿಗಳು’, ಅರಿಕೆ. ಪು.5
2. ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾವ್; ‘ಕರ್ನಾಟಕತ್ವದ ವಿಕಾಸ’, ಅನುಬಂಧ, ಪು.2

3. ಅದೇ; ಪು.7
4. ಪಾಟೀಲ ಪುಟ್ಟಪ್ಪ; 'ನವಕರ್ನಾಟಕದ ನಿರ್ಮಾಪಕರು', ಪು.184
5. ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾವ್; 'ಜೀವನಸ್ಮೃತಿಗಳು', ಪು.41
6. ಅದೇ; ಪು.79
7. ಕೆ.ಎಸ್. ದೇಶಪಾಂಡೆ; ಅ.ವೆಂ., ಪು.65
8. ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾವ್; 'ಜೀವನಸ್ಮೃತಿಗಳು', ಪು.140
9. ಅದೇ; ಪು.202, 203
10. ಕೆ.ಎಸ್.ದೇಶಪಾಂಡೆ; ಅ.ವೆಂ.ಪು.78
11. ಆಲೂರು ವೆಂಕಟರಾವ್; 'ಜೀವನಸ್ಮೃತಿಗಳು', ಪು.80
12. Karnatak Historical Review; Vol.5, p.7.
13. ದ.ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ; 'ಕನ್ನಡದ ಕಿಡಿಗಳು',ಪು.34
14. ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾವ್; 'ಜೀವನ ಸ್ಮೃತಿಗಳು', ಪು.127,128
15. ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾವ್; 'ಕರ್ನಾಟಕತ್ವದ ವಿಕಾಸ', ಪು.189
16. ಅದೇ; ಪು.191
17. ಡಾ. ಹಾ.ಮಾ.ನಾಯಕ; 'ಸಂಪರ್ಕ', ಸಂ.2, ಪು.158
18. ದ.ರಾ.ಬೇಂದ್ರೆ; 'ಸಂಚಯ', 12ನೆಯ ಕವನ
19. ಚಿನ್ನವೀರ ಕಣವಿ; 'ಕುಲಪುರೋಹಿತರು', ಪು.15
20. ಟಿ.ವಿ. ವೆಂಕಟಾಚಲಶಾಸ್ತ್ರೀ; 'ಸಾಹಿತ್ಯ ಶಿಲ್ಪಿಗಳು', ಪು.37

೨. ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಿಯಾಗಿ

ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರ ವಾಣಿಯ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಕ್ಕೂ ಮಹತ್ವವಿದೆ. ೧೯೦೬ ರಲ್ಲಿ ವಕೀಲಿ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟಾಗ, ಅವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಮೊದಲನೆಯ ಕಾರ್ಯವೆಂದರೆ-ಧಾರವಾಡ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯಾವರ್ಧಕ ಸಂಘದ ಮುಖಪತ್ರಿಕೆಯಾದ 'ವಾಗ್ಭೂಷಣ' ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುವುದು. ಆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದು ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣ; ೧೯೦೭ ಫೆಬ್ರವರಿ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಬರೆದುದು ಹೀಗಿದೆ-"ಜರಾಸಂಧನ ದೇಹದ ತುಂಡುಗಳಲ್ಲಿ ತಮಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾವೇ ಸಮಿಲಿತವಾಗುವ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ಐದು ದೇಹದ ತುಂಡುಗಳನ್ನು ಒತ್ತೊಟ್ಟಿಗೆ ಕೂಡಿಸಿ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವಕಳೆಯನ್ನು ತುಂಬಿಸುವ ಭಾರವು ಕನ್ನಡಿಗರ ಮೇಲೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯಾರೂ ಮರೆಯಬಾರದು". ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣದ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಹಾಗೂ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಇಷ್ಟೊಂದು ಸ್ಪಷ್ಟರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡಿಗರ ಮುಂದಿರಿಸಿದ್ದು ಇದೇ ಪ್ರಪಂಚದ ಬಾರಿ.¹

ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ವಿವಿಧ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಸಂಪಾದಕತ್ವವನ್ನು ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ೧೯೦೭ ರಿಂದ ೧೯೧೧ ರವರೆಗೆ ಅವರು 'ಕರ್ನಾಟಕ ಪತ್ರ', 'ಕರ್ನಾಟಕ ವೃತ್ತ' ಮತ್ತು 'ಕನ್ನಡ ಕೇಸರಿ' - ಈ ಮೂರು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪಾದಕೀಯ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.² ಆಗಿನ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ, ಆಲೂರ ಅವರು ಕೈಕೊಂಡ ಸಾಹಸವಿದು. 'ಕರ್ನಾಟಕ ವೃತ್ತ'ದಲ್ಲಿ ಇವರು ಬರೆದ 'ಚಳುವಳಿಗಳ ಆತ್ಮವು' (೯.೨.೧೯೦೯) ಎಂಬ ಲೇಖನಮಾಲೆಯ ಲೇಖನಗಳು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು ಸುಡಲ್ಪಟ್ಟವು.³ ಆಲೂರರ ಉಗ್ರವಾದ ಲೇಖನ ಶೈಲಿಯು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಪಘನವಾಯಿತು.

ಆಲೂರ ಅವರು ಹಲವು ವರುಷ 'ಕರ್ಮವೀರ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಬರಹಗಾರರಾಗಿದ್ದರು. ೧೯೨೧ ರಲ್ಲಿ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ ಮೇಲೆ ಗೋಳಿಬಾರು ನಡೆಯಿತು. ಈ ಘಟನೆಯನ್ನು ಖಂಡಿಸಿ ೧೪.೧೦.೨೧ ಕರ್ಮವೀರ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ 'ಭೂರಕ್ತಸಾಯ ಸ್ವಾಹಾ' (ಭೂರಕ್ತಸ-ಬ್ಯೂರಾಕ್ರಿಸಿ = ಭೂ + ರಕ್ತಸರು) ಎಂಬ ಲೇಖನವನ್ನು ಬರೆದು ಅನಾಮಧೇಯವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿಯ ವ್ಯಂಗ್ಯ, ಚುಚ್ಚುಮಾತುಗಳು ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದ ಪೇಂಟರ್‌ನನ್ನು ಬಹಳ ಕೆರಳಿಸಿದವು. ಇಂಥದೊಂದು ಲೇಖನ 'ಕರ್ಮವೀರ'ದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದುದಕ್ಕೆ ಸಂಪಾದಕ ರಂಗರಾವ್ ದಿವಾಕರ ಹಾಗೂ ಪ್ರಕಾಶಕ ರಾಮರಾವ್ ಹುಕ್ಕೇರಿಕರ ಇಬ್ಬರೂ ಸೆರೆಮನೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಯಿತು.

ಈ ಲೇಖನವನ್ನು ಬರೆದವರು ತಾವಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ದಿವಾಕರರು - "ಈ ಲೇಖನದ ಲೇಖಕನಷ್ಟು ಪ್ರತಿಭೆಯೂ ಅವರಂಥ ಲೇಖನ ಪ್ರಭಾವವೂ ನನ್ನಲ್ಲಿದ್ದರೆ ನಾನು ಬರೆಯಬಹುದಾಗಿತ್ತು"⁴ ಎಂದು ನುಡಿದಿರುವರು.

೧೭.೨.೧೯೨೨ ರಂದು 'ಕರ್ಮವೀರ'ದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ 'ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರರೆಲ್ಲರೂ ಕುರುಡರೇ' ಎಂಬ ಲೇಖನವೂ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಗದ್ಯಶೈಲಿಗೆ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧವಿದೆ. (ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಧೃತ-ಧರಿಸಿದವರು ಅಂದರೆ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಕುರುಡರು ಎಂಬ ವ್ಯಂಗ್ಯಾರ್ಥವಿದೆ).

ಪೌರಾಣಿಕ ಕಾಲದ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ಆಧುನಿಕ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಸಿಕೊಂಡು ವೀರವತ್ಸಾಹಿ ಬರೆಯುವುದು ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಿ ಆಲೂರ ಅವರ ಗದ್ಯಶೈಲಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು.

ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸಂಪಾದಕೀಯ ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೂರ ಅವರು ಹೇಳಿದುದು ಹೀಗಿದೆ- "ಸಂಪಾದಕನಾಗಿ ನಾನು ಮಾಡಿದ ವಾಚ್ಛಯ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶೇಷವಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ- ನಾನು ನನ್ನ ಸ್ವಭಾವದಂತೆ ಆದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮುಮ್ಮೆಳದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ ಹಿಮ್ಮೆಳದಲ್ಲಿ ನಿಂತೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವೆನು. ಆದರೆ, ಪ್ರಸಂಗ ಒದಗಿದಾಗ ಅದರ ಯಾವತ್ತೂ ಭಾರವನ್ನು ಹೊರಲಿಕ್ಕೆ ಹಿಂದು-ಮುಂದೆ ನೋಡಿಲ್ಲ".⁵

೨೦ ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಆದಿ ಭಾಗದಲ್ಲಿದ್ದ ಕನ್ನಡ ಗದ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹಾಗೂ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಗದ್ಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಗಮನಿಸಿದಾಗ, ಆಲೂರ ಅವರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಗದ್ಯಶೈಲಿಯ ಮಹತ್ವವು ಕಂಡುಬರುವುದು.

ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರು ಪತ್ರಿಕಾ ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಕಿರೀಟಪ್ರಾಯವಾದ ಸಫಲತೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ್ದು, ಅವರು 'ಜಯ ಕರ್ನಾಟಕ'ದ ಕನಸು ನನಸಾದಾಗ! ತಾವೇ ಸಂಪಾದಕರಾಗಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರಕಾಶಕರಾಗಿ ೧೯೨೨ ರಿಂದ ೧೯೩೦ ರವರೆಗೆ ಆಲೂರ ಅವರು 'ಜಯ ಕರ್ನಾಟಕ' ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಅಂದು ಭಾರತೀಯ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಆದರ್ಶಪ್ರಾಯವೆನಿಸುತ್ತಿದ್ದುದು ರಮಾನಂದ ಚಟುರ್ಜಿಯವರ 'ಮಾಡರ್ನ್ ರಿವ್ಯೂ', 'ಜಯ ಕರ್ನಾಟಕ'ವು ಕನ್ನಡದ 'ಮಾಡರ್ನ್ ರಿವ್ಯೂ' ಎಂದು ಜನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟುಕೊಂಡರು.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತ್ವದ ವಿಕಾಸ, ಕರ್ನಾಟಕತ್ವದ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಸ್ವದೇಶಿ ಪ್ರಜ್ಞೆ - ಈ ಮೂರನ್ನು ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲಿ ಉಂಟು ಮಾಡುವುದೇ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು.

ಆಲೂರ ಅವರು ಈ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದ 'ಬಡಿನುಡಿಗಳು' ಈ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೂಡಿದವಾಗಿವೆ. ಆದರೆ, ಈವರೆಗೂ ಈ ಲೇಖನಗಳ ಸಂಗ್ರಹ ಇನ್ನೂ ಪ್ರಕಟವಾಗದಿರುವುದು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಕೊರತೆ. ಉತ್ತಮ ಗದ್ಯ ಶೈಲಿಯಿಂದ ಕೂಡಿಕೊಂಡ ಈ ಲೇಖನಗಳು ಆಗಿನ ಕಾಲದ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುತ್ತವೆ.

'ಜಯ ಕರ್ನಾಟಕ'ದ ಇನ್ನೊಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೆಂದರೆ-ಕರ್ನಾಟಕದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳ ಹೊಸ ಲೇಖಕರಿಗೆ ಆಲೂರ ಅವರು ಆಸ್ವದ ಕೊಟ್ಟುದು. ಇದರಿಂದ ಅಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ತುಂಬಾ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ನವಚೈತನ್ಯ ಮೂಡಿತು; ಹಾಗೂ ನವೋದಯ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಆಸ್ವದ ದೊರಕಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸುವಂತಿದೆ.

ಕಡೆಗೋಡ್ಡು ಶಂಕರಭಟ್ಟ, ದೇವುಡು, ತಿ.ತಾ.ಶರ್ಮಾ, ಮುಳಿಯ ತಿಮ್ಮಪ್ಪಯ್ಯ, ಫ.ಗು.ಹಳಕಟ್ಟಿ, ಹುಯಿಲಗೋಳ ನಾರಾಯಣರಾವ್, ಹರ್ಡೇಕರ ಮಂಜಪ್ಪ, ಅ.ನ.ಕೃಷ್ಣರಾವ್, ಜಯಮ್ಮಾ ಮೈಸೂರು ಹೀಗೆ ನಾಡಿನಾದ್ಯಂತದ ಲೇಖಕರಲ್ಲ 'ಜಯ ಕರ್ನಾಟಕ'ದಿಂದ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿ ಪಡೆದರು. ಮುಂದೆ ಸಾಹಿತ್ಯದ ದಿಗ್ಗಜಗಳೆಂದು ಖ್ಯಾತಿವೆತ್ತ ಮಹಾಕವಿ ಕುವೆಂಪು, ವರಕವಿ ದ.ರಾ.ಬೇಂದ್ರೆ, ಎಲ್ಲರೂ ಸಾಹಿತ್ಯಲೋಕದಲ್ಲಿ ಬೆಳಕು ಕಂಡುದು 'ಜಯ ಕರ್ನಾಟಕ' ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು. 'ಗೆಳೆಯರ ಗುಂಪಿ'ನ ಲೇಖಕರು, ಸಾರಸ್ವತಲೋಕದ ಇನ್ನಿತರ ಸಾಹಿತಿಗಳು 'ಜಯ ಕರ್ನಾಟಕ'ದ ಗರಡಿಯಲ್ಲಿಯೇ ತಯಾರಾದವರು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೊಸ ಸಾಹಿತ್ಯದ ನಿರ್ಮಾಪಕರಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯರಾದ ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರ ಸ್ಥಾನವು ಹಿರಿದಾದುದು. ನವೋದಯ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಒದಗಿಸಿದವರು ಆಲೂರ ಅವರೇ; 'ಕಿಶೋರಚಂದ್ರ ವಾಣಿ' ಎಂಬ ಕಾವ್ಯನಾಮದಿಂದ ಕುವೆಂಪು ಅವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಥಮ ಕವನಗಳನ್ನು 'ಜಯ ಕರ್ನಾಟಕ'ದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವರು. ರಾಜರತ್ನಂ ಅವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಥಮ ಕವನಗಳಲ್ಲಿ

ಒಂದನ್ನು 'ಜಯ ಕರ್ನಾಟಕ'ಕ್ಕೆ ಪ್ರಕಟಣೆಗಾಗಿ ಕಳಿಸಿದಾಗ, ಆಲೂರ ಅವರು ಅದನ್ನು ಪ್ರಥಮ ಪುಟದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಅದರಿಂದ ರಾಜರತ್ನ ಅವರಿಗೆ ಸಂತೋಷ ಹಾಗೂ ಆಘಾತ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಉಂಟಾದವಂತೆ! ಈ ಘಟನೆ ರಾಜರತ್ನ ಅವರು ಖ್ಯಾತ ಸಾಹಿತಿಯಾಗುವಂತೆ ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡಿತಂತೆ!

ಇಂದು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುವಂಥ ಬಹುತೇಕ ಜನ ಲೇಖಕ-ಸಾಹಿತ್ಯ-ಕವಿಗಳಿಗೆ 'ಜಯ ಕರ್ನಾಟಕ' ಪತ್ರಿಕೆ ಅಂದು ಪ್ರೇರಕಶಕ್ತಿಯಾಗಿತ್ತೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ.⁶

ಆಲೂರ ಅವರಿಗೆ ಇತಿಹಾಸದ ಕಡೆಗೆ ಒಲವು ಬಹಳ. ಅವರು 'ಕರ್ನಾಟಕ ಇತಿಹಾಸ ಸಂಶೋಧನಾ ಮಂಡಲ'ವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರಲ್ಲದೆ, 'ಪ್ರಾಚೀನ ಕರ್ನಾಟಕ' ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದರು (೧೯೩೨). ಇತಿಹಾಸಕರ್ತರು ರಾಷ್ಟ್ರನಿರ್ಮಾತರಲ್ಲೊಬ್ಬರು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು.⁷ ಇದರಲ್ಲಿಯೂ ಆಲೂರ ಅವರ ಗದ್ಯಶೈಲಿ ಶಕ್ತಿಯುತವಾಗಿದ್ದಿತು. "ಮೃತರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿ ಹಣಗಳಿಂದ ನರರನ್ನು ಕುಣಿಸಿ ಅವರಿಂದ ಉತ್ಸಾಹಯುತವಾದ ಉತ್ಸವಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುವ ಮಾಂತ್ರಿಕ ವಿದ್ಯೆಯು ಈ ಇತಿಹಾಸ ವಿದ್ಯೆಯು."⁸ ಗದ್ಯಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಮಾಂತ್ರಿಕ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಅವರು ಸಾಧಿಸಿದ್ದರು.

ವಿಚಾರ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಆಲೂರ ಅವರು 'ನವಜೀವನ ಗ್ರಂಥಭಂಡಾರ' ಎಂಬ ಪ್ರಕಾಶನವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ೧೯೩೧ ರಲ್ಲಿ 'ಆಕಾಶದೊಳಗಿನ ಅದ್ಭುತ ಚಮತ್ಕಾರಗಳು' ಎಂಬ ಪಾಟೀಲ ತಿರುಮಲರಾಯರ ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಗಹನವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಂತಸುಲಭವಾಗಿಯೂ ಮನೋರಂಜಕವಾಗಿಯೂ ತಿಳುಹಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದು ಈ ಗ್ರಂಥ ಭಂಡಾರದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದ್ದಿತು. ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಆದ್ಯ ರಂಗಾಚಾರ್ಯ (ಆಗ ಆರ್.ವಿ.ಜಾಗಿರದಾರ) ಪಂಡಿತ ತಾರಾನಾಥ,ಹರ್ಷೇಶ್ವರ ಮಂಜಪ್ಪ ಮೊದಲಾದ ಶ್ರೇಷ್ಠಸಾಹಿತಿಗಳ ಮೂಲ ಕೃತಿಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳಿಗಾಗಿ ಹುಟ್ಟು ಹಾಕಿದ ಮೊದಲಿಗರಲ್ಲಿ ಆಲೂರ ಅವರು ಅಗ್ರಗಣ್ಯರೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು.

ಸಂಪಾದಕರಾಗಿ ಪತ್ರಿಕಾ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಆಲೂರ ಅವರು ಕಟ್ಟಿದ್ದರೂ, ಹೊಸ ಸಾಹಿತ್ಯದ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಅವರ ಪತ್ರಿಕಾ ವ್ಯವಸಾಯವು ಕೊಟ್ಟ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಪ್ರೇರಣೆಯನ್ನು ಮರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೂ ಇರುವ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಆಲೂರ ಅವರೇ ಸೂಚ್ಯವಾಗಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿರುವರು—"ಅನೇಕ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಸಂಪಾದಕನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದುದರಿಂದ ನನಗೆ ಹೊಸಗನ್ನಡವನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಳಸಬಹುದೆಂಬುದು ತಿಳಿಯಬಂದಿತು. ಪತ್ರಿಕೆಗಾರ

ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವ ಟಂಕಸಾಲಿಗಾರ; ಅಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿ, ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಬಳಿಕ ಅದನ್ನು ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. ಅಲ್ಲಿಯೂ ದೃಢವಾಗಿ ನಿಂತ ಬಳಿಕ ಗ್ರಂಥಗಳಿಗೆ ಒಯ್ಯುವುದು”.⁹

ಆಲೂರ ಅವರು ತಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹಾಗೂ ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರಪಂಚದಿಂದ ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡತ್ವ ಹುಟ್ಟಿಸಿದರು; ಕನ್ನಡ ನುಡಿಗೆ ಹೊಸ ಚೈತನ್ಯ ನೀಡಿದರು.¹⁰

ಅಡಿ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು

1. ಮಾಧವ ಮಹಿಷಿ; 'ಕುಲಪುರೋಹಿತರು', ಪು.135
2. ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾವ್; 'ಜೀವನ ಸ್ಮೃತಿಗಳು', ಪು.140
3. ಅದೇ; ಪು. 140-145
4. ದಿವಾಕರ ರಂಗನಾಥ; 'ಸೆರೆಯ ಮರೆಯಲ್ಲಿ' (2ನೇ ಆವೃತ್ತಿ), ಪು.39
5. ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾವ್; 'ಜೀವನ ಸ್ಮೃತಿಗಳು', ಪು.202,203
6. ಬಿ.ವಿ.ಗುಂಡೆಟ್ಟಿ; 'ಆ.ವೆಂ.ಜೀವನ ಘಾತ ಕೃತಿಗಳು', ಪು.114
7. ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾವ್; 'ಪ್ರಾಚೀನ ಕರ್ನಾಟಕ', ಸಂಪುಟ1 ಸಂಚಿಕೆ1 (1932)
8. ಅದೇ;
9. ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾವ್; 'ಜೀವನ ಸ್ಮೃತಿಗಳು', ಪು.183, 184
10. ಕೆ. ಎಸ್. ದೇಶಪಾಂಡೆ; 'ಆ.ವೆಂ.', ಪು.79

೩. ರಾಜಕಾರಣಿಯಾಗಿ

ಆಲೂರ ಅವರು ತಮ್ಮ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿದ್ದರು. ತಮ್ಮ ಆತ್ಮಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತ ಆಲೂರ ಅವರು ತಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ಜೀವನ ೧೯೦೫ ರಿಂದ ೧೯೨೫ ರವರೆಗೆ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿರುವುದೆಂದೂ ಅನಂತರ ಅದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟು ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದೂ ತಿಳಿಸಿರುವರು.¹ ಲೋಕ ಮಾನ್ಯ ಟಿಳಕರ ಪ್ರಭಾವ ಅವರಲ್ಲಿ ಆಗ ವಿಶೇಷವಾಗಿದ್ದಿತು. ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆಯೇ ಅಭ್ಯಾಸದ ಬಲವಿಲ್ಲದೆಯೇ ಆಲೂರ ಅವರು ಯಾವ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಸಾಗಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ದೇಶದ ಆಗು-ಹೋಗುಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು, ಅವರು ವಿವಿಧ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು.

ರಾಜಕಾರಣದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಜನತೆಗೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಆಲೂರ ಅವರು ಹೋಮರೂಲಿನ ಹನ್ನೆರಡು ಚಿಕ್ಕಚಿಕ್ಕ ಹೊತ್ತಿಗೆಗಳನ್ನು ಬರೆದುಹಾಕಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.² ೧೯೧೭-೧೮ ರಲ್ಲಿ ಅವರು ವಕೀಲಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು; ಹೋಮರೂಲಿನ ಕರ್ನಾಟಕ ಶಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳೂ ಆಗಿದ್ದರು. ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಬಿಡುವು ದೊರೆತಾಗ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಹರಟೆಹೊಡೆಯಬಾರದೆಂದು, ಅವರು ವಕೀಲರ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿಯೇ ತಮ್ಮದೊಂದು ಸ್ಥಳ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಆ ಹನ್ನೆರಡು ಹೊತ್ತಿಗೆಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರುವರು.

೧೯೧೭-೧೮ ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಐದು ಹೊತ್ತಿಗೆಗಳ ಹೆಸರು ಹೀಗಿವೆ- 'ನಾವು ಈಗ ಬೇಡುವ ಸ್ವರಾಜ್ಯ', 'ಸ್ವರಾಜ್ಯವೆಂದರೇನು?', 'ಸ್ವರಾಜ್ಯ ವನ್ನೇ ಏಕೆ ಬೇಡುತ್ತೇವೆ?'; 'ಮಿಕ್ಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ನಿಷ್ಪಲತೆ', 'ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕೊಡದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳುವ ನೆವಗಳು'. ಇವುಗಳ ಸಾವಿರಾರು ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದ ತುಂಬಾ ಹಂಚಲಾಯಿತು. ಈ ಐದು ಪುಸ್ತಿಕೆಗಳ ಅನಂತರ, ಇನ್ನಿತರ

ಪುಸ್ತಕಗಳು ಮುದ್ರಣವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ಐದು ಪುಸ್ತಕಗಳ ಪೈಕಿ, ಕೊನೆಯ ಮೂರು ಲಭ್ಯವಿದ್ದು, ಉಳಿದವ ಪುಸ್ತಕಗಳಾಗಲಿ, ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳಾಗಲಿ ಇದೀಗ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಮನೋಧರ್ಮವನ್ನು ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿರುವುದು ವಿಶೇಷವಾದುದು; ನಿರ್ದಿಷ್ಟತೆಯು ಲೇಖಕರ ನಿಶ್ಚಿತವಾದ ವಿಚಾರಧಾರೆಯನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಸುತ್ತದೆ; ಓದುಗರು ಕೇಳಬಹುದಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಮೊದಲುತಾವೇ ಊಹಿಸಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸುತ್ತ ಹೋಗುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನೂ ಈ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಮನಗಾಣಬಹುದು. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗಾಗಿ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ, ಇವುಗಳಲ್ಲಿಯ ಶೈಲಿಯೂ ಆಡುಮಾತುಗಳಲ್ಲಿಯದು. 'ಅಂದಾದಂದಿ ರಾಷ್ಟ್ರ', 'ಕಾಗಿಕಾಲು ನಾಯಿಕಾಲಿನಂತೆ', 'ಸವಲತಿ' ಹೀಗೆ ಇಂಥ ಅನೇಕ ಪದಗಳನ್ನು ಈ ಚಿಕ್ಕ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ಆಲೂರ ಅವರು ಹೊಸರೀತಿಯ ಗದ್ಯಶೈಲಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದರಿಂದ, ೧೯ ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಗದ್ಯಕ್ಕೂ ಇದಕ್ಕೂ ಅಂತರ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ನವೋದಯ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಗದ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಡುಮಾತು ಸುಂದರವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಲು ಈ ಶೈಲಿ ಪುಟ ಕೊಟ್ಟಿದೆಯೆಂದೂ ಹೇಳಬಹುದು. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಇದರ ದಾರಿಯನ್ನು ಆಲೂರ ಅವರು ತೋರಿಸಿರುವರು.

ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ನೋಡೋಣ. ಕೊನೆಕೊನೆಗೆ 'ಸಾರಾಂಶವೇ ನೆಂದರೆ' ಎಂದು ಬರೆಯುವುದು ಆಗಿನ ಎಲ್ಲ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುವ ಪದ್ಧತಿ. 'ಮಿಕ್ಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ನಿಷ್ಫಲತೆ'ಯಲ್ಲಿ ಸಾರಾಂಶದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದೆ. - "ಇಷ್ಟುದಿನ ನಾವು ಯಾರನ್ನು ಬೇಡಬೇಕೋ ಅವರನ್ನು ಬೇಡಲಿಲ್ಲ. ಏನು ಬೇಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಬೇಡಲಿಲ್ಲ. ಹೇಗೆ ಬೇಡಬೇಕೋ ಹಾಗೆ ಬೇಡಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಿಷ್ಫಲವಾದವು".³ ರಾಜಕೀಯ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಗುಣಾಂಶ ಯಾವ ರೀತಿಯಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಉದಾಹರಣೆಯಲ್ಲಿ ಮನಗಾಣಬಹುದು.

ಆಲೂರ ಅವರು ಕಟ್ಟಾ ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನಿಗಳೆಂದರೂ, ಅವರ ರಾಷ್ಟ್ರಾಭಿಮಾನ ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನ ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರಾಭಿಮಾನ ಎರಡು ಕಣ್ಣುಗಳಿದ್ದಂತೆ.

ಆಲೂರ ಅವರ ರಾಷ್ಟ್ರಾಭಿಮಾನವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರಿಯಲು ೧೯೨೮ ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಅವರ 'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತ್ವದ ಮೀಮಾಂಸೆ' ಗ್ರಂಥವನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಆಲೂರ ಅವರು ಈಗಿನ ಹಲವು ಸಾಹಿತಿಗಳಂತೆ ಅಂಕಣಕಾರರೂ ಅಹುದು. ೧೯೨೬ ರಿಂದಲೇ ಅವರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತ್ವವನ್ನು ಕುರಿತು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಲೇಖನಗಳನ್ನು 'ಕರ್ಮವೀರ'ದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತ ಬಂದರು. ಆ ಲೇಖನಗಳ ಸಂಕಲನವೇ 'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತ್ವದ ಮೀಮಾಂಸೆ' ಎಂಬ ನೂರು ಪುಟಗಳ ಗ್ರಂಥ.

ಈ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತ್ವದ ಮೀಮಾಂಸೆಗೆ ವೇದಾಂತ ಸಿದ್ಧಾಂತ ತತ್ವವೇ ತಳಹದಿಯಾಗಿದೆ. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಹಂಕಾರ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಯಾವ ಸ್ಥಾನವುಂಟೋ ಅದೇ ಸ್ಥಾನವು ರಾಷ್ಟ್ರ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತ್ವಕ್ಕೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಹಂಕಾರದ ಉಗಮವು ಸ್ವಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಆಗಿದ್ದರೂ ಅದು ಪರಮಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಕೊನೆಮುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತ್ವವನ್ನು ಅಥವಾ ಈ ಅಹಂಕಾರವನ್ನು ಆಲೂರ ಅವರು ಒಂದು ನದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ⁴ ಕೊನೆಗೆ ಅದು ಸರ್ವಭೂತ ಹಿತ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಕೂಡುತ್ತದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತ್ವದ ಅಹಂಕಾರ ತತ್ವ ತಾಮಸವಾಗಿರದೆ, ಸಾತ್ವಿಕವಾಗಿದ್ದು, ಉದಾತ್ತವೂ ಆಗಿದೆ.

ಭಾರತಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಧರ್ಮ, ಒಂದೇ ಭಾಷೆ, ಒಂದೇ ವಂಶ ಇವು ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಕೊರತೆ ಇದೆಯೆಂದು ಅನೇಕರು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ನಂಬುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಆಲೂರ ಅವರು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆಯೆಂದು ಅವರು ಸೃಷ್ಟಿಕರಿಸುತ್ತ, ವಿವಿಧತೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಏಕತೆ ಕಾಣುವುದು ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿಸಿರುವರು. ಈ ವಿವಿಧತೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ಏಕತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುವವನೇ ಧೀರನು. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಗಂಡು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತ್ವ ಅತ್ಯವಶ್ಯ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕುರಿತು ಆಲೂರ ಅವರು ಹೇಳಿದುದು ಹೀಗಿದೆ:

“ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಗಂಡು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತ್ವವು; ಅಳುಬುರುಕ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತ್ವವಲ್ಲ. ಅನ್ಯರು ಜಾತಿ, ಮತ, ಪಂಥ, ಭಾಷೆ ಇವುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವುಳ್ಳವರಿದ್ದರೂ ಅವರಿಗೆ ಹಾಗೆ ಮತವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಅವರ ದೇಶಾಭಿಮಾನದ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ನಾನು ದೇಶಕ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವೆನೆಂದು ಸಾರಿ ಹೇಳುವ ಗಂಡುಗಲಿಯು ಈಗ ಬೇಕಾಗಿದೆ.” ⁵

ಆಲೂರ ಅವರ ಈ ಗಂಡು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತ್ವವು ಅತ್ಯಂತ ಉದಾತ್ತವಾದ ತತ್ವವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಯೋಗ್ಯವಾದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತ್ವವಾಗಿದೆ. ⁶ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತ್ವಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದುದು ಕರ್ನಾಟಕತ್ವವಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದುದು ನಿಜವಾದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತ್ವವಲ್ಲ ಎಂದೂ ಆಲೂರ ಅವರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನುಡಿದಿರುವರು. ⁷

ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರು ಸಂಪ್ರದಾಯವಂತರು. ಸನಾತನ ಧರ್ಮಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಚಲವಾದ ವಿಶ್ವಾಸವುಳ್ಳವರು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಅವರು ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ, ರಾಷ್ಟ್ರದ ಮುಖಂಡರಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಮಾತೊಂದನ್ನು ಬಹು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿರುವರು: “ಆದಕಾರಣ, ನಮ್ಮ ಮುಖಂಡರಿಗೆ ನಾವು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ—ವರ್ಣಾಶ್ರಮಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮುರಿದು, ಮೂರಾಬಟ್ಟಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮದೊಡ್ಡದು ಮುದ್ದೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಬಿಡುವೆನೆಂಬ ಹವ್ಯಾಸವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಈಗ ಮಿತಿಮೀರಿ ಬೆಳೆದು, ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಹಾನಿ

ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ವಿವಿಧ ಪಂಥ ಮತ್ತು ಜಾತಿಗಳಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತ್ವದ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಪೋಣಿಸಿರಿ.”

ವರ್ಣಾಶ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೂರರು ಕೊಟ್ಟ ಹೇಳಿಕೆ ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾದೀತು ಎಂಬುದು ಸಂಶಯಾಸ್ಪದ. ಆಲೂರರು ತಳಿದ ನಿಲುವು ಏನೇ ಇರಲಿ, ಅವರು ತಮ್ಮ ಆ ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ಬಹು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಈಗಲೂ ನಿವೇದಿಸಿರುವರು ಎಂಬುದು ಖಚಿತ. ಅವರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತ್ವದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಈಗಲೂ ಅನುಸರಿಸುವಂತಹದಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಏಳಿಗೆ ಇಂಥ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯನ್ನು ಪೋಷಿಸುವುದರಿಂದಲೇ ಸಾಧ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಡುವಂತಿದೆ.

ಆಲೂರ ಅವರ ವಿಚಾರ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ನವೀನ ವಿಚಾರಗಳ ಜೊತೆಗೆ, ನಿಖರವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳೂ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಹೊಸ ವಿಚಾರವಾದಿ ಲೇಖಕರಿಗೆ ಅವರ ಗ್ರಂಥಗಳು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕ ದೀಪಗಳಾಗಿ ಬೆಳಗಿವೆ.

ಪೌರಾಣಿಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ತಾವು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಬೇಕಾದ ವಿಷಯ ದಲ್ಲಿ ಕುತೂಹಲ ಕೆರಳಿಸುವುದೂ ಆಲೂರ ಅವರ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ. ಅಂಜನೇಯನ ಹೃದಯವನ್ನು ಸೀಳಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿ 'ಶ್ರೀರಾಮ' ಎಂಬ ಅಕ್ಷರಗಳು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದವಂತೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ಎದೆ ಸೀಳಿ ನೋಡಿದರೂ 'ನಮ್ಮದೀ ಭರತಭೂಮಿ' ಎಂಬ ಅಕ್ಷರಗಳು ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿರಬೇಕು; ಇದೇ ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತ್ವ ಎಂದಿರುವರು. ರಾಸಕ್ರೀಡೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಗೋಪಿಗೂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ತನ್ನ ಹತ್ತಿರವೇ ಇದ್ದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತಂತೆ! ಅದೇ ಮೇರೆಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಾಜ್ಯವು ಈ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ತನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಕಾಣಲೇಬೇಕು.

ಇಂಥ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಆಲೂರ ಅವರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿವೆ. ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿಯ ಶೈಲಿಯಂತೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಯುವಂತಹದು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಆಡುನುಡುಗಳದ್ದೇ.

ಅಡಿ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು

1. 'ಜೀವನ ಸ್ಮೃತಿಗಳು'; ಪು.111
2. ಅದೇ; ಪು.118
3. ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾವ್; 'ಮಿಕ್ಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ನಿಷ್ಪಲತೆ' ಪು.16
4. ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾವ್; 'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತ್ವದ ಮೀಮಾಂಸೆ', ಪು.7
5. ಅದೇ; ಪು.82
6. ಚಿದಂಬರಾನಂದ; 'ಕುಲಪುರೋಹಿತರು', ಪು.100
7. ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾವ್; 'ಕರ್ನಾಟಕತ್ವದ ಸೂತ್ರಗಳು', ಪು.9

೪. ಅನುವಾದ ಕೃತಿಗಳು ಹಾಗೂ ವಿಚಾರ ಸಾಹಿತ್ಯ

ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಆದಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕೊರತೆ ತೀವ್ರವಾಗಿದ್ದಿತು. ಕನ್ನಡ ನುಡಿಗೇ ಮೂಲ ನಿಧಿಗಳಂತಿರುವ ಉದ್ಗ್ರಂಥಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗಬೇಕೆಂಬ ಮನೀಷೆ ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಹಲವು ಅಭಿಮಾನಿಗಳ ಸಹಕಾರದಿಂದ 'ಕರ್ನಾಟಕ ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಸಾರಕ ಮಂಡಲ'ವೊಂದನ್ನು ೧೯೦೮ ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಈ ಮಂಡಲಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಸ್ವತಃ ಹಲವು ವಿಚಾರ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೂ ಬರೆದರು.

ತಮ್ಮ ಆತ್ಮ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಗ್ರಂಥಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೂರ ಅವರು ಹೇಳಿದುದು ಹೀಗಿದೆ:

“ನಾನು ಸ್ವತಃ 1) ಶಿಕ್ಷಣ ಮೀಮಾಂಸೆ (Spensar's Education); 2) ನೀತಿ ಮೀಮಾಂಸೆ (Aristotle's Data of Ethics); 3) ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ (Mill's Liberty); 4) ಸುಖವೂ ಶಾಂತಿಯೂ (Peace and Happiness) ಹೀಗೆ ನಾಲ್ಕು ಉದ್ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಬರೆದೆ”.¹

ಆದರೆ, ಇಂದು ನಮಗೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಗ್ರಂಥಗಳೆಂದರೆ - 'ಶಿಕ್ಷಣ ಮೀಮಾಂಸೆ' ಹಾಗೂ 'ಸುಖವೂ ಶಾಂತಿಯೂ' ಈ ಎರಡೇ ಗ್ರಂಥಗಳು. 'ಶಿಕ್ಷಣ ಮೀಮಾಂಸೆ' 'ಕರ್ನಾಟಕ ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಸಾರಕ ಮಂಡಲ'ದ ಮೊದಲನೆಯ ಗ್ರಂಥ. 'ಸುಖವೂ ಶಾಂತಿಯೂ' ಪುಸ್ತಕದ ಒಂದೆರಡು ಪ್ರಕರಣಗಳು ಮಾತ್ರ ೧೯೨೦-೨೧ ರಲ್ಲಿ ಬಾಪೂ ಸುಬ್ಬರಾಯರಿಂದ 'ಕರ್ನಾಟಕ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆ'ಯಲ್ಲಿ (ನಂ. ೮೯ ಹಾಗೂ ನಂ. ೯೧) ಮುದ್ರಣಗೊಂಡವು; ಮುಂದೆ ಅವರು ತೀರಿಕೊಂಡರು; ಮಿಕ್ಕ ಭಾಗ ಅವರಲ್ಲೇ ಉಳಿದುಹೋಯಿತು. ಮಿಕ್ಕ ಗ್ರಂಥಗಳು ಧೂಳು ತಿನ್ನುತ್ತ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲೆಯೋ ಬಿದ್ದಿವೆ.²

ತಮ್ಮ ಆತ್ಮ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಆಲೂರ ಅವರು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಿದ ಈ ಮಾತುಗಳು ಆಗಿನ ಕಾಲದ ಮುದ್ರಣದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆಯೂ ತಿಳುವಳಿಕೆ ನೀಡುತ್ತಿವೆ. ವಿಚಾರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅದೆಷ್ಟು ಅನಾಸ್ಥೆ!

ಆಲೂರ ಅವರು ತಾವು ಬರೆದ ಗ್ರಂಥಗಳೆಲ್ಲ ಮೂಲ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಯ ಗ್ರಂಥದ ಅನುವಾದಗಳು ಎನ್ನುವಂತೆ ತಿಳಿಸಿರುವರು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ, 'ಶಿಕ್ಷಣ ಮೀಮಾಂಸೆ' ಮಾತ್ರ ಅನುವಾದ ಗ್ರಂಥವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಇದನ್ನು ರೂಪಾಂತರ ಕೃತಿ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದೇ ಲೇಸು.

೧೯೧೧ ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ 'ಶಿಕ್ಷಣ ಮೀಮಾಂಸೆ'ಯು ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರು, ವೆಂಕಟೇಶ ನರಸಿಂಹ ಮಗದಾಳ ಅವರನ್ನು ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಹರ್ಬರ್ಟ್ ಸ್ಟೆನ್ಹರ್ ಅವರ 'ಎಜುಕೇಷನ್' ಎಂಬ ಗ್ರಂಥದ ಆಧಾರದಿಂದ ಬರೆದುದಾಗಿದೆ. ಗ್ರಂಥದ ಮೊದಲ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಕಾಣಿಸಿದ್ದರೂ, 'ಶಿಕ್ಷಣ ಮೀಮಾಂಸೆ' ಒಂದು ಸ್ವತಂತ್ರ ಕೃತಿಯಂತಿದೆ. "ಮೂಲ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಿಗೆ ತಿಲ ಮಾತ್ರವೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಬರದಂತೆ, ಈ ದೇಶದ ಸಮಾಜ ರಚನೆಗೂ ವಂಶಪರಂಪರೆಗೂ ಪರಿಚಿತವಾದ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೊಡಲೆತ್ತಿಸಿದ್ದೇವೆ"³ ಎಂದು ರೂಪಾಂತರ ಕಾರರು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿರುವರು.

ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಜ್ಞಾನವು ಹೇಗಿರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಮೊದಲು ವಿವರಿಸಿ, ಅನಂತರ ಮಾನಸಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ, ನೈತಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ಶಾರೀರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಬಹು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ವಿವೇಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಪಾಲಕರಿಗೂ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯಿರುವ ಇನ್ನಿತರರಿಗೂ ಅತ್ಯಂತ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಗ್ರಂಥ ಇದಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಗ್ರಂಥಗಳೇ ಆಗ ಇಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ, 'ಶಿಕ್ಷಣ ಮೀಮಾಂಸೆ' ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ಇಮ್ಮಡಿ ಮಹತ್ವ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದೆ.

ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಬರುವ "ನಾವು ಹ್ಯಾಗೆ ಇರಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾಡದೆ, ಹ್ಯಾಗೆ ಕಾಣಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನೇ ಹಗಲಿರುಳು ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ"⁴ ಎಂಬ ವಾಕ್ಯವು ಆಲೂರ ಅವರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯಾಗಿದ್ದಿತು.

'ಶಿಕ್ಷಣ ಮೀಮಾಂಸೆ' ರೂಪಾಂತರವಾದುದರಿಂದ, ಕನ್ನಡದ ಮೂಲ ಗ್ರಂಥವೆನ್ನುವಷ್ಟು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಜತೆ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಬದುಕಿಗೆ ಹತ್ತಿರವಾದ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಇಲ್ಲಿದ್ದು, ಭಾಷೆಯೂ ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭವಾಗಿದೆ. ಆಲೂರ ಅವರ ಇತರ ಗ್ರಂಥಗಳೊಡನೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಗದ್ಯ ಹೆಚ್ಚು ಸಮರ್ಥವಾದದ್ದೆಂದು ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.⁵

ತಮ್ಮ ಗ್ರಂಥದ ಬಗ್ಗೆ ಲೇಖಕರೇ ಹೇಳಿದುದು ಹೀಗಿದೆ-“ಸ್ವೆನ್ಸರ್ ಸಾಹೇಬರ ವಿಚಾರಗಳೆಂಬ ಕನ್ನಡಿಗ ಕನ್ನಡಕದ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಕೂಡಿಸಿದ್ದೇವಲ್ಲದೆ ಹೆಚ್ಚಿನದೇನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ.”⁶

ಮುಂದೆ ೧೯೧೯ ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ‘ಗೀತಾ ರಹಸ್ಯ’ವು ಮಾತ್ರ ಅನುವಾದ ಗ್ರಂಥವೇ ಆಗಿದೆ. ಲೋಕಮಾನ್ಯ ಟಿಳಕರು ಮಂಡಾಲೆ ಸೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದವಾಗ ‘ಗೀತಾ ರಹಸ್ಯ’ವನ್ನು ಮೊದಲು ಮರಾಠಿಯಲ್ಲಿ ಆನಂತರ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಮುಗಿಸಿದರು. ೧೯೧೨ ರಲ್ಲಿ, ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಮಿಕ್ಕಿದ ಪುಟಗಳಷ್ಟಿರುವ ಲೋಕಮಾನ್ಯ ಟಿಳಕರ ಈ ಬೃಹತ್ ಗ್ರಂಥವು ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣವಾದುದು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜನಜಾಗೃತಿಯನ್ನೇ ಜೀವನೋದ್ದೇಶ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಟಿಳಕರು ಹೊಸ ಅರ್ಥ ವಿವರಣೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ, ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೂ ರೋಚಕವಾಗಿ ಇರುವ ಈ ಗ್ರಂಥ ಬಹುಬೇಗ ಪ್ರಚಾರಗೊಂಡಿತು. ಈ ಉದ್ಧಂಧವನ್ನು ಕನ್ನಡಿಸಲು ಯೋಗ್ಯರೆಂದರೆ ಆಲೂರರೊಬ್ಬರೇ ಎಂದು ಸ್ವತಃ ಲೋಕಮಾನ್ಯ ಟಿಳಕರೇ ನಿರ್ಣಯಿಸಿ, ಈ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣವಾದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಆಲೂರ ಅವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಇದು ಆಲೂರರಿಗೆ ಸಂದ ಪ್ರಥಮ ಹಾಗೂ ಅಭೂತಪೂರ್ವ ಗೌರವ. ವಕೀಲಿ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಆರುತಿಂಗಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಿಟ್ಟಾದರೂ ಈ ಭಾಷಾಂತರದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಟಿಳಕರು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದರು; ಹಾಗೂ ಆರು ತಿಂಗಳ ಅರ್ಥಿಕ ಹಾನಿಯನ್ನು ತಾವು ಪೂರೈಸಿಕೊಡುವುದಾಗಿಯೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದರು.

೧೯೧೫ ರಲ್ಲಿ ಆಲೂರರು ಭಾಷಾಂತರವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಪುಣೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ವರುಷ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಮೇಲಾಗಿ ಮೂಲತಃ ಆಲೂರ ಅವರು ಗೀತಾಪ್ರಿಯರಾಗಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮವಾದಿಗಳೂ ಆಗಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಭಾಷಾಂತರ ಕೆಲಸ ಉತ್ಸಾಹದಾಯಕವಾಗಿದ್ದಿತು. ಕೆರೂರು ವಾಸುದೇವಾಚಾರ್ಯರೂ ಈ ಭಾಷಾಂತರ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನೆರವಾಗಲು ಒಪ್ಪಿದ್ದರಿಂದ, ಕೊನೆಯ ಗೀತಾಶ್ಲೋಕಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ಮರಾಠಿಯಿಂದ ಕನ್ನಡೀಕರಿಸಿ ಕೆರೂರು ವಾಸುದೇವಾಚಾರ್ಯ ಬರೆದರು.

೧೯೧೫ ರಲ್ಲಿ ಆಲೂರರು ಭಾಷಾಂತರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಾಗ ಅವರೇನು ಕನ್ನಡ ಲೇಖಕರಲ್ಲಿ ಗಣ್ಯರೇನಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು, ಮಂಗಳೂರುಗಳ ಕಡೆಗೆ ತಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ರುಚಿಸುವುದೋ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸಂಶಯವಿದ್ದಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಬಿ. ಎಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ, ಅವರಿಂದ ತಮ್ಮ ಭಾಷಾಂತರ ಶೈಲಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೂರರು ಸಮ್ಮತಿ ಪಡೆದರು.

ಅನೇಕ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಆಲೂರರು ಯೋಗ್ಯ ಪದಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿರುವರು. ಲೋಕಮಾನ್ಯರ ಪ್ರೌಢವಾದ, ನಿರರ್ಗಳವಾದ ಮರಾಠಿ ಶೈಲಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕುಂದು ಬರದಂತೆ ಆಲೂರ ನೋಡಿಕೊಂಡಿರುವರು. “ಲೋಕಮಾನ್ಯರ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರವಾಗಿ ನಾನು ಇದನ್ನು ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆಯೇ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿರುವೆನು. ಆದರೆ, ಕ್ಲಿಷ್ಟವಾಗಿ ತೋರಿದ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಶಕ್ಯವಿದ್ದಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಡೆದು ಸುಲಭವಾದ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಹಾಕಿರುವೆನು”⁷ ಎಂದು ಆಲೂರ ಅವರೇ ಹೇಳಿರುವರು.

‘ಗೀತಾರಹಸ್ಯ’ದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ‘ಲೋಕಮಾನ್ಯರ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಚರಿತ್ರೆ’ಯನ್ನು ಆಲೂರರು ತಾವೇ ಬರೆದಿದ್ದು ಇದು ೧೭ ಪುಟಗಳಷ್ಟಿದೆ. ಲೋಕಮಾನ್ಯರು ಬದುಕಿರುವಾಗ ಅವರ ಜೀವನದಲ್ಲಿಯ ಹಲವಾರು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದು ಬರೆದ ಈ ಲೇಖನ ಅಮೂಲ್ಯವಾಗಿದೆ. ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣವಾದ ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಬಹು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೇ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ೧೯೧೫ ರಿಂದ ೧೯೧೬ ರಲ್ಲಿ -ಈ ಬೃಹತ್ ಗ್ರಂಥದ ಭಾಷಾಂತರವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದುದು ಆಲೂರರ ಕಾರ್ಯನಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಆಲೂರ ಅವರದು ಸೊಗಸಾದ ಭಾಷಾಂತರ ಕಲೆ. “ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರಗದ್ಯ ಅಥವಾ ಗಂಭೀರ ವಿಚಾರ ಶೈಲಿಯೇ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ ಭಾಷಾಮರ್ಯಾದೆಯ ತೊಕ ತಪ್ಪದಂತೆ, ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಗಡುಚೆಲ್ಲದ ಸಹಜ ಮನೋಜ್ಞ ಸಾಹಿತ್ಯ ಶೈಲಿಯಿಂದ ಆಡುಗನ್ನಡದ ಅಂದವುಳಿಯುವಂತೆ ಹಾಗೂ ಮೂಲದ ವಿಚಾರ ಸತ್ವಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೂ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವಂತೆ - ಓದುಗನಿಗೆ ಇದು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಸ್ವತಂತ್ರ ಗ್ರಂಥವೇ ಹೊರತು, ಮರಾಠಿಯಿಂದ ಅಕ್ಷರಶಃ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಾಂತರವೆಂಬ ಸುಳಿವೇ ತಿಳಿಯದಷ್ಟು ಸೊಗಸಾಗಿ ಈ ಉದ್ಗ್ರಂಥ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ”⁸

ದಿನಾಂಕ ೧೯ ಜುಲೈ ೧೯೧೫ ರಂದು ಲೋಕಮಾನ್ಯರ ಖಾಸಗಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯು ಆಲೂರ ಅವರಿಗೆ ‘ಗೀತಾರಹಸ್ಯ’ದ ಭಾಷಾಂತರಕಾರರ ಯೋಗ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ - “To express in his (Tilak's) words, he wants a man whose reputation must go with the translation”⁹ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವರು. ಆಲೂರ ಅವರು ಲೋಕಮಾನ್ಯರ ಈ ಮಾತಿಗೆ ತಕ್ಕ ನಿದರ್ಶನವೇ ಆಗಿದ್ದರು.

‘ಸುಖವೂ ಶಾಂತಿಯೂ’ ಇದು ಅನುವಾದ ಗ್ರಂಥವೇನಲ್ಲ. ೧೯೨೦ ರಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಭಾಗ, ೧೯೨೧ ರಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯ ಭಾಗ ಮುದ್ರಣಗೊಂಡಿವೆ. ಎರಡೂ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಕೊಂಡ ಈ ಕೃತಿಯು ಚಿಂತನಶೀಲವಾದ ಒಂದು ಗ್ರಂಥವಾಗಿದೆ. ಸುಖ - ಶಾಂತಿಗಳು ದೊರಕುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಧನ - ಕನಕಾದಿಗಳಿದ್ದರೆ,

ಆರೋಗ್ಯಭಾಗ್ಯವಿದ್ದರೆ, ಸನ್ಮಾರ್ಗದಿಂದ ನಡೆದರೆ, ಕೀರ್ತಿ, ಅಧಿಕಾರಗಳಿದ್ದರೆ ಸುಖ-ಶಾಂತಿ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ? ಆಲೂರರು ಸುಖ-ಶಾಂತಿಗಳು ಆತ್ಮಾನಂದವು, ಕಷ್ಟ ಪಡದೆ ಸುಖ-ಶಾಂತಿ ದೊರಕಲಾರವು ಎಂದು ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಎರಡನೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು ಹಾಗೂ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಾತ್ವಿಕ ವಿವೇಚನೆ ಇರುವುದು. ಸಂಸ್ಕೃತದ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು, ಶಿವಶರಣರ ಹಾಗೂ ದಾಸರ ಉಕ್ತಿಗಳನ್ನು, ಶೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್ ಹಾಗೂ ಇತರರ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗ್ರಂಥಗಳ ಅವತರಣಿಕೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯ ಹಲವಾರು ವಿಚಾರವಾದಿಗಳ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಆಲೂರರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತ ತಮ್ಮ ಕೃತಿ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿರುವರು. ಕೆಲವೊಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಆಧುನಿಕರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿತವಾಗದೇ ಇದ್ದರೂ, ಅನೇಕ ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಬರೆದ ಇಂಥದೊಂದು ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಮನ್ನಣೆಯಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸುವಂತಿದೆ.

“ಈ ಬಗೆಯ ಚಿಂತನಶೀಲತೆಯನ್ನೇ ಆಲೂರ ಅವರು ತಮ್ಮ ಬರೆಹಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಸಿದ್ದರೆ ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕದ ಬಟ್ರಾಂಡ್ ರಸೆಲ್ ಆಗಬಹುದಿತ್ತೇನೋ? ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಓದುತ್ತಿರುವಂತೆ ರಸೆಲ್‌ರ The Conquest of Happiness ಎಂಬ ಗ್ರಂಥದ ನೆನಪು ಬಾರದೆ ಇರದು”¹⁰ ಎಂಬುದಾಗಿ ಡಾ. ಗುರುಲಿಂಗ ಕಾಪಸೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆಲೂರರು ಕೆಲವೇ ಕೃತಿ ರಚಿಸಿದ್ದರೂ ಅವರು ಒಬ್ಬ ಚಿಂತನಶೀಲ ಲೇಖಕರೆಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡುವಂತಿದೆ.

‘ಸುಖವೂ ಶಾಂತಿಯೂ’ ಈ ಗ್ರಂಥದ ಒಂದೆರಡು ಪ್ರಕರಣಗಳು ಮಾತ್ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಣಗೊಂಡಿವೆ ಎಂದು ಸ್ವತಃ ಆಲೂರ ಅವರೇ ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ,¹¹ ಪ್ರಕಾಶಗೊಂಡ ಕೃತಿಯು ಅಪೂರ್ಣವಿದೆಯೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು.

ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘವಾದ ‘ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಸಾರಕ ಮಂಡಲ’ವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಮಾದರಿ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಸವಿಗನಸನ್ನು ಕಂಡರು. ಆದರೆ ಅವರನ್ನು ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿರುವ ಅಭಿಮಾನಿಗಳು ವಿರಳವಾಗಿದ್ದರು. ಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿಗಳಿಗೇನೇ ಆಸ್ರದವಿಲ್ಲದಿರುವಾಗ, ಇಂಥ ಗಂಭೀರ ಉದ್ದಂಥಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ಓದುವವರಾದರೂ ಯಾರು? ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರಿಗೆ ನಿರಾಶೆಯೇ ಕಾದಿತ್ತು. “ಮುದ್ರಿಸಲು ಗ್ರಂಥಗಳೇ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ, ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ನನ್ನವೇ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಮುದ್ರಿಸುವುದು ನನಗೆ ಇಷ್ಟವಾಗಿ ತೋರದ್ದರಿಂದ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಹಕರೂ ಸಿಗದಿದ್ದರಿಂದ, ಮಂಡಲವನ್ನು ಗುಡಚಾಪೆ ಕಟ್ಟಿದ”¹² ಎಂದು ಆಲೂರ ಅವರು ತಮ್ಮ ದುಃಖ ತೋಡಿಕೊಂಡಿರುವರು.

ಹೊಸಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ತರಹದ ಗ್ರಂಥಗಳು ಹುಟ್ಟಬೇಕೆಂಬುದೇ ಆಲೂರ ಅವರ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯಾಗಿದ್ದಿತಷ್ಟೆ. ೧೯೦೮-೧೯೨೧ ಈ ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ಆಲೂರ ಅವರು ತಮ್ಮ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸದೇ ಇದ್ದರೂ, ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಮಾತ್ರ ಅನಂತರ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಂಡಿದೆ. ದ.ರಾ.ಬೇಂದ್ರೆ, ಆನಂದಕಂದ, ಹಲಸಂಗಿ ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಪ್ಪ ಹೀಗೆ ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಪಡೆದ ಅನೇಕ ಸಾಹಿತಿಗಳ ಬರೆಹಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವಾಗ ತಾತ್ವಿಕ ಚಿಂತನೆ ಒಡಮೂಡಿದೆ. ಅವರ ನಾಟಕ, ಕಥೆ, ಕವನಗಳಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಶೀಲತೆಯ ಅಂಶಗಳಿದ್ದು, ಅದರಿಂದ ನವೋದಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪುಷ್ಪಗೊಂಡಿದೆ. ಶಂ.ಬಾ. ಜೋಶಿಯವರಂತೂ ಇಂಥ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನೂ, ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನೂ ಮುಂದುವರಿಸಿ ವಿಚಾರ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಬೃಹತ್ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬುರ್ಲಿ ಬಿಂದುಮಾಧವರು ಕೇವಲ ವಿಚಾರ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲು 'ಮಿಂಚಿನ ಬಳ್ಳಿ' ಎಂಬ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಈಗಂತೂ ಎಲ್ಲಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗಗಳು ಚಿಂತನಶೀಲ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿವೆ.

ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂಬರುವ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವಿಚಾರಾತ್ಮಕ ಕನ್ನಡ ಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೇ ಅಡಿಪಾಯ ಹಾಕಿದವರು ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರು ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ.

ಅಡಿ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು

1. ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾವ್; 'ಜೀವನ ಸ್ಮೃತಿಗಳು', ಪು. 185
2. ಅದೇ; ಪು. 186
3. ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾವ್; 'ಶಿಕ್ಷಣ ಮೀಮಾಂಸೆ', ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ, ಪು.3
4. ಅದೇ; ಪು.8
5. ಡಾ. ಗುರುಲಿಂಗ ಕಾಪಸೆ; 'ಆ.ವೆಂ. ಜೀವನ ಹಾಗೂ ಕೃತಿಗಳು', ಪು.27
6. ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾವ್; 'ಶಿಕ್ಷಣ ಮೀಮಾಂಸೆ', ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ, ಪು.3
7. ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾವ್; 'ಗೀತಾ ರಹಸ್ಯ', ಮುನ್ನುಡಿ, ಪು.34
8. ಡಾ.ಕೆ. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ; 'ಆ.ವೆಂ.ಜೀವನ ಹಾಗೂ ಕೃತಿಗಳು', ಪು.88
9. ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾವ್; 'ಜೀವನ ಸ್ಮೃತಿಗಳು', ಪು.201
10. ಡಾ. ಗುರುಲಿಂಗ ಕಾಪಸೆ; 'ಆ.ವೆಂ. ಜೀವನ ಹಾಗೂ ಕೃತಿಗಳು' ಪು.22
11. ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾವ್; 'ಜೀವನ ಸ್ಮೃತಿಗಳು', ಪು.190
12. ಅದೇ; ಪು.186

೫. ಕರ್ನಾಟಕತ್ವವೂ, ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರ

ಸಾಹಿತ್ಯ ನಿರ್ಮಿತಿಯೂ

ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರ ಬರವಣಿಗೆಯ ಗುರಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕತ್ವವೇ ಆಗಿದೆ. 'ಕನ್ನಡಿಗರ ಕರ್ನಾಟಕವೇ ಅತ್ಯಂತ ಅಭಿಮಾನಾಸ್ಪದವಾದ ವಸ್ತುವು. ಕರ್ನಾಟಕ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವು'¹ ಎಂದು ಅವರು ನೆರೆನಂಬಿದ್ದರು. ತಮ್ಮ ನಂಬಿಕೆಯಂತೆಯೇ ಅವರ ಬರಹಗಳು ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದಲೂ ಇವೆ.

ಆಲೂರ ಅವರು ಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿ, ನಾಟಕ ಬರೆದವರಲ್ಲ. ಅವರವು ವಿಚಾರಾತ್ಮಕ ಪ್ರಬಂಧಗಳೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ. ಆದರೂ ಅವರ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲಿನ ಕೃತಿ 'ಕನ್ನಡಿಗರ ಭ್ರಮನಿರಸನ' (೧೯೧೩) ಎಂಬ ನಾಟಕ. ಈ ಚಿಕ್ಕ ಹೊತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಆಲೂರ ಅವರು ನರಗುಂದ ರಾಮರಾಯರ ಜೊತೆಗೆ ಬರೆದಿರುವರು. ಕಾರ್ಲ, ಕಾನ್ವೇರಿ, ಅಜಂತಾ, ವೇರೂಳ ಮುಂತಾದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೇ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ದೇವಾಲಯಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದವರು ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡಿಗರೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದು ನಾಟಕದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.² ತಮ್ಮ ಬರವಣಿಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೂರ ಅವರೇ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿರುವರು: 'ಕನ್ನಡಿಗರ ಭ್ರಮನಿರಸನ'ವನ್ನು ಬರೆದುದು ಪರಭಾಷೆಯ ಮೋಹಕ್ಕೀಡಾಗಿರುವ ಕನ್ನಡಿಗರನ್ನು ಹೊಡೆದೆಬ್ಬಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಶಾಲೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸ್ತ್ರೀ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಿ, ಅಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಾಮವಿಹಾರಕ್ಕೊಳಗಾಗ ಬಾರದೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ."³ 'ಕನ್ನಡಿಗರ ಭ್ರಮನಿರಸನ'ವು ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಬರೆದ ನಾಟಕ; ಆಗ ಸ್ತ್ರೀ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಗಂಡುಹುಡುಗರೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಈ ಕೃತಿಯ ಅನಂತರ ಆಲೂರ ಅವರು ಯಾವ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಬರೆದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಅವರಿಗೆ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇದ್ದಿತು. 'ಜಯ ಕರ್ನಾಟಕ' ಸಂಪಾದಕರಾಗಿ ಆಲೂರ ಅವರು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಗ್ನರಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದರು.

ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ನಾಟಕಕಾರ ಶ್ರೀರಂಗ ಅವರನ್ನು ಮೊದಲು ಗುರುತಿಸಿದವರು ಆಲೂರ ಅವರೇಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಶ್ರೀರಂಗರು ತಮ್ಮ ಹದಿನಾರನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದ 'ಸ್ವಾರ್ಥ ತ್ಯಾಗ' ಎಂಬ ನಾಟಕದ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರ ಕಡೆಗೆ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಂತೆ; ಆಗ ಆದರ ಕೊನೆಯ ಪುಟದ ಮೇಲೆ 'ಈ ಹುಡುಗ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ಮುಂದೆ ನಾಟಕಕಾರನಾಗಬಲ್ಲ' ಎಂಬ ಶ್ಲೋಕ ಆಲೂರ ಅವರದು. ಆ ಶ್ಲೋಕದ ಪ್ರಭಾವ ಶ್ರೀರಂಗರ ಮನದಾಳದಲ್ಲಿ ದಟ್ಟವಾಗಿ ನೆಲೆಯೂರಿತಂತೆ.⁴

೧೯೦೫ ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಆನೆಗೊಂದಿಯ ದರ್ಶನದಿಂದ ಆಲೂರ ಅವರ ಕರ್ನಾಟಕತ್ವದ ಜಾಗೃತವಾಯಿತಷ್ಟೇ. ಮುಂದೆ ಅವರು ಅನೇಕ ಸಲ ಹಂಪಿಗೆ ತಾವು ಭೆಟ್ಟಿ ಕೊಡುವುದಲ್ಲದೆ, ವಿಕೋರಿಯಾ (ಈಗ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ) ಹಾಯಸ್ಕೂಲಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಮುಂದೊಮ್ಮೆ ಕಡಪಾ ರಾಘವೇಂದ್ರರಾಯರಂಥ ಕನ್ನಡಿಗರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರ ಮೂರ್ತಿ ಅಥವಾ ಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಕೊರೆದ ಚಿತ್ರ ಮುಳ್ಳುಕೊಂಪೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಸಿಗುತ್ತದೇನೋ ಎಂಬ ವಿಚಾರ ಆಲೂರ ಅವರದು. ೧೯೧೧ ರಲ್ಲಿ ಹಂಪಿಗೆ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಲ ಹೋದಾಗ, ವಿರೂಪಾಕ್ಷ ದೇವಾಲಯದ ಸಭಾ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಗಡೆಗೆ ಇದ್ದ ಚಿತ್ರಪಟದಲ್ಲಿದ್ದ ಸ್ವಾಮಿ, ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ ಇರಬೇಕೆಂದು ಅವರು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದರು. ಅನಂತರ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂಬುದು ತಿಳಿದು ಬಂದದ್ದರಿಂದ ಆ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಿಡಬೇಕಾಯಿತು.

ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶವೆಂದರೆ ಆಲೂರ ಅವರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರ ಮೇಲಿನ ಅಭಿಮಾನ. ಈ ಒಂದು ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಅವರು 'ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ ಚರಿತೆ' ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕ ಬರೆದರು (೧೯೦೯). ವಿಜಯನಗರ ಸಿಂಹಾಸನ ಸ್ಥಾಪನಾಚಾರ್ಯರಾದ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರ ಚರಿತ್ರೆ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ, ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಪುನರುಜ್ಜೀವನ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ, ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಅಗಾಧ ಕೆಲಸವನ್ನು ಆಲೂರ ಅವರು ತುಂಬು ಹೃದಯದಿಂದ ಬಣ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆಲೂರ ಅವರು ಬದುಕಿರುವಾಗಲೇ ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಪ್ರತಿಗಳು ಸಿಗದಂತಾದವು. ಆದರೆ ರಾಮಚಂದ್ರ ಹಯಗ್ರೀವ ಮಣಾರಕರ ಅವರು ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಅನುವಾದವನ್ನು ಮರಾಠಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದು, ಅದರ ಹಲವೇ ಪ್ರತಿಗಳು ಲಭ್ಯವಿವೆ.

'ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ ಚರಿತೆ' ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಚೀನ ವೈಭವದ ಮಹಾವಿಭೂತಿಗಳಾದ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರನ್ನು ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮುಂಚೆ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಚಿಕ್ಕ ಪುಸ್ತಕ.⁵ ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಓದಿ, ಸ್ಫೂರ್ತಿಗೊಂಡ ಶಾಂತಕವಿಗಳು (ಸಕ್ಕರಿ ಬಾಳಾಚಾರ್ಯ) 'ಶ್ರೀ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ ವಿಜಯ' ಎಂಬ ಕೀರ್ತನೆಯನ್ನು ಬರೆದು, ಅದನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವರು. ಸ್ವತಃ ಶಾಂತಕವಿಗಳು ಕಾಲಲ್ಲಿ ಗೆಜ್ಜೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು, ತಮ್ಮ ಮುಷ್ಟಿನ ವಯಸ್ಸನ್ನು ಮರೆತು, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೀರ್ತನೆ

ಮಾಡಿರುವರು. ಇದರಿಂದ ಆಲೂರ ಅವರ ಗ್ರಂಥ ಕೀರ್ತನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ನಿರ್ಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿದೆ ಎಂಬುದೂ ಮನದಟ್ಟಾಗುವುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ - 'ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ ವಿಜಯ'ವೂ ೧೯೧೮ ರಲ್ಲಿಯ ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನ ಇರದೇ ಇರುವ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಎರಡು ಮುದ್ರಣಗಳನ್ನು ಕಂಡಿರುವುದು. ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಸಂಜೀವಿನಿ ಮಾತ್ರೆಯನ್ನು ಕೊಡಲು ಇಂಥ ಕೀರ್ತನೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಆಗ ಅವಶ್ಯವೂ ಆಗಿದ್ದಿತು.

“ರುಕ್ಮವಾದ ಇತಿಹಾಸದ ವಿಷಯವನ್ನು ಕಾವ್ಯಮಯವಾದ ಪುರಾಣ ಕೀರ್ತನ ಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿಯೂ ರೂಪಾಂತರಿಸುವುದರಿಂದ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೂ ಕೂಡ ಪೂರ್ವಜರ ಗತವೈಭವ ಸ್ಮರಣೆಯುಂಟಾಗಿ ಮುಂದಿನ ವೈಭವವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವರ ಮೈಯುಬ್ಬಿ ಬರುವದೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಏನೂ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕದೊಳಗಿನ ಆಧುನಿಕ ಕವಿಗಳೂ ನಾಟಕಕರ್ತರೂ ಕೀರ್ತನಕಾರರೂ ಇತ್ತಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಒಲಿಸಿ.....”⁶ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ, ಕನ್ನಡ ವಾಚ್ಯವು ವನ್ನು ಇತಿಹಾಸಪರವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆಲೂರ ಅವರು ತಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಿರುವರು.

“ನಮ್ಮ ಆಶಾವ್ಯಕ್ತವನ್ನು ಕೊಳೆಯಿಸಿ ಬಡುವಂಥ ಹುಳಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಇತಿಹಾಸವೆ ಮದ್ದು”⁷ ಎಂದು ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರು, 'ಕರ್ನಾಟಕ ಗತವೈಭವ'ವನ್ನು ಬರೆದು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಇದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಾಗಿ ಪ್ರಸಂಗವೊಂದು ನಡೆದುದನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಬೇಕು.

ಕಳೆದ ಶತಮಾನದ ಕೊನೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಶಾಸನಗಳ ಶೋಧನೆ ಆರಂಭವಾದುದೇನೋ ನಿಜ. ಈ ಬೃಹತ್ ಕಾರ್ಯ ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಅಂದಿನ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪುರಾತತ್ವ ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಬಿ. ಲೂಯಿ ರೈಸ್ ಅವರ ಹಿರಿತನದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಆದರೆ ಈ ಕಾರ್ಯವು ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸುಸಂಘಟಿತವಾಗಿ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಡಾ. ಫೀಟರು ತಮ್ಮ 'ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಅರಸು ಮನೆತನಗಳು' (Dynasties of Canarese Districts) ಎಂಬ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೋಸುಗ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ನಿಜಾಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿ, ಅನೇಕ ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಅವುಗಳ ಆಧಾರದಿಂದಲೇ ತಮ್ಮ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ರಚಿಸಿದರು. ನಾ.ಶ್ರೀ. ರಾಜಪುರೋಹಿತ ಮೊದಲಾದ ಕೆಲವು ವಿದ್ವಾಂಸರು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಶಾಸನಗಳ ಶೋಧನೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದರು. ತಾಮ್ರಪಟ, ಶಿಲಾಶಾಸನ, ನಾಣ್ಯ, ಹಳೆಯ ಓಲೆಗರಿ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಹಾಳು ಹಂಪೆಯಂತೆಯೇ ಅಗೋಚರವಾದ ವೈಭವದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೋ ಬಿದ್ದಿದ್ದವು. ಆಲೂರರು ಸ್ವಪ್ರಯತ್ನದಿಂದಲೇ ಕಡಪಾ ರಾಘವೇಂದ್ರರಾಯರು ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರರನ್ನು ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಕರ್ನಾಟಕದ ಮೂಲ ಮೂಲೆಗಳಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡಿ, ಕರ್ನಾಟಕದ ನಿಜವಾದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಶ್ರಮವಹಿಸಿದರು.

೧೯೧೪ ರಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ಆಲೂರಿಗೆ ಪುಣೆಯ ಡೆಕ್ಕನ್ ಕಾಲೇಜರಿಂದ ಉಪನ್ಯಾಸ ಕೊಡಲು ಆಮಂತ್ರಣ ಬಂದಿತು. ಈ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಆಲೂರ ಅವರು 'The Glory of Karnatak' (ಕರ್ನಾಟಕದ ಗತವೈಭವ) ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಂಡು ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ ಕನ್ನಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಆಲೂರ ಅವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೇಳಿ ಎಂದಿಲ್ಲದ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಬಂದಿತು. ಅವರು ಕೂಡಲೇ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಆಲೂರ ಅವರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿದರು.

ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಬಂದ ಹಣವನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಬಳಸಬೇಕೆಂಬುದು ಆಲೂರ ಅವರ ಜೀವನದ ತತ್ವ. ಧಾರವಾಡಕ್ಕೆ ಬಂದು ತಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರ ನೆರವಿನಿಂದ ಅವರು ಅದೇ ವರುಷ (೧೯೧೪) ಆ ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 'ಕರ್ನಾಟಕದ ಇತಿಹಾಸ ಸಂಶೋಧನ ಮಂಡಲ'ವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಮುಂದೆ ಇದೇ ಮಂಡಲದ ವತಿಯಿಂದ 'ಕರ್ನಾಟಕದ ಗತವೈಭವ' ಎಂಬ ಕೃತಿಯನ್ನು ೧೯೧೭ ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಪುಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನೇ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಆಲೂರ ಅವರ 'ಕರ್ನಾಟಕದ ಗತವೈಭವ'ವು ಅಭೂತಪೂರ್ವವಾದ ಕೃತಿ. ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಖ್ಯಾತಿಯನ್ನು ಪಡೆದದ್ದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಗ್ರಂಥದಿಂದ. ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಓದುಗರ ಮೆಚ್ಚುಗೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿ, ಅವರನ್ನು ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನದ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಪಕ್ಕಾಂತರ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ಈ ಗ್ರಂಥಕ್ಕಿದೆ. ಕಡಪಾ ರಾಘವೇಂದ್ರರಾಯರ ಜೀವನದಲ್ಲಿಯಂತೂ 'ಕರ್ನಾಟಕ ಗತವೈಭವ'ವು ಅದ್ಭುತ ಕ್ರಾಂತಿ ಮಾಡಿತಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, "ನಾನಿನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯ" ಎಂದು ಆಲೂರ ಅವರಿಗೆ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದರಂತೆ! ⁸

ಹಾಗಾದರೆ 'ಕರ್ನಾಟಕ ಗತವೈಭವ'ವು ರೋಮಾಂಚಕ ಕಾದಂಬರಿಯೇ? ಇತಿಹಾಸ ಕಥೆಯೇ? ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿಯ ಪತ್ತೇದಾರಿ ವಿಷಯವೇ? ಯಾವುದಾದರೂ ಅದ್ಭುತ ಕಲೆಯಿಂದ ಕೂಡಿಕೊಂಡಿದೆಯೇ? ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಕೃತಿಯ ರಚನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೂರ ಅವರೇ ಹೇಳಿದುದು ಹೀಗಿದೆ:

"ಕರ್ನಾಟಕದ ಇತಿಹಾಸದೊಳಗಿನ ಚಿತ್ರಾರ್ಪಣವಾದ ಹಲಕೆಲವು ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಅನೇಕ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಂದ ಆರಿಸಿ ನಮಗೆ ತೋರಿದ ಕೆಲವು ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ, ಆ ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು ಕಾಸಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಅಭಿಮಾನ ವೆಂಬ ಎರಕದಲ್ಲಿ ಕೈಲಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೊಯ್ದು ಈ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ." ⁹

ಗೀತೆಯ ಮಾದರಿಯ ಮೇಲೆ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮೊದಲಿನ ಎರಡು ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ವಿಷಾದಯೋಗವಿದೆ. 'ಕರ್ನಾಟಕವು ಮೃತರಾಷ್ಟ್ರವೇ?' ಎಂಬ ಎರಡನೆಯ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿಯ ಗದ್ಯಶೈಲಿಯು ಅತ್ಯಂತ ಅಕರ್ಷಕವಾಗಿದ್ದು, ಅನೇಕರಿಗೆ ಆ ಶೈಲಿಯು ಗುಂಗು ಹಿಡಿಸಿದೆ. ಮಾದರಿಗಾಗಿ ಈ ಕೆಲವು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದು:

“ಕನ್ನಡಿಗರೇ, ನಾವು ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡೀ ಕೊಟ್ಟು ಸಾರಿ ದೂರಿ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕವು ಮೃತರಾಷ್ಟ್ರವಲ್ಲ, ಅದು ಜೀವಂತ ರಾಷ್ಟ್ರವು. ಅಷ್ಟೇಕೆ, ಅದೊಂದು ಪ್ರತಿಭಾಸಂಪನ್ನವಾದ ರಾಷ್ಟ್ರವು....

“ ‘ನಾನು ಕನ್ನಡಿಗನು’, ‘ಕರ್ನಾಟಕವು ನನ್ನ ನಾಡು’ ಎಂಬ ಸದ್ವಿಚಾರ ತರಂಗಗಳಿಂದ ಯಾವನ ಹೃದಯವು ಅತ್ಯಾನಂದದಿಂದ ಧೀಂಕಿಡುವದಿಲ್ಲವೋ, ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಈಗ ಬಂದೊದಗಿರುವ ವಿಷಮ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವಾತನ ಹೃದಯವು ತಲ್ಲಣಿಸುವುದಿಲ್ಲವೋ, ತಳಮಳಿಸುವುದಿಲ್ಲವೋ ರೋಮರಂಧ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ‘ಕರ್ನಾಟಕ’ವೆಂದು ಸೊಲ್ಲು ಹೊರಡುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಅದು ಹೃದಯವಲ್ಲ, ಕಲ್ಲಿನ ಬಂಡೆ! ದೇಹವಲ್ಲ, ಮೋಟು ಮರ! ಇಂಥ ಚೈತನ್ಯವಿಲ್ಲದಿರುವ ಜನರಿಗೆ ಕಣ್ಣಿಡುತಿಯವ ಆ ಕನ್ನಡ ತಾಯಿಯ ಗೋಳಿನಿಂದೇನು? ಕಳಚಿ ಬೀಳುತ್ತಿರುವ ಆ ಗುಡಿಗೋಪುರಗಳಿಂದೇನು?.....ಕನ್ನಡಿಗರೇ, ನೀವು ಕರ್ನಾಟಕಾಭಿಮಾನ ದೇವತೆಯನ್ನು ಪ್ರಸನ್ನೀಕರಿಸಿಕೊಂಡು, ಅವಳ ಅಮರತ್ವವನ್ನು ಜ್ಞಾನದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಂಡುಹಿಡಿದು, ಅವಳ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಆದ್ಯಂತವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಕನ್ನಡಿಗರೆಂಬ ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರನ್ನು ಸಾರ್ಥಕಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.”¹⁰

ಇದೇ ರೀತಿಯ ಗದ್ಯಶೈಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿಸ್ತಾರ, ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿಭೂತಿಗಳು, ಕರ್ನಾಟಕದ ಕಟ್ಟಡಗಳು, ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಾಗೂ ವಾಣಿಜ್ಯ ವೈಭವ ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಆಲೂರ ಅವರು ವಿವಿಧ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ವಿವೇಚಿಸಿರುವರಲ್ಲದೆ, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಆಳಿದ ರಾಜಮನೆತನಗಳ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ‘ಕರ್ನಾಟಕ ಗತವೈಭವ’ದ ಕೃತಿಯ ಅನಂತರ, ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಶೋಧನೆಯಾಗಿದ್ದು ಆಲೂರ ಅವರು ಕೊಟ್ಟ ಕೆಲವು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಬದಲಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಆಲೂರ ಅವರದೇ ವಿಶಿಷ್ಟ ಶೈಲಿಗೆ ಕುಂದು ಬರಬಾರದೆಂದು ಇತ್ತೀಚಿನ ಆವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಡಾ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ರಿತ್ತಿ ಅವರು ‘ಪರಿಷ್ಕೃತ ಜ್ಞಾನಸಾಮಗ್ರಿ’ ಎಂಬ ಅನುವಾದವನ್ನು ಈ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ಜೋಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಗೀತೆಯು ಅರ್ಜುನನ ವಿಷಾದಯೋಗದಿಂದ ಆರಂಭವಾಗಿ, ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಜ್ಞಾನೋದಯವಾಗುವುದರಿಂದ ಮುಗಿಯುವಂತೆ, ‘ಕರ್ನಾಟಕ ಗತವೈಭವ’ದಲ್ಲಿಯೂ

ಕನ್ನಡಿಗನ ಕರ್ನಾಟಕದ ಬಗೆಗಿನ ಅಜ್ಞಾನದ ಪರದೆ ಹರಿದು ಅವನಿಗೆ ಕೊನೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ವೈಭವ ದಿಗ್ವಿಜಯವಾಗಿ, ಈ ವೈಭವವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಅವನಿಗೆ ಪ್ರೇರಣೆ ದೊರೆಯುವುದು.

ಆಲೂರ ಅವರು ಬಹು ಜನಪ್ರಿಯವಾದ 'ಕರ್ನಾಟಕ ಗತವೈಭವ'ದ ಗ್ರಂಥ ಬರಿ ಹಿಂದಿನ ಆಗುಹೋಗುಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವಂಥದಲ್ಲ. "ಕೆಚ್ಚಿನ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಕನ್ನಡಿಗರ ಅಭಿಮಾನವನ್ನು ಬಡಿದೆಬ್ಬಿಸಿ, ಹಿಂದಿನ ವೈಭವದ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಮುನ್ನುಗ್ಗಲು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವ ಗ್ರಂಥ."¹¹

ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನದ ಜೊತೆಗೆ ಗ್ರಂಥದ ಶೈಲಿಯೂ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ. 'ಇದರ ಶೈಲಿ ಹೊಸಗನ್ನಡದ ಹೊಸತಿನಲ್ಲಿ ಹಚ್ಚಿಟ್ಟ ವಿಶೇಷವಾದ ದೀವಿಗೆ'¹² ಎಂದು ಡಾ. ರಂ.ಶ್ರೀ.ಮುಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿರುವರು.

ಇದೇನು ಇತಿಹಾಸ ಗ್ರಂಥವೇನಲ್ಲ. ಆಲೂರ ಅವರು ಇತಿಹಾಸಕಾರರಾಗಿ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಖ್ಯಾತಿಪಡೆದವರೂ ಅಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಇತಿಹಾಸ ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳ ಗುಣಾಂಶಗಳು ಸಮರಸವಾಗಿ ಕೂಡಿಕೊಂಡಿವೆ. "ಈ ಪ್ರಬಂಧವು ಇತಿಹಾಸದೇವಿಯ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ದಾರಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಕೈಕಂಬವು. ಆ ಮಂದಿರದೊಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸತಕ್ಕ ಮಹಾದ್ವಾರವನ್ನು ತೆರೆಯುವ ಕೆಲಸವು ಮುಂದಿನ ಇತಿಹಾಸ ಸಂಶೋಧಕರದು....."¹³

ಕನ್ನಡಿಗನೇ, ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ತುಚ್ಛೀಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರ ಮನಸ್ಸು ಪರಿವರ್ತಿತವಾಗುವಂತಹ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ 'ಕರ್ನಾಟಕ ಗತವೈಭವ' ವಿಶೇಷವಾದ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದಂತಾಗಿದೆ. ಧಾರವಾಡಕ್ಕೆ ಬಂದ ಒಂದೆರಡು ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ 'ಕರ್ನಾಟಕ ಗತವೈಭವ' ನೋಡಲು ಶ್ರೀಮತಿ ಶಾಂತಾದೇವಿ ಮಾಳವಾಡರಿಗೆ ದೊರಕಿತಂತೆ. ಆಗ " 'ಕರ್ನಾಟಕ ಗತವೈಭವ' ಓದಿದ ಮೇಲೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ನಾಡು-ನುಡಿಗಳ ಬಗೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಕುತೂಹಲವುಂಟಾಯಿತು"¹⁴ ಎಂದು ಶ್ರೀಮತಿ ಶಾಂತಾದೇವಿ ನುಡಿದಿರುವರು. ಇದರಿಂದ ಈ ಗ್ರಂಥ ಎಷ್ಟು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದಿತು ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯುವುದು. ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತ, ಗೊರೂರು ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ, ರಂಗನಾಥ ದಿವಾಕರ ಹೀಗೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕರು ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಓದಿದ ನಂತರ ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನವನ್ನು ತಾಳಿ, ಕನ್ನಡ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಪುನೀತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರೆಲ್ಲರ ಜೀವನದ ಶ್ರೇಯಸ್ಸಿಗೆ ಮೂಲಕಾರಣ 'ಕರ್ನಾಟಕ ಗತವೈಭವ'ವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

'ಕರ್ನಾಟಕ ಗತವೈಭವ'ವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಅನಂತರವೂ ಆಲೂರ ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರಾಗಿಯೇ

ಇದ್ದರು. ತಾವೇ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ 'ಕರ್ನಾಟಕ ಇತಿಹಾಸ ಸಂಶೋಧನ ಮಂಡಲ'ದ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ವಿವಿಧ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದರು. ಅವರು ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೂ, ಅದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವೈಯಕ್ತಿಕವೇ ಆದ್ದರಿಂದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಧನ ಸಾಮಗ್ರಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ಲಭ್ಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.

ಒಮ್ಮೆ ರಾಮರಾವ್ ಹುಕ್ಕೇರಿಯವರು ಆಲೂರ ಅವರಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ವೀರರತ್ನಗಳು ವಿಷಯವಾಗಿ ಪುಸ್ತಕವೊಂದನ್ನು ಬರೆದುಕೊಡಲು ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ಇಂಥದೊಂದು ಗ್ರಂಥವನ್ನು 'ಕರ್ನಾಟಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಮಿತಿ'ಯ ಪರವಾಗಿ ರಾಮರಾವ್ ಹುಕ್ಕೇರಿಯವರಿಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದಿತು.

ಕರ್ನಾಟಕ ಇತಿಹಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಅಪೂರ್ವ ಅಭಿಮಾನವನ್ನು ತಾಳಿದ ಆಲೂರರು ಕೂಡಲೇ ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖರಾಗಿ, 'ಕರ್ನಾಟಕ ವೀರರತ್ನಗಳು' ಎಂಬ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ರಚಿಸಿದರು (೧೯೩೦). ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ವರುಷಗಳ ಕರ್ನಾಟಕದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜ್ವಲಿಸಿದ ಹಲವಾರು ಕೆಚ್ಚಿದೆಯವರ ಚರಿತ್ರೆಗಳಿವೆ. ಮಯೂರವರ್ಮನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಓಬವ್ವನವರೆಗೂ ಒಟ್ಟು ೨೧ ರತ್ನಗಳನ್ನು ಆಲೂರ ಅವರು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿರುವರು; ಅಕ್ಕಾದೇವಿ ಹಾಗೂ ಓಬವ್ವ ಈ ವೀರವನಿತೆಯರೂ ಇರುವರು. ಉಜ್ಜಲವಾದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ವೀರರು ಇರುವಾಗ, ಅವರಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನು ಆರಿಸಬೇಕು, ಯಾರನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ತೋಚದೆ ಹೋಯಿತೆಂದು ಆಲೂರರು ತಿಳಿಸಿರುವರು.¹⁵

ನಾಲ್ಕನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದವ ಮಯೂರವರ್ಮ. 'ಕರ್ನಾಟಕ ವೀರರತ್ನಗಳು' ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಮಯೂರವರ್ಮನದೇ ಮೊದಲ ವ್ಯಕ್ತಿಚಿತ್ರ. ಇವರ ಕಥೆಯೆಂದರೆ ಬುದ್ಧಿಬಲ ಮತ್ತು ತೋಳಬಲಗಳ ನಡುವಿನ ನಿರಂತರ ತಿಕ್ಕಾಟದ ಕಥೆ. ಅದನ್ನು ಅರ್ಥವತ್ತಾಗಿ ಆಲೂರ ಅವರು ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಚಾಲುಕ್ಯ, ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟ, ಗಂಗ, ಕಲ್ಯಾಣ ಹಾಗೂ ವಿಜಯನಗರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಪರಾಕ್ರಮಿಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸತ್ಯಾಶ್ರಯ ಪುಲಿಕೇಶಿ, ನೂರ್ಮಡಿ ತೈಲಪ, ಶೂರ ಹೊಯ್ಸಳ, ಚಾಲುಕ್ಯ ವಿಕ್ರಮ, ವಿಷ್ಣುವರ್ಧನ, ವೀರಬಲ್ಲಾಳ, ಕುಮಾರರಾಮ, ಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯ, ಅಕ್ಕಾದೇವಿ, ಓಬವ್ವ ಮೊದಲಾದವರ ಚರಿತ್ರೆಗಳು ಬಂದಿವೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 'ವ್ಯಕ್ತಿಚಿತ್ರ'ಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹುಟ್ಟು, ಬಾಲ್ಯ, ಯೌವನ ಇತ್ಯಾದಿ ಹೀಗೆ ಸಂಗತಿಯ ವಿವರಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವೀರರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜೀವನಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಕೊಡುವ ಉದ್ದೇಶವೂ ಆಲೂರರಿಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಗ್ರಂಥದ ಹೆಸರೇ ಸೂಚಿಸುವಂತೆ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವೀರತನಕ್ಕೆ, ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ

ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಮೆರೆಯಿಸುವ ಸಾಹಸ ಕೃತ್ಯಕ್ಕೆ ಈ ವ್ಯಕ್ತಿಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಿದೆ.

ವೀರರತ್ನಗಳಲ್ಲಿರುವ ವಿಶೇಷವಾದ ಗುಣಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಧೀರರಿಗೆ ಆಕರ್ಷಕ ವಿಶೇಷಣಗಳನ್ನು ತಲೆಬರಹದಲ್ಲಿಯೇ ಆಲೂರ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ಮಯೂರವರ್ಮನನ್ನು 'ಅಭಿಮಾನ ಮೇರು', ಸತ್ಯಾಶ್ರಯ ಪುಲಿಕೇಶಿಯನ್ನು 'ರಣರಂಗ ಶಾರ್ದೂಲ', ಅಕ್ಕಾದೇವಿಯನ್ನು 'ರಣಭೈರವಿ', ಓಬವೈಯನ್ನು 'ಅಶಿರಮದಿನಿ', ಹೀಗೆಯೇ ಇರುವ ಈ ತಲೆಬರಹದ ವಿಶೇಷಣಗಳು ಓದುಗರಿಗೆ ನೂತನ ಶಕ್ತಿ ಸಂಚಾರವನ್ನು ಮೂಡಿಸುವಂತಿದೆ.

ವ್ಯಕ್ತಿಚಿತ್ರದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹಲವು ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಿ, ಅನಂತರ ವಿಷಯ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುವ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಆಲೂರ ಅವರು ಅನುಸರಿಸಿರುವರು. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ, 'ಧುರಧೀರನಾದ ಧ್ರುವ'ನಲ್ಲಿ ಆರಂಭದ ವಾಕ್ಯಗಳು ಹೀಗಿವೆ:

“ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ಧೈಯ ಸಾಧನೆಗೆ ಎಂತಹ ಎಡರುಗಳೊದಗಿದರೂ ಆ ಧೈಯವನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕದಲಗೊಡದೆ ಧ್ರುವನಕ್ಷತ್ರದಂತೆ ಅದನ್ನು ನಿಶ್ಚಲವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವ್ಯಾಹತವಾಗಿ ಸಾಗುವ ಧೀರೋದಾತ್ತರು ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ತೀರ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಂದಿ. ಅರಸರಲ್ಲಿಯೂ ಈ ತರಹದವರು ಸಿಕ್ಕುವುದು ಮತ್ತಷ್ಟು ವಿರಳ....”¹⁶

ಪ್ರಬಂಧಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವಾಗ ನಡುನಡುವೆ ಆಲೂರ ಅವರು ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹಲವಾರು ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

'ಕರ್ನಾಟಕ ವೀರರತ್ನಗಳು' ಇದರಲ್ಲಿಯ ಶೈಲಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಮಹತ್ವವಿದೆ. “ವೀರರ ಸಂಬಂಧದಿಂದ ಬರೆದ ಭಾಷೆಯು ವೀರ್ಯದಿಂದ ತುಂಬಬೇಕು. ಆದರೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನಿರ್ವೀರ್ಯರಾಗಿರುವ ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವೀರತ್ವವನ್ನು ತರುವುದೆಲ್ಲಿಂದ?”¹⁷ ಎಂದು ಆಲೂರ ಅವರೇ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿರುವರು.

ನಮ್ಮ ಶಿಲಾಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿಯ ಭಾಷೆಯೇ ಆಲೂರರಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿದೆ. ಮೇವುಂಡಿ ಮಲ್ಲೂರಿ ಅವರ ನೆರೆವಿನಿಂದ ಆಲೂರರು ಅನೇಕ ಶಿಲಾಶಾಸನಗಳನ್ನು ಓದಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿಯ ವೀರ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಅವರು ಗುರುತಿಸಿದ್ದರು. ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿಯ ಪದಗಳನ್ನೇ ಅವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಬಂಧದ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿಸಿಕೊಂಡರು. ಅವರ ವೀರಶೈಲಿಯ ಪರಿಚಯಕ್ಕಾಗಿ ಮುಂದಿನ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದು:

ಮಯೂರವರ್ಮನ ಪರಾಕ್ರಮದ ವರ್ಣನೆ;

“ಪಲ್ಲವ ಸೈನ್ಯದ ಮೇಲೆ ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಗಿಡಗದಂತೆ ದೊಪ್ಪನೆ ಹಾರಿ ಬಿದ್ದನು. ಅವರದು ಸೇನೆಗಳ ನಡುವೆ ತುಮುಲ ಯದ್ಧವಾಯಿತು. ಪರಬಲಶಾರ್ದೂಲನಾದ ಆತನು ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಕವಿದುಬರುವ ತುಳಿಲಾಳುಗಳನ್ನು ತುಳಿದು ತುಂಡರಿಸಿ, ಭುಜ ಖಡ್ಗದಿಂದ ಇರಿದಿರಿದು ದೆಸೆಬಲಿಗೆಯ್ತು, ಅದನ್ನು ಚಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದನು.”¹⁸

ಒಬವ್ವೆಯ ಶೌರ್ಯ:

“ಆ ಸಂದಿಯೊಳಗಿಂದ ಒತ್ತೊತ್ತಿ ಬರುವ ಕಟ್ಟಾಳುಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರನ್ನು ತನ್ನ ಕೈಯೊನಕೆಯಿಂದ ಕುಟ್ಟಿ ನೆಲಕ್ಕೆ ಕೆಡಹಿದಳು.”¹⁹

ಒಕ್ಕುಲಿಕ್ಕು, ಸುರಿಗೆ ಕಾಳಗ, ಮಾರ್ಕೊಳ್ಳು, ತಳ್ಳಿರಿ ಮೊದಲಾದ ಶಾಸನ ಭಾಷೆಯ ಪದಗಳು ಆಲೂರ ಅವರ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವುದು ತಿಳಿದುಬರುವುದು. ಆಲೂರ ಅವರ ಶಾಸನಗಳ ಗಾಢವಾದ ಅಭ್ಯಾಸದ ಫಲಶ್ರುತಿ ಇದಾಗಿರಬೇಕು.

‘ಇತಿಹಾಸ ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯ’ ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯುತ್ತ ಆಲೂರರು ತಮ್ಮದೊಂದು ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿರುವರು:

“The contribution of these inscriptions to literature is also very valuable..... We can create a very forcible style of Kannada literature by adopting these passages to our modern requirements. There is here a rich harvest for our literary men. Will they make use of it and enrich our literature?”²⁰

ಇಂಥದೊಂದು ಶೈಲಿಯನ್ನು ಆಲೂರರೇ ‘ಕರ್ನಾಟಕ ವೀರರತ್ನಗಳು’ ಇದರಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡು, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಡಾ. ಗುರುಲಿಂಗ ಕಾಪಸೆ ಅವರು ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಿರುವುದು ಹೀಗಿದೆ: “ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಚರಿತ್ರೆಯೂ ತನ್ನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಯುವಕರಿಗೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯನ್ನು, ಪ್ರೇರಣೆಯನ್ನು, ಸ್ವಾಭಿಮಾನದ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ನೀಡುವಂತಹದಾಗಿದೆ. ಆಲೂರರು ಈ ಚರಿತ್ರೆಗಳನ್ನು ಬರೀ ಮಸಿಯಿಂದ ಬರೆದರೆ ತಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ತೇಜಸ್ಸಿನ ರಕ್ತದಿಂದಲೇ ಬರೆದಿರುವಂತಹ ಅನುಭವ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಭಾಷೆಯೂ ತಕ್ಕಂತೆ ವೀರವತ್ತಾಗಿಯೇ ಇದೆ....”²¹

ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೯೩೦ ಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಐತಿಹಾಸಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಚಿತ್ರಗಳ ಪ್ರಬಂಧ ಸಂಕಲನವಿಲ್ಲವೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆಲೂರ ಅವರು ಆದ್ಯ ಲಲಿತ ಪ್ರಬಂಧಕಾರರು. “ಕೇವಲ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಬರೆಯುವುದಾಗಲಿ, ಸಂಪೂರ್ಣ ಚರಿತ್ರೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವುದಾಗಲಿ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ, ಈ ವೀರರ ಚರಿತ್ರೆಗಳನ್ನು ಇತಿಹಾಸಕ್ಕೆ ಬಿಡದಂತೆಯೂ, ಓದಲಿಕ್ಕೆ ಮನೋರಂಜಕ ವಾಗುವಂತೆಯೂ ವರ್ಣಿಸಿರುವೆವು”²² ಹೀಗೆ ಆಲೂರರು ಹೇಳಿದಂತೆ, ‘ಕರ್ನಾಟಕ ಗತವೈಭವ’ದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಇತಿಹಾಸ ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯಕಲೆಯ ಸಮನ್ವಯವಿದೆ. ಪ್ರಬಂಧ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಇದು ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ವಿಚಾರ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ೧೯೩೧ನೆಯ ಇಸ್ವಿಯನ್ನು ಪ್ರಬಂಧಗಳು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ವರುಷವೆಂದು ಗ್ರಹಿಸುವುದುಂಟು.²³ ಆದರೆ, ಅದಕ್ಕೂ ಒಂದು ವರ್ಷ ಮೊದಲೇ ಪ್ರಾರಂಭದ ದೆಸೆಯಲ್ಲಿಯೇ ‘ಕರ್ನಾಟಕ ವೀರರತ್ನಗಳು’ ಎಂಬ ಕೃತಿರತ್ನವೇ ಪ್ರಕಟವಾದುದನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ.

‘ನನ್ನ ಜೀವನ ಸ್ಮೃತಿಗಳು’ (೧೯೪೦-೧೯೪೧) ಎಂಬ ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರ ಆತ್ಮ ಚರಿತ್ರೆಯು ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇಂಥದೊಂದು ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಆತ್ಮಕಥನ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಲೂರರಿಗೆ ೬೦ ವರುಷ ತುಂಬಿದಾಗ, ಅವರನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಸತ್ಕರಿಸುವಲ್ಲಿ ಆಗಿನ ‘ಜಯ ಕರ್ನಾಟಕ’ದ ಸಂಪಾದಕರಾಗಿದ್ದ ಬೆಳಗಾವಿ ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರದು ವಿಶೇಷ ಪಾತ್ರವಿದ್ದಿತು. ಈ ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರ ಸ್ನೇಹದ ಒತ್ತಾಯಕ್ಕೆ ಮಣಿದು ಆಲೂರರು ಆತ್ಮ ಚರಿತ್ರೆಯ ಕಥನವನ್ನು ಲೇಖನಮಾಲೆಯಾಗಿ ‘ಜಯ ಕರ್ನಾಟಕ’ಕ್ಕೆ ಬರೆದುಕೊಟ್ಟರು. ಅದೇ ಮುಂದೆ ಪುಸ್ತಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ‘ಇದೊಂದು ಅಪರೂಪದ ಖಣಿ’ ಎಂದಿರುವರು ಜಿ.ಬಿ. ಜೋಶಿ.²⁴

ಆಲೂರರ ಸುಮಾರು ೩೫ ವರುಷಗಳ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಸಮಗ್ರವಾದ ಚಿತ್ರ ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ‘ಪೂರ್ವ ರಂಗ’ ಹಾಗೂ ‘ಉತ್ತರ ರಂಗ’ ಎಂದು ಎರಡು ವಿಭಾಗಗಳಿದ್ದು, ಪೂರ್ವ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಆಲೂರರ ಬಾಲ್ಯ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸಾರಿಕ ಜೀವನವಿದೆ. ‘ಉತ್ತರ ರಂಗ’ದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಜೀವನ, ವಾಣಿಯ ಜೀವನ, ಐತಿಹಾಸಿಕ ಜೀವನ, ಕರ್ನಾಟಕತ್ವದ ಜೀವನ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಜೀವನ ಇವು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿವೆ. ಮುಚ್ಚುಮರೆಯಿಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ಸ್ಮೃತಿಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಆಲೂರ ಅವರು ಹೇಳಿದುದರಿಂದ, ಇದೊಂದು ಸತ್ಯಕಥೆಯೇ ಆಗಿದೆ. “ಇದೊಂದು ಕಿರುಕಥಾಗುಚ್ಚೆ...ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ನಿಜವಾದ ಕಥೆಗಳಿವು” ಎಂದು ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಆಲೂರರು ಹೇಳಿರುವರು.²⁵

ಆಲೂರರ ಆತ್ಮಕಥೆಯೆಂದರೆ ಇನ್ನೊಂದರ್ಥದಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ಕರ್ನಾಟಕದ ಇತಿಹಾಸವೆ ಎನ್ನಬೇಕು. ಕರ್ನಾಟಕದ ಆಗು ಹೋಗುಗಳಲ್ಲಿ ಆಲೂರರು ಅಷ್ಟು

ತಾದಾತ್ಮ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಗ್ರಂಥದ ಸಂದೇಶವೂ ಅದರದೇ ಆಗಿದೆ;...ನನ್ನ ಸ್ತೂತಿಗಳು ಒಂದು ಸಂದೇಶವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಅದಾವುದೆಂದರೆ 'ಕರ್ನಾಟಕತ್ವ'! ಮನುಷ್ಯನು ಹುಟ್ಟುವುದು ಬಹುಶಃ ಒಂದೇ ಒಂದು ಸಂದೇಶ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ; ಒಂದೇ ಒಂದು ಬಾಣ ಬಿಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರವೇ ದೇವರು ನನ್ನನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿದ್ದನೆಂದೂ ಆ ಕಾರ್ಯ ಮುಗಿದ ಕೂಡಲೇ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸರಿಸಿದನೆಂದೂ ನಾನು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ...." 26 ಇದು ಆಲೂರರ ಜೀವನ ಸ್ತೂತಿಗಳ ಸಂದೇಶ.

ಕರ್ನಾಟಕತ್ವವೇ ಆಲೂರರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಯ ಮುಖ್ಯ ಸಂಕೇತ. ಈ ಬಿಂದುವಿನ ಸುತ್ತಲೂ ಅವರ ಅನುಭವಗಳ ವಿವರಣೆಯಿದೆ. ತಮಗೂ ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿರುವ ಜನತೆಗೂ ಇರುವ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿ ತಿಳಿಸುವ ಸಂಗತಿಗಳಿಂದಾಗಿ ಆತ್ಮಚರಿತ್ರೆ ರೋಚಕವಾಗಿದೆ. ಆಲೂರರು ತಮ್ಮ ವಿವಿಧ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ನಿವೇದಿಸಿರುವರು. ಕಲಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಅವುಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಅವರಿಗಿದ್ದಿಲ್ಲ. ರಾಜಕೀಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಮೊದಲಾದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆಲೂರ ಅವರ ಅನುಭವಗಳು, ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಸತ್ಯ ಸಂಗತಿಗಳಾಗಿವೆ. ಇಂಥವುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕುತೂಹಲ ಕೆರಳಿಸುವ ಸಂಗತಿ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತವೆ. ಆಲೂರ ಅವರು ಲೋಕಮಾನ್ಯ ಟಿಳಕರ ಜೊತೆಗೆ ಗದಗಿಗೆ ಹೋದ ಸನ್ನಿವೇಶ, ೧೯೦೫ ಮೇ ೬ ರಂದು ಆನೇಗುಂದಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗಾದ ಕರ್ನಾಟಕ ದೇವಿಯ ದಿವ್ಯದರ್ಶನ ಇಂಥವುಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಬ್ರಿಟಿಶ್ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಟಿಳಕರು ಉಪನ್ಯಾಸ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ; ಧೈರ್ಯ ಮನೋಭಾವನೆ ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಿದ ಸನ್ನಿವೇಶ ಇದಾದರೆ, ಆನೇಗುಂದಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ದೇವಿಯ ದರ್ಶನವಾದಾಗ ಆಲೂರ ಅವರು ಭಾವನಾಪರವಶರಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಆಲೂರ ಅವರ ಆತ್ಮ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಅಡಕವಾದ್ದರಿಂದ ಈ ಕೃತಿಗೆ ಮಹತ್ವವಿದೆ. ಬಿಚ್ಚು ಮನಸ್ಸಿನ ಆಲೂರ ಅವರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಜನರೊಡನೆ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ಪಂದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕತ್ವದ ಸಾಧನೆಗಾಗಿಯೇ ತಮ್ಮ ಸ್ತೂತಿಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. "ಆಲೂರ ಅವರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ 'ಕರ್ನಾಟಕತ್ವ'ವನ್ನು ನೋಡಬೇಕು; 'ಕರ್ನಾಟಕತ್ವ'ದಲ್ಲಿ ಆಲೂರ ಅವರನ್ನು ನೋಡಬೇಕು, ಎನ್ನುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವೆರಡೂ ಅಭಿನ್ನವಾದವುಗಳಾಗಿವೆ." 27

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿಯೂ ವಿವಿಧ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವಾಗ ತಾವೇ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡಿದವರು ಎಂಬಂತೆ ಅನೇಕ ವಾಕ್ಯಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದ ಆಲೂರರಿಗೆ 'ಅಹಂ'ಭಾವ ಬಹಳ ಎಂಬ ಅನಿಸಿಕೆಯೂ ಓದುಗನಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವಂತಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೇನೆ ಆಲೂರರು "ನಾಹಂ ಕರ್ತಾ, ಹರಿಃ ಕರ್ತಾ, ತತ್ಸೂಜಾ

ಕರ್ಮಚಾಖಿಲಂ” ಎಂದೂ ಹೇಳಿರುವರು. ಇಲ್ಲಿ ‘ನಾನು’ ಎಂಬುದು ಆತ್ಮವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆತ್ಮ ಪರಮಾತ್ಮ ಇವುಗಳ ಸಂಬಂಧದಂತೆ ಈ ‘ನಾನು’ ಎಂಬುದಿದೆ ಎಂದು ಅಲೂರ ಅವರು ಇದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. 28

ಅಲೂರರ ಆತ್ಮಚರಿತ್ರೆ ೧೯೦೦-೧೯೪೦ ರವರೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ - ಅದೂ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ- ನಡೆದ ಅನೇಕ ಮಹತ್ವದ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆ ಹಿಡಿದ ಕೈಗನ್ನಡಿಯಾಗಿದೆ. ಅತ್ಯಂತ ಆತ್ಮೀಯವಾದ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಅಲೂರರು ತಮ್ಮ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ನಿವೇದಿಸಿರುವುದರಿಂದ, ‘ಕರ್ನಾಟಕ ಗತವೈಭವ’, ‘ಕರ್ನಾಟಕ ವೀರರತ್ನಗಳು’ ಈ ಕೃತಿಗಳ ಗದ್ಯಶೈಲಿಗಿಂತಲೂ ಇದು ತೀರ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ. ಧೈರ್ಯ, ತ್ಯಾಗ, ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಸೇವೆ, ಸಾದಾಸೀದಾ ವೃತ್ತಿ, ಸತ್ಯಪ್ರಿಯತೆ ಇವುಗಳಿಂದ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಡುವ ‘ಜೀವನ ಸ್ತುತಿ’ಗಳ ಶೈಲಿ ಸರಳವೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವೂ ಆಗಿದೆ. 29

ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದ ಈ ಆತ್ಮಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅಲೂರ ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಮೈತಾಳಿಕೊಂಡಿದೆ; ಈ ತೆರನಾಗಿ ಬರೆ ಆತ್ಮಚರಿತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರದೇ ಪ್ರಥಮ ಕೃತಿ. ಭಾವೀ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಕೈಪಿಡಿಯಾಗಿಯೂ ಈ ಕೃತಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ.

ತಮ್ಮ ೬೦ ವರುಷಗಳ ಜೀವನದ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅಲೂರ ಅವರು ತಮ್ಮ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ೬೦ ವರುಷಗಳಾದ ಮೇಲೆ, ಏಕಾಂತ ಜೀವನವನ್ನು ಕಳೆಯಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಮೊದಲೇ ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದರು. ಅದರಂತೆ ಅವರು ಎಲ್ಲ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದಲೂ ದೂರ ಸರಿದರು. ಆವಿಯಂತೆ ಅವರು ಬಾಳಿ, ತಪಸ್ಸೇ ಜೀವನವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡರು; ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಕರ್ನಾಟಕತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಕಳಕಳಿ ಇದ್ದಿತು; ಅವರ ಆತ್ಮ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತಳಮಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು.

ಹೀಗಾಗಿ ‘ಕರ್ನಾಟಕತ್ವದ ಸೂತ್ರಗಳು’ ಎಂಬ ಪುಸ್ತಿಕೆಯೊಂದನ್ನು ಅವರು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು (೧೯೫೦). ಇದನ್ನು ಬರೆಯಲು ಒಂದು ಹಿನ್ನೆಲೆಯೂ ಇದೆ. ಅಲೂರರಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ರಚಿತವಾದ ಮೇಲೆ, ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರೂ ‘ಕರ್ನಾಟಕತ್ವ’ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅಲೂರರು ಬಯಸಿದರು. ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಮೊದಲನೆಯ ಪದವೀದಾನ ಸಮಾರಂಭದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಈ ಪುಸ್ತಕ ಮುದ್ರಿಸಿದರಲ್ಲದೆ, ಸಭಾಮಂದಿರದ ಎದುರಿಗೆ ಆ ಪುಸ್ತಕದ ಮಾರಾಟದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು.

ಅಲೂರರಿಗೆ ಆಗ ೭೦ ವರುಷವಾಗಿದ್ದರೂ, ಕರ್ನಾಟಕತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗಿರುವ ಅಭಿಮಾನಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕೊರತೆಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸೂತ್ರಗಳೂ ಚಿಕ್ಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ; ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿರುವ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ

ಪಠನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಯೋ, ಹಾಗೆಯೇ ಕನ್ನಡಿಗರು ಕರ್ನಾಟಕತ್ವದ ಈ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿದಿನ ಪಠಿಸಬೇಕೆಂಬುದೂ ಅವರ ಇಚ್ಛೆಯಾಗಿದ್ದಿತು.

ಸೂತ್ರಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತೆ ಈ ಪುಸ್ತಿಕೆಯ ಶೈಲಿಯೂ ಇನ್ನುಳಿದ ಗ್ರಂಥಗಳಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮಾದರಿಗಾಗಿ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಹೀಗಿವೆ:

-ಕರ್ನಾಟಕಾಂತರ್ಯಾಮಿಯಾದ ಭಾರತದೇವಿಗೆ ನಮೋ

-ಭಾರತಾಂತರ್ಯಾಮಿಯಾದ ಭೂದೇವಿಗೆ ನಮೋ

-ಕನ್ನಡ ನುಡಿಯೂ ನಾಡೂ ನಮ್ಮ ನಡುಮನೆಯಾದರೂ ವಿಶ್ವವೆಂಬೀ ಪಗಡೀಪಟದಲ್ಲಿ ಭರತಭೂಮಿಯೇ ನಮ್ಮ ಕಟ್ಟಿಯ ಮನೆ.

ಈ ರೀತಿಯ ಸೂತ್ರಗಳು ಸರ್ವಕಾಲಿಕ ಸತ್ಯವನ್ನು ಬೀರುತ್ತವೆ. ಈ ಚಿಕ್ಕ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ 'ವಿಶ್ವಬಂಧುತ್ವ', 'ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ', 'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತ್ವ', 'ಕರ್ನಾಟಕತ್ವ' ಇವುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆದಿರುವ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಮನನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವು ರಚಿತವಾದ ಮೇಲೆ ಆಲೂರ ಅವರ 'ಕರ್ನಾಟಕತ್ವದ ವಿಕಾಸ' ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ (೧೯೫೭). 'ಕರ್ನಾಟಕತ್ವ' ಹೊಸ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಅಪರಿಚಿತವಾದ್ದರಿಂದ, ಕರ್ನಾಟಕತ್ವದ ತಾತ್ವಿಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ಈ ಗ್ರಂಥದ ಉದ್ದೇಶ. ಕರ್ನಾಟಕತ್ವದ ಉಗಮ ಹಾಗೂ ವಿಕಾಸಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ೧೮ ಅಧ್ಯಾಯಗಳು ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿವೆ. ಕರ್ನಾಟಕತ್ವದ ವಿವಿಧ ಮುಖಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೂರ ಅವರ ಮನನೀಯ ವಿಚಾರಗಳು, ಅನುಭವಗಳು ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಅರ್ಪಣೆವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿತವಾಗಿವೆ.

ಆಲೂರ ಅವರು ತಮ್ಮ ಅನುಭವಗಳನ್ನೇ ಬಹುವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿರುವುದರಿಂದ 'ನಾನು' ಎಂಬುದು ಇಲ್ಲಿಯೂ ಎಲ್ಲೆಡೆಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಈ ಕೃತಿಯು ಆತ್ಮೀಯ ಕಥನವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದು ನಿಜ. ಆದರೆ, 'ಅಹಂ' ಎಂಬುದು ಅತಿಯಾಗಬಾರದು. ದೇವರೇ ತಮ್ಮಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾನೆಂಬುದು ಆಲೂರ ಅವರ ಧೃಡವಾದ ನಂಬಿಕೆ.

ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೯೫೭ ಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲೇ ಪ್ರಕಟವಾದ ಹಲವು ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲಕೆಲವು ಸಂಗತಿಗಳು ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಬಂದಿವೆ. ಅವರ 'ಜೀವನ ಸ್ಮೃತಿ'ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅನುಭವಗಳು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿಯೂ ಬಂದಿವೆ. 'ಕರ್ನಾಟಕತ್ವದ ಸೂತ್ರಗಳು' ಸಹ ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಬಂದಿರುವುದಲ್ಲದೆ, ಕೆಲವು ಪ್ರಮುಖರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಸಂದರ್ಶನ ಲೇಖನಗಳೂ ಇದರಲ್ಲಿವೆ.

ಕರ್ನಾಟಕವು ರಾಜ್ಯವಾದ ಮೇಲೆ, ಕರ್ನಾಟಕದ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದಿನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಒಂದೇ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುವವರಿಗೆ ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವವಾದ ಗ್ರಂಥ. 'ಕರ್ನಾಟಕ' ಎಂಬ ಒಂದೇ ಶಬ್ದದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಅದ್ಭುತ ಮಾಂತ್ರಿಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಂಡ ಆಲೂರ ಅವರಿಗೆ 'ಕರ್ನಾಟಕ'ದ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಲ ಬರೆದರೂ, ಎಷ್ಟು ಬರೆದರೂ ತೃಪ್ತಿ ಎಂಬುದು ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಆತ್ಮಕಥನ ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕದ ಇತಿಹಾಸ ಎರಡನ್ನೂ ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡ ಈ ಕೃತಿಯು ಅಂತಃಕರಣವನ್ನು ತಾಗುವಂತಹದು. ಆಲೂರ ಅವರು ಬರಿ ಹೋರಾಟಗಾರರಾಗಿರದೆ, ಒಬ್ಬ ಧೀಮಂತ ಮಹಾಪುರುಷರಾಗಿದ್ದರು ಎಂದೂ ಓದುಗರಿಗೆ ಅನಿಸುವದುಂಟು.³⁰

'ಕರ್ನಾಟಕತ್ವದ ವಿಕಾಸ'ದಲ್ಲಿ ಆಲೂರ ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆಂಬುದನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕಾಣಿಸಿದ ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಯಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ: "ಈ ಸುಧಾಮ ಭಕ್ತನು, ತಾನೇ ನೇಗಿಲ ಹೊಡೆದು, ಹರಗಿ ಬಿತ್ತಿ ಬೆಳೆಸಿದ ಈ ಹಿಡಿಕಾಳುಗಳಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ದೇವಿಯ ಉಡಿ ತುಂಬುತ್ತೇನೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಭಾವೀ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಅವಳಿಂದ ಆ ಬೀಜಕಾಳುಗಳನ್ನು ಪ್ರಸಾದವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ರಾಜಕಾರಣ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕಲೆ, ವ್ಯಾಪಾರ ಮುಂತಾದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಬಿತ್ತಿ ಬೆಳೆ ತಕ್ಕೊಂಡು, ಭಾವೀ ಕರ್ನಾಟಕ ವೈಭವದ ಕಣಜವನ್ನು ತುಂಬಬೇಕೆಂಬುದೇ ಈ ದರಿದ್ರ ಭಕ್ತನ ಹಾರೈಕೆ....."³¹

ಆಲೂರ ಅವರ ಮರಣದ ನಂತರ ಪ್ರಕಟವಾದ ಆಲೂರ ಅವರ ಗ್ರಂಥವೆಂದರೆ 'ಬಿಡಿನುಡಿಯ ಸಂಚಯ' (೧೯೮೧) (ಅಪ್ರಕಟಿತವಾದ ಬಿಡಿ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಸಂಕಲನ ಮಾಡಿ ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದವರು ಡಾ. ವರದರಾಜ ಹುಯಿಲಗೋಳರು). ಇದರಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ, ಪುರಂದರದಾಸ, ಶಾಂತಕವಿ, ಕಡಪ ರಾಘವೇಂದ್ರರಾವ್, ಕೆರೂರ ವಾಸುದೇವಾಚಾರ್ಯ, ಲೋಕಮಾನ್ಯ ಟಿಳಕ, ಹರ್ಡೇಕರ ಮಂಜಪ್ಪಣ್ಣ, ನಾ.ಸು.ಹರ್ಡೇಕರ ಇವರನ್ನು ಕುರಿತು ಆಲೂರ ಅವರು ಬರೆದ ಲೇಖನಗಳಲ್ಲದೆ ೧೬ ನೆಯ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಆಲೂರ ಅವರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣ; ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಆಲೂರ ಅವರ ಉಪನ್ಯಾಸ; 'ಜಯ ಕರ್ನಾಟಕ'ದ ಆರು ವರುಷಗಳ ಸಿಂಹಾವಲೋಕನ ಈ ಮುಂತಾದ ಲೇಖನಗಳೂ ಇವೆ. ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಸಂಪಾದಕೀಯಗಳಾದ 'ಭೂರಕ್ಕಸಾಯ ಸ್ವಾಹಾ', 'ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರರೆಲ್ಲರೂ ಕುರುಡರೇ' ಅವೂ ಈ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿವೆ.

ಉತ್ತಮ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಗುಣಾಂಶಗಳಿಂದ ಒಡಗೂಡಿದ ಬಿಡಿ ಬಿಡಿ ಲೇಖನಗಳ ಸಂಕಲನವು ಇದಾಗಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ವಿಷಯ ವೈವಿಧ್ಯ ಸಾಕಷ್ಟಿದೆ. ಆಲೂರ ಅವರ

ಇನ್ನುಳಿದ ಗ್ರಂಥಗಳಿಗೂ ಇದಕ್ಕೂ ಅಪಾರ ಅಂತರವಿದೆ. 'ಕರ್ನಾಟಕತ್ವ' ಮಾತ್ರ ಈ ಗ್ರಂಥದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಸಮಕಾಲೀನ ಸಾಹಿತಿಗಳು, ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು, ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕರು ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೂರ ಅವರಿಗಿದ್ದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯ ಬರಹಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಏಳೆಂಟು ವ್ಯಕ್ತಿಚಿತ್ರಗಳು 'ಬಿಡಿನುಡಿ ಸಂಚಯ'ದಲ್ಲಿ ಬಂದಿವೆ.

ಚಿಂತನಶೀಲ ಲೇಖನಗಳಲ್ಲಿಯ ಹಲವಾರು ವಾಕ್ಯಗಳು ಬುದ್ಧಿಜೀವಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸುವಂತೆಯೂ ಇವೆ. ಹಲವು ಅಂಥ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಹೀಗಿವೆ:

೧) ಮನದೊಳಗೆ ಜನಿಸಿದ ಹೊಸ ಭಾವನೆ, ಹೊಸ ಕಲ್ಪನೆ, ಹೊಸ ವಿಚಾರ ಇವುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಮೂರ್ತ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ವಾಣಿಯು. ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸುವ ವಾಙ್ಮಯವೇ ಉಜ್ವಲ ವಾಙ್ಮಯವು (ಪು. ೨).

೨) ಸಮನ್ವಯವೆಂದರೆ ಸರ್ವಧರ್ಮಗಳ ನಿರ್ಮೂಲನವಲ್ಲ, ಸಮದೃಷ್ಟಿ. ವಿವಿಧತೆಯಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯತೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಒಂದು ಉಪಾಯ; ಒಂದು ಬಗೆಯ ಸಾಮೂಹಿಕ ಸಂಗೀತ; ಸಪ್ತ ಸ್ವರಗಳ ಮಧುರ ಮಿಲನವೇ ಸಂಗೀತ (ಪು. ೧೨).

೩) ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸ್ತುತಿ ವಾಙ್ಮಯಗಳು ಅಪರೂಪ (ಪು. ೯೧).

೪) ಬ್ಯಾರಾಕ್ರಸಿಯವರ ರಾಜ್ಯವೆಂದರೆ ಭೂರಕ್ತಸರ ರಾಜ್ಯವೆಂದು ಮಹಾಮುತ್ಯದ್ವಿಗಳ ಮತವು (ಪು. ೧೨೬).

ಕರ್ನಾಟಕವು ಸರ್ವಾಂಗ ಸುಂದರವಾಗಿ ಪ್ರಗತಿ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದೇ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಕೈ ಹಾಕಿದವರು ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರು. ಅವರಿಗಿಂತ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕತ್ತಲಿರುವಾಗ ನವಕರ್ನಾಟಕ ರೂಪುಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮೊದಲು ದೀಪ ಬೆಳಗಿದವರು ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಹಾಗೂ ಅವರ ಸಂಗಡಿಗರು. ಮುಂದೆ ದೇಶಭಾಷೆಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಬೇಕೆಂಬ ಸನ್ನಿವೇಶವು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ತಲೆದೋರಿದಾಗ, ಅದರ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆದು ದೀರ್ಘಕಾಲದವರೆಗೆ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿದವರು ಆಲೂರರು. ವಿಚಾರವಾದಿಯಾಗಿಯೂ ಕರ್ನಾಟಕದ ಬಗೆಗೆ ತಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಭಾವುಕತೆ ತೋರಿಸಿರುವುದು ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಚೈತನ್ಯದಾಯಕ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು, ಕನ್ನಡದ ನವೋದಯ ಕವಿಗಳು ಹಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲೇ ಗದ್ಯ ಲೇಖಕ ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರ ಧ್ವನಿ ಕೇಳಿಸಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಸ್ಮರಿಸಬೇಕು.³²

ಅಡಿ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು

1. ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾವ್; 'ಶಾಂತಕವಿಗಳ ಶ್ರೀ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರು', ಮುನ್ನುಡಿ ಪು.3
2. ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾವ್; 'ಜೀವನ ಸ್ಮೃತಿಗಳು', ಪು.213
3. ಅದೇ; ಪು.189
4. ಎನ್ನೆ ಕುಲಕರ್ಣಿ; 'ಶ್ರೀರಂಗ', ಪು.18
5. ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾವ್; 'ಜೀವನ ಸ್ಮೃತಿಗಳು', ಪು.188
6. ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾವ್; 'ಶಾಂತಕವಿಗಳ ಶ್ರೀ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರು', ಮುನ್ನುಡಿ, ಪು.2
7. ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾವ್; 'ಕರ್ನಾಟಕ ಗತವೈಭವ'(1950), ಪು.138
8. ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾವ್; 'ಜೀವನ ಸ್ಮೃತಿಗಳು', ಪು.219
9. ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾವ್; 'ಕರ್ನಾಟಕ ಗತವೈಭವ' (1950) ಪ್ರಬಂಧ ಪರಿಚಯ, ಪು.1
10. ಅದೇ; ಪು.13, 15
11. ಡಾ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ರಿಶಿ; 'ಕರ್ನಾಟಕ ಗತವೈಭವ' (1983) ಇದರ ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿ, ಪು.130
12. ಡಾ. ರಂ.ಶ್ರೀ.ಮುಗಳ; 'ಕರ್ನಾಟಕ ಗತವೈಭವ'(1950)ದಲ್ಲಿ ಮುನ್ನುಡಿ, ಪು.3
13. ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾವ್; 'ಕರ್ನಾಟಕ ಗತವೈಭವ' (1950) ಪ್ರಬಂಧ ಪರಿಚಯ, ಪು.3
14. ಶಾಂತಾದೇವಿ ಮಾಳವಾಡ; 'ಕುಲಪುರೋಹಿತರು', ಪು.48
15. ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾವ್; 'ಕರ್ನಾಟಕ ವೀರರತ್ನಗಳು' ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರವೇಶ, ಪು.
16. ಅದೇ; ಪು.15
17. ಅದೇ; ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರವೇಶ, ಪು.5
18. ಅದೇ; ಪು.4,5
19. ಅದೇ; ಪು. 127
20. Alur Venkatrao; Karnatak Historical Review; Vol No.1, p.48
21. ಡಾ. ಗುರುಲಿಂಗ ಕಾಪಸೆ; 'ಕುಲಪುರೋಹಿತರು', ಪು.104, 105
22. ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾವ್; 'ಕರ್ನಾಟಕ ವೀರರತ್ನಗಳು', ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ, ಪು.5
23. ಎಚ್.ಸೈ; 'ಪ್ರಬುದ್ಧ ಕರ್ನಾಟಕ' (ಚಿನ್ನದ ಸಂಚಿಕೆ), ಪು.251
24. ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾವ್; 'ಜೀವನ ಸ್ಮೃತಿಗಳು, ಅರಿಕೆ, ಪು.6
25. ಅದೇ; ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ, ಪು.9

56 ಅಲೂರ ವೆಂಕುಟರಾವ್

26. ಅದೇ; ಪು.276
27. ಅದೇ; ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ, ಪು.15
28. ಅದೇ; ಪು.9
29. ಎನ್ನೆ ಕುಲಕರ್ಣಿ; 'ಕುಲಪುರೋಹಿತರು', ಪು.73
30. ಡಾ. ಗುರುಲಿಂಗ ಕಾಪಸೆ; 'ಅ.ವೆಂ.ಜೀವನ ಹಾಗೂ ಕೃತಿಗಳು', ಪು.17
31. ಅಲೂರ ವೆಂಕುಟರಾವ್; 'ಕರ್ನಾಟಕತ್ವದ ವಿಕಾಸ', ಮುನ್ನುಡಿ, ಪು.8
32. ಸ.ಸ.ಮಾಳವಾಡ; 'ಕುಲಪುರೋಹಿತರು', ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ, ಪು.3

೬. ವೇದಾಂತಿಯಾಗಿ

ವೇದಾಂತಕ್ಕೂ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೂ ನೇರವಾದ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದಿಲ್ಲವಾದರೂ, ಆಲೂರರ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಸಮೀಕ್ಷಿಸುವಾಗ, ಅವರ ವೇದಾಂತ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ವಿವೇಚಿಸಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕತ್ವಕ್ಕೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮಹತ್ವ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೋ, ಅಷ್ಟೇ ತಮ್ಮ ಧಾರ್ಮಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು, ಭಕ್ತಿಯೋಗ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಅವರು ಒಬ್ಬ ತಪಸ್ವಿಯಂತೆಯೇ ಇದ್ದರು. ಅಷ್ಟೇ ಏಕೆ, ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದಲೂ ಅವರ ಬಾಳಿನ ಮೂಲ ನೆಲಗಟ್ಟು ಅಧ್ಯಾತ್ಮವೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು.

ಭಗವದ್ಗೀತೆ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರ ತತ್ವಜ್ಞಾನ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಆಲೂರ ಅವರು ಅತ್ಯಾಸಕ್ತರು. ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಇದ್ದ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೂ ಕೂಡಿಹಾಕಿ ಅವರು ಆ ಗ್ರಂಥಗಳ ಆಳವಾದ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿರುವರು; ಗುರುಗಳಿಂದ ಪಾಠ ಹೇಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವರು. ತಮ್ಮವೇ ಸ್ವತಂತ್ರ ವಿಚಾರಗಳಿಂದ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಅನೇಕ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರುವರು.

ಆಲೂರರ ವೇದಾಂತದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ವಿವೇಚಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಈ ಕುರಿತ ಅವರ ನವೀನ ವಿಚಾರಗಳು ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡದ ಗದ್ಯಶೈಲಿ ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಆ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಸಮೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೯೧೯ ರಷ್ಟು ಹಿಂದೆಯೇ ಆಲೂರರ ಅನುವಾದ 'ಗೀತಾರಹಸ್ಯ' ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿದೆ. ಲೋಕಮಾನ್ಯ ಟಿಳಕರಂಥ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಧುರೀಣರು ಆಗಿನ್ನೂ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಕೃಷಿ ಮಾಡದ ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಬೃಹತ್ ಗ್ರಂಥದ ಭಾಷಾಂತರ ಕಾರ್ಯದ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟದ್ದು ನೋಡಿದರೆ, ಆಲೂರ ಅವರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಶೈಲಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಅಷ್ಟು ವಿಶ್ವಾಸವಿತ್ತು ಎಂಬುದು ಮನವರಿಕೆಯಾಗುವುದು. ಗೀತಾವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ 'ಗೀತಾರಹಸ್ಯ'ದ ಅನುವಾದದಿಂದಲೇ ಆಲೂರ ಅವರ ಪ್ರಥಮ ಪ್ರವೇಶ.

೧೯೩೪ ರ ಹಾಗೆ ಆಲೂರ ಅವರು 'ಗೀತಾ ಕುಸುಮ ಮಂಜರಿ' ಎಂಬ ಒಂದು ಗ್ರಂಥಮಾಲೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿ, ಗೀತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ತಾವು ಬರೆದ ಐದು ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವರು.

೧. ಗೀತಾ ಪ್ರಕಾಶ

೨. ಗೀತಾ ಸಂದೇಶ (ಪುಟ. ೧೫೦)

೩. ಗೀತಾಭಾವ ಪ್ರದೀಪ; ಭಾಗ ೧ (ಪುಟ. ೧೭೦)

೪. ಗೀತಾಭಾವ ಪ್ರದೀಪ; ಭಾಗ ೨ (ಪುಟ. ೧೯೦)

೫. ಗೀತಾ ಪರಿಮಳ (ಪುಟ. ೧೫೦)

ಇವೇ ಆಲೂರ ಅವರು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಗ್ರಂಥಗಳು.

ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯ, ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯ, ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯ ಈ ವಿಭೂತಿಗಳ ಕೃತಿಗಳನ್ನು, ಲೋಕಮಾನ್ಯ ಟಿಳಕ, ಮಹರ್ಷಿ ಅರವಿಂದ, ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿ ಈ ಮಹಾನುಭಾವರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅರಗಿಸಿಕೊಂಡ ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರು ಸನಾತನವಾದಿ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ; ಬರಿ ಸಂಪ್ರದಾಯವಾದಿಯೂ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಹೊಸದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸದೆ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಲೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಹೊಸ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿರುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಿದೆ.

ತಮ್ಮ ಗ್ರಂಥಗಳ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಕುರಿತು 'ಗೀತಾ ಪ್ರಕಾಶ'ದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಅವರ ಮಾತು ಮನನೀಯವಾಗಿದೆ:

'ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಧರ್ಮಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಹತ್ತಿಯಿಂದ ಶ್ರೀ ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರು ತೆಗೆದ ನೂಲನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ, ಅವರ ಶಿಷ್ಯರಿಂದ ನೇಯ್ಗೆ ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿತ ನಾನು, ಶ್ರೀ ಶಂಕರ, ರಾಮಾನುಜ, ಮಧ್ವ, ಟಿಳಕ, ಗಾಂಧಿ - ಇವರ ಬಗೆ ಬಗೆಯ ಅಂಚುಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ ನೇಯ್ಗೆ ಈ ಪೀತಾಂಬರವನ್ನು ಸಹೃದಯ ವಾಚಕರಿಗೆ ಉಡುಗೊರೆಯಾಗಿ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.'¹

ಆಲೂರ ಅವರದು ಅಕರ್ಷಕವಾದ ಪೀತಾಂಬರ!! 'ಗೀತಾ ಪ್ರಕಾಶ'ದಲ್ಲಿ ಅವರು ಹಿಂದಿನ ಭಾಷ್ಯ ಹಾಗೂ ಟೀಕಾಕಾರರಿಗೂ, ಇಂದಿನ ರಾಜಕೀಯ ಹಾಗೂ ತತ್ವಚಿಂತಕ ದುರಂಧರರಿಗೂ ಗೀತೆಯ ಯಾವ ಅಂಶಗಳು ಎಷ್ಟು ಮೆಚ್ಚಾಗುವೆ, ಏತಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚಾಗುವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸುಗಮವಾಗಿ, ವಿವರವಾಗಿ ವಿವೇಚಿಸಲಾಗಿದೆ. 'ಗೀತಾ ಸಂದೇಶ'ದಲ್ಲಿ ದ್ವೈತ, ಅದ್ವೈತ, ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ಮತಸ್ಥರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ವಾಗುವಂತೆ ಗೀತೆಯ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, ಅದನ್ನೇ ಹರಿದಾಸರು, ಶಿವಶರಣರು ಮುಂತಾದವರ ಅವತರಣಿಕೆಗಳಿಂದ ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. 'ಗೀತಾಭಾವ ಪ್ರದೀಪ' (ಭಾಗ-೧, ಭಾಗ-೨)ದಲ್ಲಿ ಗೀತೆಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಧ್ಯಾಯದ ವಿಷಯವನ್ನು

ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ; ಆಧುನಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೂ ಹೊಂದಿಸಿ ಆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವಿವೇಚಿಸಲಾಗಿದೆ. 'ಗೀತಾ ಪರಿಮಳ'ದಲ್ಲಿ ಗೀತೆಯ ಹದಿನೆಂಟೂ ಅಧ್ಯಾಯಗಳ ತಾತ್ಪರ್ಯವನ್ನು ಸರಳವಾಗಿ, ಸುಂದರವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ವೀರಶೈವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹಾಗೂ ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅನೇಕ ವಚನ ಹಾಗೂ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಭಗವದ್ಗೀತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ನೂರಾರು ಗ್ರಂಥಗಳಿವೆಯಾದರೂ, ಆಲೂರರು ತಮ್ಮದೊಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿರುವರು; ಅಂಥ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವುದೆಂದೂ ಅವರು ತಿಳಿಸಿರುವರು.

“ಹಳೆಯದು ನಿರ್ಜೀವವು, ಹೊಸದು ನಿರ್ದೋಯವು, ಹಳಬರು ನಿಜವಾದ ಮುತ್ತುಗಳನ್ನು ಪೀತಾಂಬರದ ಚಿಂದಿಗಳಲ್ಲಿಟ್ಟು ಮಾರುವರು. ಹೊಸಬರು ದ್ವೀಪಾಂತರದಿಂದ ಬಂದ ನೀರ ಮುತ್ತುಗಳನ್ನು ಮಿನುಗುವ ಡಬ್ಬಿಗಳಲ್ಲಿಟ್ಟು ತಮ್ಮದೊಂದು ಮಾರುವರು; ಹೊಸಬರಲ್ಲಿ ಜೀವವಿದೆ; ಶಕ್ತಿ ಇದೆ, ವೇಗವಿದೆ; ಹಳಬರ ಹತ್ತಿರ ಸತ್ಯವಿದೆ, ತಥ್ಯವಿದೆ, ಶ್ರದ್ಧೆ ಇದೆ. ಹೊಸದು ಬಾಲಾಗಸಿಯಿಲ್ಲದೆ ಗೋತಿ ತಿನ್ನುವ ಗಾಳಿಪಟ. ಆದುದರಿಂದ ಮೂರನೆಯದೊಂದು ಮಾರ್ಗ ಹುಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆ....”²

ಹಿಂದೂ ಸಂಘಟನೆ ಸಂಯುಕ್ತ ಧರ್ಮ ಸಂಘಟನೆಯಾಗಬೇಕು. ವಿಚಾರಕ್ರಾಂತಿ ಮತ್ತು ಆಚಾರಕ್ರಾಂತಿ ಇವೆರಡನ್ನೂ ಮಾಡುವ ಅಪರೋಕ್ಷ ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಜನಿಸಿದಾಗ ಭಾರತದ ಉದ್ಧಾರ. ಇದೇ ನಿಜವಾದ ಮಾರ್ಗ ಎಂದು ತೋರಿಸಿಕೊಡುವುದು ಆಲೂರ ಅವರ ಉದ್ದೇಶ-ಗೀತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಈ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ.

ಗೀತೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವಾಗ ಆಲೂರ ಅವರು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಒಳ್ಳೆ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಅವತರಣಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಓದುಗರಿಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯಾಸಕ್ತಿಯೂ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆಯಲ್ಲದೆ, ಆಲೂರ ಅವರ ಶೈಲಿಗೆ ಹೊಸ ಕಳೆ ಕಟ್ಟಿದೆಯೆನ್ನಬೇಕು. 'ಗೀತಾ ಪರಿಮಳ'ದಲ್ಲಿ ಬರುವ ವಿಶ್ವರೂಪದರ್ಶನವನ್ನೇ ನೋಡಬಹುದು.³ ಆ ವಿಶ್ವರೂಪ ಸ್ತೋತ್ರದಲ್ಲಿ

- 'ನಿನ್ನ ವಿಶ್ವಮೂರುತಿಗೆ ನಮೋ ನಮೋ' - ಪುರಂದರದಾಸರು.

- 'ಎತ್ತತ್ತ ನೋಡಿದತ್ತತ್ತ ನೀನೇ ದೇವಾ' - ವಚನಶಾಸ್ತ್ರ

- 'ಹರಿಗೋಲ ಬಿಸುಟು ಹೊಳೆಯ ಕಡವೆನೆಂದೆಂಬ ತೆರನಲ್ಲವೆ ಭವಾಂಬುಧಿಯನೀ ತಪದಿಂದ ನೆರೆಲಂಘನವ ಮಾಳ್ಳನೆಂಬ ಕರಪಿಡಿದು ಹಗ್ಗವನು ಬಿಟ್ಟು' - ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ ಕೌಮುದಿ.

ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ಅವತರಣಿಕೆಗಳು ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರವಾಗಿ ಬಂದಿವೆ. ಅಲೂರ ಅವರ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಹಾಗೂ ಅವರ ಸಮನ್ವಯ ಮನೋಧರ್ಮ ಇಂಥ ಬರವಣಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಒಡಮೂಡಿದೆ.

ಅತ್ಯಂತ ಹೊಸ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಗ್ರಂಥವೆಂದರೆ 'ಗೀತಾಭಾವ ಪ್ರದೀಪ', 'ಗೀತೆಯೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತ್ವವೂ', 'ಗೀತೆಯೂ ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರವೂ', 'ಸ್ವತಂತ್ರ ದೃಷ್ಟಿ', 'ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ದೃಷ್ಟಿ' ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿರುವ ವಿಷಯಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಆಧುನಿಕ, ನೂತನ. ಆಧುನಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಗೀತೆಯಲ್ಲಿಯ ಉತ್ತರಗಳೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿ ಅಲೂರ ಅವರು ವಿವೇಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಭಗವದ್ಗೀತೆಯದು ಘನವಾದ ವಿಷಯ. ಅಲ್ಲಿಯ ಒಂದೊಂದು ಶ್ಲೋಕವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲೂ ಸಹ ಕಠಿಣವಾದುದು. ಆದರೆ, ಅಲೂರ ಅವರು ವಿವರಿಸುವ ರೀತಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಭ್ಯಾಸಿಗಳಿಗೂ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೂ ರುಚಿಸುವಂತಹದು. ಅವರು ಬರೆಯುವ ರೀತಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಿರ್ಮಿತಿಯಲ್ಲಿಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯಂತೆ ಬಹು ಸರಳ, ಬಹು ಸುಂದರ ಹಾಗೂ ಆಕರ್ಷಕ. 'ಗೀತಾಭಾವ ಪ್ರದೀಪ'ದಲ್ಲಿಯ ಈ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದು:

—“ಅಹುದು, ಗೀತೆಯು ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ, ಸ್ವರಾಜ್ಯ ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಸಾಗಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ಮೀರಿದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಅದು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅದು ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಚಾಲನ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯವಾದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ.”⁴

ಈ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ವಾಕ್ಯಗಳು ಅದ್ಭುತ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿಕೊಂಡಿವೆ. ನಿವೇದಿಸಬೇಕಾದುದನ್ನು ಅವೇಶಭರಿತವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ಸರಳ ಶೈಲಿಯಿಂದ ಗ್ರಂಥದ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಮೌಲ್ಯ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ.

—“ಗೀತೆಯನ್ನು ಪಂಡಿತನೇ ಓದಲಿ, ಪಾಮರನೇ ಓದಲಿ, ಅದನ್ನು ಓದುವಾಗ ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ತಾನೊಂದು ಉನ್ನತವಾದ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಅಲೆದಾಡುತ್ತಿರುವೆಂದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೆ ಭಾಸವಾಗದೇ ಇರದೆಂದು ನಾವು ಎದೆತಟ್ಟಿ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ....”⁵

ಆಧುನಿಕ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗುವ ವಿಮಾನದ ಹೋಲಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಗೀತೆಯನ್ನು ಓದುವುದರಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಗದ್ಯಶೈಲಿಯ ಉದಾಹರಣೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಈ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವುದುಂಟು.

ಅಲೂರರು ಮೊದಲಿನಿಂದ ಗೀತಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ತಲ್ಲೀನರಾಗಿದ್ದರೂ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ಅವರನ್ನು ದಿಗ್ವಿಂಧನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರುಷ (೧೯೩೧) ಇಟ್ಟಿರುವಾಗ,

ಅವರು ತಮ್ಮ ಏಕಾಂತ ಜೀವನದ ಸದುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಗೀತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ತಮ್ಮ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ರಚಿಸಿರುವರು. ಕೇವಲ ಐದೇ ಕೃತಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದ್ದರೂ, ಆಲೂರ ಅವರು ಗೀತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಸಾಕಷ್ಟು ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲದೆ, ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಇಚ್ಛೆಯೂ ಅವರದಾಗಿತ್ತು.

ಗೀತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ತಾವು ನವೀನವಾಗಿ ಬರೆದು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಗ್ರಂಥಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೂರ ಅವರಿಗೆ ಅಪಾರ ಸಂತೃಪ್ತಿ; 'ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿಯೂ ತೀರ ಹೊಸ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದಲೂ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟವುಗಳು' ಎಂದು ಒಂದೆಡೆಗೆ ಹೇಳಿದರೆ, 'ಇದಕ್ಕೂ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ "ಗೀತಾಪ್ರಕಾಶ'ವೆಂಬ ಗ್ರಂಥದ ಮಾದರಿಯ ಗ್ರಂಥ ಇಡೀ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲೆಯೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗದು" ⁷ ಎಂದಿರುವರು. 'ಕರ್ನಾಟಕತ್ವ'ದಲ್ಲಿ ಅವರು ತಾವೇ ಮಾಡಿದ ಕಾರ್ಯ ಎಂದು ಹೆಮ್ಮೆ ಪಟ್ಟಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ ಮತ್ತು ಈ 'ಅಹಂ' 'ಎಲ್ಲವೂ ಹರಿಸೇವೆಯೆನ್ನಿ' ಎಂದೇ ಅನ್ನಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಲೂರ ಅವರದೂ ಅದೇ ಮತ.

ಆದರೆ, ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಡಾ. ಕೆ.ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಗಮನಾರ್ಹ. ಈ ಐದು ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ "ಜನರಂಜನೆಯಾಗಲು ಸಹಾಯಕವೆನಿಸುವ ಎಲ್ಲ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಆಲೂರರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ..... ಗಾಢವೂ ಗೂಢವೂ ಜಟಿಲವೂ ಕುಟಿಲವೂ ಆದ ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅವರು ಸಹಜ ಸುಗಮವಾಗಿ ಇಂದಿನ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಂದಿನ ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳೊಂದಿಗೆ ಮನ ಮುಟ್ಟಿಸಬಲ್ಲರು. ಅವರ ಗದ್ಯ ಎಲ್ಲಿಯೂ ತಡವರಿಸುವುದಿಲ್ಲ; ಅವರ ತತ್ವವಿವೇಚನೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ನೀರಸವೆನಿಸುವುದಿಲ್ಲ; ಅವರ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶ್ರದ್ಧೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕುಗ್ಗುವುದಿಲ್ಲ..... ಆದ್ದರಿಂದ ಭಗವದ್ಗೀತೆಯನ್ನು ಕುರಿತ ಆಲೂರರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಗುಣಮಟ್ಟದಲ್ಲೂ ಹೊಸವಿಕ್ರಮವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದೆ." ⁸ ಡಾ. ಕೆ.ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯವರ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾದ ಈ ಮಾತುಗಳು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡುವಂತಿದೆ. ಗೀತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಇರುವ ಆಲೂರರ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸ್ಥಾನವು ಇಲ್ಲಿ ಯಥಾಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ.

ಭಗವದ್ಗೀತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದಿರುವ ಗ್ರಂಥಗಳಂತೆ ಆಲೂರರು ಮಧ್ವಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಕುರಿತು ಏಳು ಗ್ರಂಥ ರಚಿಸಿರುವರು. ಅಂದರೆ, ವೇದಾಂತ ವಿಷಯವನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಅವರ ಗ್ರಂಥಗಳು ಒಟ್ಟಾರೆ ಹದಿಮೂರು ಇವೆ. ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರು ಜನ್ಮತಃ ಮಾಧ್ವರು; ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರ ಮೂಲ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ ಅವರಿಗೆ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಇದ್ದಿತು. ಆಲೂರ ಅವರ ಜೀವನವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಟು ಮಾಡಿದ, ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರ ಮತದಲ್ಲಿ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಉಚ್ಛ್ರಿತವಾಗುವ ವಾಕ್ಯ "ನಾಹಂ ಕರ್ತಾ ಹರಿಃ ಕರ್ತಾ, ತತ್ಸೂಜಾ

ಕರ್ಮ ಚಾಖಿಲಂ” ಎಂಬುದು. ಆಲೂರರು ತಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವಾಕ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವರು:

“ಈ ವಾಕ್ಯದ ಸತ್ಯತೆಯು ಎಂದು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಾಟಿತೋ ಆ ದಿವಸವೆಂದರೆ ೯.೧೧.೧೯೧೮ ನೆಯ ದಿನವು. ಆ ದಿನದ ದಿನವಹಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಅದನ್ನು ನಮೂದಿಸಿಟ್ಟಿರುವೆ. ಅಂದಿನಿಂದ ಕೂತಲ್ಲಿ, ನಿಂತಲ್ಲಿ ಆ ಮಂತ್ರದ ಜಪ ನಡೆಸಿರುವೆ. ನನ್ನೆಲ್ಲ ಶಕ್ತಿ ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಆ ಮಂತ್ರದ ಪ್ರಭಾವ”⁹

ಎಂದಿರುವರು ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರು.

೧೯೦೫ ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಆನೆಗೊಂದಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಕರ್ನಾಟಕತ್ವದ ದರ್ಶನವಾದಂತೆ ಮಧ್ವಮತ ಸಿದ್ಧಾಂತದ್ದು ಇದೆ. ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರ ಮೂಲ ತತ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಆಲೂರರಿಗೆ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿದ್ದರೂ, ಅವರದು ಅಂಧಶ್ರದ್ಧೆಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಆಧುನಿಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದೂ ಅವರ ಹವ್ಯಾಸ. “ಆ ಮತದ ಮೂಲ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಆಧುನಿಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕರಿಗೆ ಕೂಡ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವಂತೆ ಮಂಡಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯ. ನನ್ನ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸಿರುವೆ”¹⁰ ಹೀಗೆ ಆಲೂರರು ತಾವು ಬರೆದ ಗ್ರಂಥಗಳ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿರುವರು.

೧೯೧೮ ರಿಂದಲೂ ಆಲೂರರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮಧ್ವಮತದ ವಿಚಾರಗಳು ಸುಳಿದಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಬರೆಹ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕಾದರೆ ೧೯೪೬ ನೆಯ ಇಸ್ವಿಯವರೆಗೆ ಕಾಯಬೇಕಾಯಿತು. ೧೯೪೬ ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ‘ಶ್ರೀ ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರ ಮೂಲ ಸಿದ್ಧಾಂತ’ ಅವರ ಮೊದಲ ಗ್ರಂಥ. ಗೀತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದ ಗ್ರಂಥಗಳೆಲ್ಲವೂ ಆಲೂರರಿಗೆ ಅರವತ್ತು ವರುಷ ತುಂಬುವ ಮೊದಲೇ ಇದ್ದರೆ, ಮಧ್ವಮತದ ಬಗ್ಗೆ ಇದ್ದ ಕೃತಿಗಳು ಅರವತ್ತರ ನಂತರ ಬಂದಿವೆ. ‘ಮಧ್ವಸಿದ್ಧಾಂತ ಪ್ರವೇಶಿಕೆ’ (೧೯೫೧), ‘ಶ್ರೀ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣ ಮಹಿಮೆ’ (೧೯೫೬), ‘ವೇದವ್ಯಾಸರ ವೇದಾಂತ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರ ದೃಷ್ಟಿಯೋಗ’ (೧೯೫೬), ‘ಮಾಧ್ವರು ದ್ವೈತಿಗಳಲ್ಲ ಪೂರ್ಣತತ್ವ ವಾದಿಗಳು’ (೧೯೫೯), ‘ಪೂರ್ಣಬ್ರಹ್ಮವಾದ’ (೧೯೬೦) ಈ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲದೆ, ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿಯೂ ಅವರು ‘Sri Madhwacharya’s Purna Brahma Philosophy’ (1954) ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಸಿರುವರು.

ವೇದಾಂತ ತತ್ವಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಿಚ್ಛಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ‘ಜಿಜ್ಞಾಸು ಮಂಡಲ’ ಎಂಬ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಹಳೆಯ ತರಹದ ಪಂಡಿತರನ್ನು ಆಧುನಿಕ ಸುಶಿಕ್ಷಿತ ತರುಣರನ್ನೂ ಆಸ್ತಿಕತೆಯ ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ತಂದು ಈ ಎರಡೂ ತಲೆಮಾರುಗಳಲ್ಲಿ ಹಳೆಹೊಸ ದೃಷ್ಟಿಗಳ ಸಮನ್ವಯ ಭಾವದ

ಹೊಸ ನಿಲುವನ್ನು ಮೂಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಆಲೂರ ಅವರು ಯೋಚಿಸಿದ್ದರು. 'ಜಿಜ್ಞಾಸು' ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಹಲವು ಸಂಚಿಕೆಗಳನ್ನೂ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವರು.

ವೆಂಕಟರಾಯರು ಸನಾತನ ಧರ್ಮದ ಬಗ್ಗೆ ತಳೆದಿರುವ ಕಳಕಳಿ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಈ ಏಳೂ ಗ್ರಂಥಗಳ ಬರವಣಿಗೆಯುದ್ದಕ್ಕೂ ಉಕ್ಕಿ ಹರಿಯುತ್ತಿವೆ. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರ ಎಲ್ಲ ಕೃತಿಗಳ ಗುಣವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಾಗಿದೆ. ಮಧ್ವಮತ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ಕುರಿತಾದ ಆಲೂರ ಅವರ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ವೇದಾಂತವಂತೂ ಸರಿಯೇ. ಆದರೆ, ಆ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿರುವ ಹಲವು ಹೊಸ ವಿಚಾರಗಳು ಹಾಗೂ ವೇದಾಂತವನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಅವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಗದ್ಯಶೈಲಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯವಿದೆ. ಸಾಹಿತ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಆಲೂರ ಅವರ ಗದ್ಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಪೂರ್ಣ.

ಈ ಏಳು ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುವ ಹೊಸ ವಿಚಾರಗಳು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಹೀಗೆ ಇವೆ:

೧. 'ದ್ವೈತ' ಎಂಬುದು ಸರಿಯಲ್ಲ; ಇದು 'ಪೂರ್ಣಬ್ರಹ್ಮವಾದ'. 'ದ್ವೈತ' ಪದವು ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರ ಯಾವ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. "ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರು ವೇದವ್ಯಾಸರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು; ವೇದವ್ಯಾಸರು ವೇದಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು; ವೇದಗಳು ಪೂರ್ಣ ವೇದಾಂತ ಹೇಳುವ ಗ್ರಂಥಗಳು; ಪೂರ್ಣಬ್ರಹ್ಮವನ್ನು ಅವು ಸಾರುತ್ತವೆ" ಆ ಪೂರ್ಣಬ್ರಹ್ಮವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಿದ್ಧಮಾಡಿದವರೆಂದರೆ ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರೇ ಎಂಬುದು ಆಲೂರರ ಮತ.¹²

೨. ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರು ಮಹಾಭಾರತದ ಪ್ರಥಮ ಸಂಶೋಧಕರು; ಅಧಿಕೃತವಾದ ಮಹಾಭಾರತ ಸಂಪುಟವನ್ನು ಸಂಶೋಧಿಸಿ, 'ಮಹಾಭಾರತ ತಾತ್ಪರ್ಯ ನಿರ್ಣಯ' ವನ್ನು ರಚಿಸಿರುವುದು ಲೋಕಕ್ಕೆ ಅವರು ನೀಡಿದ ಅಪೂರ್ವ ವಿಮರ್ಶಾ ಗ್ರಂಥವಾಗಿದೆ.

೩. ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೂ ವೇದಾಂತಕ್ಕೂ ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರದಂತಹ ತಳಕು ಹಾಕಿರುವುದು ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ. ಮಧ್ವಮತವು ಸಂಸಾರಭೋಗವನ್ನು ಬಿಡಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಭೋಗವನ್ನು ಯೋಗದ ಮೆಟ್ಟಿಲಿಗೆ ಏರಿಸಲು ಉಪದೇಶಿಸುತ್ತದೆ.

೪. ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರು ಪರಮತ ಸಹಿಷ್ಣುಗಳು.

ಆಲೂರರು ಕಟ್ಟಾ ವೈಷ್ಣವ ಮತೀಯರಾಗಿ ಈ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಬರೆಯದೆ ಜಿಜ್ಞಾಸುವಾಗಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಬರವಣಿಗೆಯ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಅವರ ಗುಣಗ್ರಾಹಕ

ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಮತಾತೀತವಾದ ಈ ನಿಲುವನ್ನು ನಾವು ವೆಂಕಟರಾಯರಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯ. ¹³ ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರದು 'ದ್ವೈತ' ಮತವಲ್ಲ; ಪೂರ್ಣಬ್ರಹ್ಮವಾದ ಮತವು ಎಂದು ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿ ಆಲೂರರು ಉಪನ್ಯಾಸ ನೀಡಿದ ಕೂಡಲೇ, ಸನಾತನಿಗಳ ವೈರತ್ವವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡರು. ಆಧುನಿಕ ವೇದಾಂತಿಗಳು ಆಲೂರರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಮನ್ನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಆಲೂರ ಅವರು ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ದಿಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆಯಿಟ್ಟರು. ಡಾ.ಕೆ.ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯವರು ಆಲೂರ ಅವರ ವಾದಸರಣಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿರುವರು: "ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಚೀನ ಪಂಡಿತವರ್ಗದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು, ಅತ್ತ ಆಧುನಿಕ ವೇದಾಂತ ಗ್ರಂಥಲೇಖಕರ ಪಂಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೂರವಿಟ್ಟು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ದಿಟ್ಟ ರೀತಿಯಿಂದ ನೂತನ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಂಡಿಸುವ ಆಲೂರರ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ವೇದಾಂತ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ವಿನೂತನ ಕ್ರಾಂತಿಯಂತಿದೆ." ¹⁴

ವಿನೂತನವಾದ ಸರಳ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿಯೇ, ಆಧುನಿಕ ವಿಷಯಗಳ ಆಧಾರದಿಂದಲೇ ಆಲೂರರು ತಮ್ಮ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಿರುವುದು ಸಂತೋಷದಾಯಕ ಗದ್ಯಶೈಲಿಯಾಗಿದೆ.

" ಇಂದ್ರಿಯಗಳೆಂದರೆ ತಂತಿಯ ಮೇಲಿನ ಬಲ್ಲುಗಳದ್ದಂತೆ. ದೇವತೆಗಳೆಂದರೆ ಕರೆಂಟ ಇದ್ದಂತೆ. ಹೀಗೆ ಪ್ರಕಾಶರೂಪಿ ಶಕ್ತಿಗಳಿಂದ ನಾವು ಬೆಳಗುತ್ತೇವೆ. ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಮುಖ್ಯಪೂರ್ಣವೇ 'ಪಾವರ್ ಹೌಸ್' ಇದ್ದಂತೆ." ¹⁵ ಇದು ಅತ್ಯಂತ ವಾಸ್ತವ ಪೂರ್ಣವಾದ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಉಪಮೆ.

ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರ ಮುಕ್ತಿಯ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ವಿಶದೀಕರಿಸುವಾಗಲೂ ಇಂಥದೇ ವಾಸ್ತವಿಕ ಉದಾಹರಣೆ-ವಿಜ್ಞಾನದ್ದು ಅಲ್ಲ, ಸರ್ಕಸ್ಸಿನದು ಬಂದಿದೆ. ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರ ಮುಕ್ತಿಯ ಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಪ್ರಕಾರಗಳಿವೆ. ಸರ್ಕಸ್ಸಿನ ಓಡುತ್ತಿರುವ ಕುದುರೆ ಸವಾರನೊಬ್ಬನು ಎದ್ದು ನಿಂತುಕೊಂಡೇ ಒಂದೊಂದೇ ಅಂಗಿಯನ್ನು ಕಳಚಿ ಒಗೆಯುವಂತೆ, ಜೀವನ ಸಾಧನೆಯಿಂದ ಲಿಂಗದೇಹ, ಸೂಕ್ಷ್ಮದೇಹ, ಸ್ಥೂಲದೇಹಗಳ ಆವರಣಗಳನ್ನು ಕಳಚಿಕೊಂಡು ಸ್ವಸ್ವರೂಪ ದರ್ಶನವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ವಿವರಿಸಿರುವರು. ¹⁶

ಸರಳವಾದ ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳಿಂದ ಗಹನವಾದ ವೇದಾಂತದ ತತ್ವಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ, ಸಾಮಾನ್ಯನಿಗೂ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ನಿವೇದಿಸುವ ರೀತಿ ಆಲೂರ ಅವರಲ್ಲಿ ಅಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅವರ ಗದ್ಯಶೈಲಿ ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ನೂತನವಾಗಿದೆ; ಯುವ ಸಾಹಿತಿಗಳು ಅನುಕರಿಸುವಂತಹದಿದೆ. ವೇದಾಂತದಲ್ಲಿ ಶೂನ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು ಅದೆಷ್ಟು ಕಠಿಣತಮ! ಆದರೂ ಒಂದು

ದೃಷ್ಟಾಂತದಿಂದ ಬಹು ಸರಳವಾಗಿ ಮನನವಾಗುವಂತೆ ಅಲೂರ ಅವರು ಒಂದೆಡೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

“ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದು ತಂಬೂರಿಯನ್ನು ನೋಡಿರುವಿರಷ್ಟೇ. ತಂಬೂರಿಯೆಂದರೆ ಕುಂಬಳಕಾಯಿಯ ಬುರುಡೆಗೆ ಹಚ್ಚಿದ ಒಂದು ತಂತುವಾದ್ಯ....ಆ ಕುಂಬಳಕಾಯಿಯು ಒಂದು ತರಹದ ‘ಶೂನ್ಯ’ ವಸ್ತು. ಒಳಗೆ ಬರೀ ಗಾಳಿಯಿಂದ ತುಂಬಿದ್ದು. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ತಂತಿ ಹಚ್ಚಿದರೆ ‘ಏಕತಾರಿ’ ಆಗುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಚ್ಚಿದರೆ ತಂಬೂರಿ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ತಂತಿ ಹಚ್ಚುವುದರಿಂದಲೇ ಆ ಶೂನ್ಯ ಕುಂಬಳಕಾಯಿಯಿಂದ ಅನೇಕ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನವಾದ ನಾದಗಳು ಹೊರಡುತ್ತವೆ. ಹಾಗೆ ಈ ಆದಿಮೂಲ ಮತ್ತು ಆದಿರೂಪಗಳ ಸಂಬಂಧ. ಈ ಆದಿಮೂಲ ಒಂದುಬಗೆಯ ಶೂನ್ಯ; ಆದರೆ ಬರಿದಾದ ಶೂನ್ಯವಲ್ಲ; ತುಂಬಿದ ಶೂನ್ಯ. ಎಲ್ಲಾ ಸ್ವರ ಶಕ್ತಿಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದ ಶೂನ್ಯ...”¹⁷

ಅಲೂರರ ಗದ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ವಾಕ್ಯಗಳು ಚಿಕ್ಕವಾಗಿವೆ, ಚೊಕ್ಕಟವಾಗಿವೆ, ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿವೆ. ಅತ್ಯಂತ ಗಹನವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಅಲೂರರು ಬಳಸಿಕೊಂಡ ಈ ಶೈಲಿಯು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ. ಅಲೂರ ಅವರ ವೇದಾಂತ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಗದ್ಯಶೈಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಮೌಲ್ಯವೂ ಬಂದಿದೆ.

ಅಲೂರರು ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯೂ ಹೊಸತನವನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡವರು. ಹೊಸ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟವರು. ಮಧ್ಯಮತದ ವೇದಾಂತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅವರು ಅದನ್ನೇ ಬಯಸಿದ್ದಾರೆ. “ನಾವೇನು ಹಿಂದಿನವರು ಮಾಡಿಟ್ಟ ಔಷಧಗಳನ್ನು ಮಾರುವ ಏಜೆಂಟರು ಮಾತ್ರ ಎಂದೆನ್ನುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈಗ ನಮಗೆ ಆಧುನಿಕ ತರುಣರಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅಭಾವದ ಮೂಲಕ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಹೊಸ ಮಾನಸಿಕ ರೋಗಿಗಳ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿ ಔಷಧ ಕೊಡುವ ಡಾಕ್ಟರರೂ ವೈದ್ಯರೂ ಬೇಕಾಗಿರುವರು.”¹⁸

ಅಡಿ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು

1. ಅಲೂರ ವೆಂಕಟರಾವ್; ‘ಗೀತಾ ಪ್ರಕಾಶ’, ಮುನ್ನುಡಿ, ಪು.2
2. ಅದೇ; ಪು.2
3. ಅಲೂರ ವೆಂಕಟರಾವ್; ‘ಗೀತಾ ಪರಿಮಳ’, ಪು.102
4. ಅಲೂರ ವೆಂಕಟರಾವ್; ‘ಗೀತಾಭಾವ ಪ್ರದೀಪ’ ಪು.2
5. ಅದೇ; ಪು.3
6. ಅಲೂರ ವೆಂಕಟರಾವ್; ‘ಗೀತಾ ಪರಿಮಳ’, ಗ್ರಂಥಪರಿಚಯ, ಪು.1

7. ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾವ್; 'ಗೀತಾಭಾವ ಪ್ರದೀಪ', ಹಿನ್ನಡಿ, ಪು.1
8. ಡಾ. ಕೆ. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ; 'ಆ.ವೆಂ.ಜೀವನ ಹಾಗೂ ಕೃತಿಗಳು', ಪು.45
9. ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾವ್; 'ಜೀವನ ಸ್ಮೃತಿಗಳು', ಪು. 246
10. ಅದೇ; ಪು.248
11. ಎನ್ನೆ ಕುಲಕರ್ಣಿ; ' ಆ.ವೆಂ. ಜೀವನ ಹಾಗೂ ಕೃತಿಗಳು', ಪು.46
12. ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾವ್; 'ಮದ್ದಸಿದ್ಧಾಂತ ಪ್ರವೇಶಿಕೆ', ಪು.275
13. ಎನ್ನೆ ಕುಲಕರ್ಣಿ; 'ಆ.ವೆಂ. ಜೀವನ ಹಾಗೂ ಕೃತಿಗಳು', ಪು.32
14. ಡಾ. ಕೆ. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ; 'ಕುಲಪುರೋಹಿತರು', ಪು.88
15. ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾವ್; 'ಗೀತಾಭಾವ ಪ್ರದೀಪ', ಪು.148
16. ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾವ್; 'ಮದ್ದ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಪ್ರವೇಶಿಕೆ', ಪು. 249
17. ಅದೇ;
18. ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾವ್; ' ಮಾಧ್ವರು ದ್ವೈತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣತ್ವವಾದಿಗಳು', ಪು.1

2. ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಲೂರರ ಮಹತಿ

ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರ ಸಾಹಿತ್ಯ ವೈವಿಧ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ. ರಾಜಕಾರಣಿಯಾಗಿ, ಪತ್ರಿಕಾ ಸಂಪಾದಕರಾಗಿ, ಇತಿಹಾಸಕಾರರಾಗಿ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಗಳಾಗಿ ಆಲೂರರು ಸಾಹಿತ್ಯ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಬರೆಹದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯನ್ನು, ಅಪೂರ್ವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಮನಗಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅವರು ಏನನ್ನು ಬರೆದರೂ ತಮ್ಮ ಆಳವಾದ ಅಭ್ಯಾಸದ ಬಲದಿಂದಲೇ ಬರೆದು, ತಮ್ಮ ಸ್ವತಂತ್ರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಿರುವರು.

ಆಲೂರರು ಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿ, ನಾಟಕ ಇವು ಯಾವನ್ನೂ ಬರೆದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಸಾಹಿತಿಗಳೇ ಅಲ್ಲವೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಕೂಡದು. ಯಾವುದೇ ಕೃತಿಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವಾಗ, ಸಾಹಿತಿ ಬದುಕಿದ್ದ ಕಾಲದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲೇಬೇಕು. ೨೦ ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಪ್ರಾರಂಭದ ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಕರ್ನಾಟಕದ ಸ್ಥಿತಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಆಲೂರ ಅವರ ವಾಣ್ಯದ ಮಹತಿಯ ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ.

‘ನಾನು ಸಾಹಿತಿಯು ಅಲ್ಲ’¹ ಎಂದು ಆಲೂರ ಅವರೇ ಹೇಳಿದುದು ಅವರ ವಿನಮ್ರತೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡುತ್ತದೆ ಅಷ್ಟೇ. ನಾನೊಬ್ಬ ಸಾಹಿತಿ, ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಾಹಿತಿ ಎಂದು ಯಾರು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ? ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ‘ಕರ್ನಾಟಕ ಗತವೈಭವ’ ಮೊದಲಾದ ಕರ್ನಾಟಕ ಇತಿಹಾಸವುಳ್ಳ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಆಲೂರರು ರಚಿಸಿದರೂ, ಅವರು ಇತಿಹಾಸಕಾರರೆಂದು ಮನ್ನಣೆ ಪಡೆದಿಲ್ಲ. ಹಲವಾರು ವರುಷ ಅನೇಕ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅವರು ಸಂಪಾದಕರಾಗಿ ದುಡಿದರೂ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಉಗ್ರವಾದ ಅಗ್ರಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆದರೂ, ಅವರು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಿಯಲ್ಲ, ಧರ್ಮಕ್ಕೆ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವೇದಾಂತ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದರೂ, ಅವರು ಶ್ರೇಷ್ಠ ವೇದಾಂತಿಯೂ ಅಲ್ಲ.

ಅಂದರೆ, ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರ ಮಹತ್ವವೇನು?

‘ನಾನೊಬ್ಬ ಸಾಹಿತಿಯಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಸಾಹಿತ್ಯವೊಂದನ್ನೇ ಜೀವಿತದ ಗುರಿಯನ್ನಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡವನು ನಾನಲ್ಲ’ ಎಂದರ್ಥವೆಂದು ಆಲೂರರು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸುತ್ತ ‘ಸಾಹಿತ್ಯ ಯೋಗವು ನನಗೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಾಧನವು ಮಾತ್ರ’² ಎಂದಿರುವರು. ಆಲೂರರಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕತ್ವ ಇರದಿದ್ದರೆ, ಸಾಹಿತ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವಂತಿದೆ. ಆಲೂರರ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಇದೊಂದು ಮುಖ್ಯ ಆಧಾರ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವೆಂದರೆ ಆಲೂರರ ಸಮಗ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಇನ್ನೂ ದೊರಕಿಲ್ಲ. ಅವರ ಜೀವನ ಸ್ಮೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಲೂರ ಅವರು ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಕೆಳಗೆ ಕಾಣಿಸಿದ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಪ್ರಕಟವಾಗದೇ ಹೋಗಿವೆ. ಆ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಎಲ್ಲಿವೆ ಎಂಬುದೂ ಈವರೆಗೆ ಶೋಧವಾಗಿಲ್ಲ.

ಮುದ್ರಿಸದಿದ್ದ ಅವರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನವು ಇವೆ:

1. ನೀತಿ-ಮೀಮಾಂಸೆ (Aristotle’s Data of Ethics)
2. Mill’s Liberty
3. ಸುಖವೂ ಶಾಂತಿಯೂ ಇದರ ಹಲವು ಪ್ರಕರಣಗಳು
4. ಗಾಂಧಿಯವರ ಚರಿತ್ರೆ
5. ಮ್ಯಾರಿಝಿನಿ ಚರಿತ್ರೆ (ಸಾವರಕರರು ಬರೆದ ಮರಾಠಿ ಗ್ರಂಥದ ಭಾಷಾಂತರ)
6. ಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮ (East and West by Vivekananda)
7. ವಿವೇಕಾನಂದರ ಭಕ್ತಿಯೋಗ ಮತ್ತು ಹೋಮರೂಲ ಲೀಗಿನ ಐದು ಗ್ರಂಥಗಳು

ಅಂದರೆ ಒಟ್ಟು ೧೨ ಗ್ರಂಥಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದಲ್ಲದೆ ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಕಟವಾದ ‘ಕರ್ನಾಟಕ ಸಿಂಹಾಸನ ಸ್ಥಾಪನಾಚಾರ್ಯ ಶ್ರೀ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ’, ‘ಕನ್ನಡಿಗರ ಭ್ರಮನಿರಸನ’ ಇವೂ ಸಹ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರ ಬಿಡಿಲೇಖನ ಸಾಕಷ್ಟಿವೆ. ‘ಜಯ ಕರ್ನಾಟಕ’ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿಯ ಎಲ್ಲ ‘ಬಿಡುನುಡಿಗಳ’ನ್ನು ಸಂಕಲಿಸಿದರೆ ಅದೊಂದು ಬೃಹತ್ ಸಂಪುಟವಾಗುವುದು. ವಿವಿಧ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಆಲೂರ ಅವರು ಬರೆದುಕೊಟ್ಟ ಲೇಖನಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಸಂಕಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ಲೇಖನಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗದೇ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿವೆ.

ಇವೆಲ್ಲವೂ ಲಭ್ಯವಾದರೆ ಆಲೂರ ಅವರ ಕೃತಿಗಳ ಪುನರ್ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಅವಶ್ಯವೆನಿಸುವುದು. ೧೯೦೯ ರಿಂದ ಆರಂಭವಾದ ಆಲೂರ ಅವರ ಬರೆಹ ೧೯೬೦ ರವರೆಗೂ ಇದೆ. ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿಸುವುದು ಅವರ ಉದ್ದೇಶವಿರದೆ, ಮಾದರಿಗಾಗಿ ಕೆಲವನ್ನು ಬರೆಯುವುದಷ್ಟೇ ಅವರ ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದಿತು. ಒಂದೊಂದು ವಿಶೇಷ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಒಂದೊಂದು ಗ್ರಂಥ ಬರೆದಿರುವುದಾಗಿಯೂ ಅವರು ಹೇಳಿರುವರು.³

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ತರಹದ ಗ್ರಂಥಗಳು ಬರಬೇಕೆಂಬುದೂ ಅವರ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯಾಗಿದ್ದಿತು; ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಹಲವು ಮಾದರಿ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಗೆ ಚಿಕ್ಕ ಪುಸ್ತಕ; ಮಧ್ಯಮರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಮೇಲಿನ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಉದ್ದಗ್ರಂಥಗಳು ಅವಶ್ಯವೆಂದು ಅವರ ತಿಳುವಳಿಕೆ;⁴ ಈ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಅವರು ಹಲವಾರು ಗ್ರಂಥರಚನೆ ಮಾಡಿರುವರು.

ಆಲೂರರು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದೋ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕಾಲೇಜು ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದವರಲ್ಲ. ಭಾಷಾವಿಷಯವನ್ನು ಕಲಿತವರೂ ಅಲ್ಲ, ಕಲಿಸಿದವರೂ ಅಲ್ಲ. ವಕೀಲಿ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಕೈಕೊಂಡ ಇವರು ಕನ್ನಡದ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕಿದುದು ಕೇವಲ ಕನ್ನಡದ ಮೇಲಿನ ಅಭಿಮಾನಕ್ಕಾಗಿ. ಆಲೂರ ಅವರೇ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ೧೯೦೫ ರವರೆಗೂ ಅವರು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಣ್ಣೆತ್ತಿ ಸಹ ನೋಡಿರಲಿಲ್ಲವಂತೆ!⁵ ಧಾರವಾಡದ ಮುಖಂಡರೆಲ್ಲರು ಮರಾಠಿಗರು; ಧಾರವಾಡ ಮರಾಠಿಯ ಮೋಹದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಿತು. ಆಗ ಕನ್ನಡದ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯಾವರ್ಧಕ ಸಂಘವನ್ನು ಸೇರಿಕೊಂಡರಂತೆ!

೧೯೦೫ ರಲ್ಲಿ ಹೊಸಗನ್ನಡ ಗಾಳಿ ಬೀಸಹತ್ತಿದ್ದಿತು. ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೊದಲ ಹಂತವು ೧೮೨೦ ರಿಂದ ೧೯೨೦ ರವರೆಗೆ ಎಂಬುದು ಡಾ. ರಂ.ಶ್ರೀ. ಮುಗಳಿಯವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.⁶ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿದ್ದರೂ ನವೋದಯ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಾರಂಭ ೨೦ ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಮೊದಲ ದಶಕದಲ್ಲಿಯೇ ಆಯಿತೆಂಬುದು ಮಾನ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಆಲೂರ ಅವರು ಕನ್ನಡದ ವ್ಯಾಸಂಗವನ್ನು ತಮ್ಮಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾವೇ ಮಾಡಲು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದಾಗ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸಗಾಳಿ ಬೀಸಹತ್ತಿದ್ದಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ೧೯ ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯ ಮಾಧ್ಯಮದ ಶಿಕ್ಷಣ, ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಿಂದ ಬಂದ ಮಿಷನರಿಗಳ ಕನ್ನಡದ ಕಾರ್ಯ, ಮುದ್ರಣಾಲಯಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ, ಹೊಸ ರೀತಿಯ ಪತ್ರಿಕಾ ವ್ಯವಹಾರ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಕಾರಣವಾಗಿದ್ದವು, ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರಿತ ಕೃತಿಗಳೇ ಕಾಣಿಸಿವು. ಕೆಂಪು ನಾರಾಯಣನ 'ಮುದ್ರಾಮಂಜೂಷ'(೧೮೨೩), ವಿಲಿಯಂ ಕೇರಿಯ 'ಬಾಯಬಲ್' (೧೮೨೩),

ರೇ.ವೀಗಲ್‌ನ 'ಯಾಂತ್ರಿಕನ ಸಂಚಾರ' (೧೮೪೭), ಚುರಮುರಿಯವರ 'ಶಾಕುಂತಲ' (೧೮೭೦), ಬಸವಪ್ಪ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ 'ಶಾಕುಂತಲ' (೧೮೮೫), ಬಿ. ವೆಂಕಟಾಚಾರ್ಯರ 'ದ್ವಂದ್ವೇಶ ನಂದಿನಿ' (೧೮೮೫) ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕೃತಿಗಳು ವಿವಿಧ ಭಾಷೆಗಳಿಂದ ಅನುವಾದಗೊಂಡ ಕೃತಿಗಳೇ. ಹಾಗೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆ ೧೯ ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯವೇ ಆಗಿದೆ.

ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರು ಹಳಗನ್ನಡ ಕಾವ್ಯದ ಹಲವು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಓದಿಕೊಂಡರು. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಹಳಗನ್ನಡ ಕಾವ್ಯದಿಂದ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನವೆನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಮುದ್ದಣನೇನೋ 'ಗದ್ಯಂ ಹೃದ್ಯಂ ಪದ್ಯಂ ವಧ್ಯಂ' ಎಂದು ರಾಮಾಶ್ವಮೇಧದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವನು; ಆದರೆ ಪದ್ಯ ಹಾಗೂ ಗದ್ಯದ ನಡುವೆ ಆಳವಾದ ಕಂದರ. "ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಗದ್ಯವಾಜ್ಞಿಯವು ವಿಶೇಷ ಇದ್ದಿಲ್ಲ. ಗದ್ಯ ವಾಜ್ಞಿಯವನ್ನು ನಾವು ಹೊಸದಾಗಿಯೇ ಹುಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಮತ"⁷ ಎಂದಿರುವರು ಆಲೂರರು.

ಆಲೂರರು ಗದ್ಯಕ್ಕಷ್ಟೇ ಮಹತ್ವ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಆಸಕ್ತಿ ಇದ್ದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯಕೂಡದು. ತಮ್ಮ ವೇದಾಂತದ ಎಲ್ಲಾ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಶಿವಶರಣರ ವಚನಗಳನ್ನು, ದಾಸರ ಪದಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಹಲವು ಹಳಗನ್ನಡದಲ್ಲಿಯ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿಯ ಅವತರಣಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಇದಲ್ಲದೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಜೀವನ ಸ್ಮೃತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹಲವು ಜಾನಪದ ಕವಿಗಳ ಹಾಡುಗಳ ಕೆಲವು ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಂಡು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಚಿಕ್ಕವರಿದ್ದಾಗ ಅವರು ಕೇಳಿದ - 'ಏನು ಕೊಂದಿ ಕೂಸಿನ', 'ಜಡಜಾಕ್ಷಿ ಲಾಲ್ ಗಡಿಯೊಡೆಯನ ನೋಡೋಣ ನಡಿಯೇ', 'ಬ್ಬಂಗ ಪೋಲುವ ಗುರುಳಿ, ಎನಗ್ಗಿಂತಾಡ್ವೀತ್ವೇಳಿ' ಇವೆಲ್ಲಾ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ರಸಿಕರಾಗಿ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ.⁸ ಡಾ. ರಾ.ಯ. ಧಾರವಾಡಕರ ಅವರು ಆಲೂರ ಅವರಲ್ಲಿ ಈ ಹಾಡು ಕೇಳುವಲ್ಲಿ ಬಹು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ನಿರೀಕ್ಷಣ ಶಕ್ತಿ ಇದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತ, ಈ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ ಕವಿಗಳು ಯಾರು ಎಂಬುದು ಸಂಶೋಧನೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದಿರುವರು.⁹

ಸಾವಿರಾರು ವರುಷಗಳ ಚರಿತ್ರೆಯುಳ್ಳ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ೧೯ ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಅಂತ್ಯದವರೆಗೂ ನೂರಕ್ಕೆ ತೊಂಬತ್ತರಷ್ಟು ಪದ್ಯಕ್ಕೇ ಮೀಸಲಾಗಿದೆ. ಹೊಸ ಪಾಠಾವರಣಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಪದ್ಯದ ಬದಲಾಗಿ ಗದ್ಯ ಬರಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯವೂ ಇದ್ದಿತು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕನ್ನಡ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಬರೆದ ಇ.ಪಿ.ರಾಯಿಸ್‌ರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಹೀಗಿದೆ:

“It is evident that the bulk of the literature will henceforth be in prose instead of in verse and that a vocabulary and style intelligible to all readers of ordinary education will more and more take the place of archaic words and forms.”¹⁰

ಆಲೂರ ಅವರ ವಿಚಾರ ಇದೇ ತೆರನಾಗಿದ್ದಿತು. ಅಂತೆಯೇ ಅವರು ಹೊಸರೀತಿಯ ಹೊಸಗನ್ನಡ ಗದ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಿರುವರು. “೨೦ ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಮೊದಲ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಗದ್ಯವನ್ನೇ ತಮ್ಮ ಮಾಧ್ಯಮವನ್ನಾಗಿ ಆರಿಸಿಕೊಂಡ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತಿ, ಕಠಿಣ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಯಿತು” ಎಂದು ಡಾ. ಜಿ. ಎಸ್. ಆಮೂರ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾ, ಇದಕ್ಕೆ ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರ ಅನುಭವವೇ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದಿರುವರು. ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದ ಆಲೂರರು ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯದ ಅಭ್ಯಾಸದಿಂದ ತಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಬಗೆಹರಿಯಲಾರವು ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡರು. ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಅವರು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಯಿತು.¹¹

ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿ ಗದ್ಯವು ಪದ್ಯದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿದ್ದು ಸುಮಾರು ೧೯೨೦ ರಲ್ಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಆಲೂರರು ಅನುವಾದ ಕೃತಿಗಳಾದ ‘ಗೀತಾ ರಹಸ್ಯ’, ‘ಶಿಕ್ಷಣ ಮೀಮಾಂಸೆ’ ಗಳನ್ನಲ್ಲದೆಯೇ, ಕೃತಿರತ್ನವೆಂದೆನಿಸಿಕೊಂಡ ‘ಕರ್ನಾಟಕ ಗತವೈಭವ’ವನ್ನೂ ಬರೆದಿದ್ದರು. ಎಂಥ ಗದ್ಯಶೈಲಿ ಕನ್ನಡ ವಾಚ್ಯಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಕಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದರು.

ಆ ಸಮಯದೊಳಗಾಗಿ ಗುಲ್ವಾಡಿ ವೆಂಕಟರಾಯರ ‘ಇಂದಿರಾಬಾಯಿ’ (೧೮೯೯), ಬೋಳಾರ ಬಾಬುರಾಯರ ‘ವಾಗ್ವೇದಿ’ (೧೯೦೫), ಗುಲ್ವಾಡಿ ಅಣ್ಣಾಜಿಯರ ‘ರೋಹಿಣಿ’ (೧೮೯೮), ಕೆರೂರ ವಾಸುದೇವಾಚಾರ್ಯರ ‘ಇಂದಿರಾ’ (೧೯೧೬), ಗಳಗನಾಥರ ‘ಪದ್ಮನಯನೆ’ (೧೮೯೮), ಎಂ. ಎಸ್. ಪುಟ್ಟಣ್ಣನವರ ‘ಮಾಡಿದ್ದುಕ್ಕೋ ಮಹಾರಾಯ’ (೧೯೧೫) ಮೊದಲಾದ ಸ್ವತಂತ್ರ ಕಾದಂಬರಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದ್ದವು. ಪಂಜೆ, ಕಾಮತ, ಕೆರೂರ ಅವರು ಹಲವಾರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಣ್ಣ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದರು. ಇವೆಲ್ಲಾ ನವೋದಯ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೊದಲ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಬಂದವುಗಳು. ಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿಗಳ ಗದ್ಯಶೈಲಿ ಸರಳವಾಗಿ ವಾಸ್ತವ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗಿ ಸಾವಕಾಶವಾಗಿ ವಿಕಾಸಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಿತು.

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಗದ್ಯಶೈಲಿ ಹೊಸದಾಗಿಯೇ ನಿರ್ಮಾಣಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲವದು. ಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ಅಷ್ಟಾಗಿ ಮೆಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳದ ಆಲೂರರು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಬಳಕೆಯಾಗಬೇಕು, ಅದರಲ್ಲಿ ಗದ್ಯಶೈಲಿ ವಿಕಾಸಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಬಯಸಿದರು. ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರ ಕೃತಿಗಳೆಲ್ಲವೂ

ಅವರ ನವೀನ ದೃಷ್ಟಿಗಾಗಿ, ಅವರ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಗದ್ಯಶೈಲಿಗಾಗಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತಗೊಂಡಿವೆ. ಆಲೂರರ ಗದ್ಯವು ಪತ್ರಿಕಾಪ್ರಪಂಚದ ಗದ್ಯಶೈಲಿ, ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರದ ಗದ್ಯಶೈಲಿ, ಇತಿಹಾಸ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವೀರಗದ್ಯಶೈಲಿ, ವೇದಾಂತದ ಗದ್ಯಶೈಲಿ, ಆತ್ಮೀಯತೆಯ ಗದ್ಯಶೈಲಿ ಹೀಗೆ ವಿವಿಧತೆ ಪಡೆದಿದೆ.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಆಲೂರರ ಗದ್ಯಶೈಲಿ ಹೇಗೆ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಗದ್ಯಶೈಲಿಯು ಪ್ರಯತ್ನಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಬಂದುದಲ್ಲ; ಆದರೆ ಅದು ತಾನಾಗಿಯೇ ಹರಿದು ಬಂದುದು, ವಿಶಾಲವಾದ ಅನುಭವದಿಂದ, ಆಳವಾದ ಚಿಂತನೆಯಿಂದ ಅವರ ಗದ್ಯಶೈಲಿ ಹೃದಯಾಂತರಾಳದಿಂದ ಉಕ್ಕೇರಿ ಬಂದಿದೆ. 'ಹೊಟ್ಟಿಯಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ಸಾಹಿತ್ಯವೇ ಸಾಹಿತ್ಯ'¹² ಎಂಬುದು ಆಲೂರರ ಮತವಾಗಿದೆ. Earnest Raymond ನು 'Through Literature to life'ದಲ್ಲಿ 'Literature is the cry of the Soul' (p.28)ಎಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯೆ ಮಾಡಿದಂತೆ ಆಲೂರರ ವಿಚಾರವೂ ಆಗಿದೆ.

ಹೀಗಾಗಿ ಆಲೂರರ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಕೃತ್ರಿಮತೆ ಇಲ್ಲ. ಸಹಜಸ್ಫೂರ್ತಿಯಿಂದ ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದ ಭಾಷಾಶೈಲಿಯಿಂದ ಆಲೂರರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಳೆಕಟ್ಟಿದೆ. ಹೊಸಗನ್ನಡದ ಗದ್ಯವನ್ನು ತಾವು ಹೇಗೆ ನಿರ್ಮಿಸಿದರೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೂರರು ತಾವೇ ಹೇಳಿರುವರು. ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸುವುದು; ಅನಂತರ ಅವು ದೃಢವಾಗಿ ನಿಂತಮೇಲೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು; ಇದು ಶಬ್ದಪ್ರಯೋಗಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಯಿತು. ವಾಕ್ಯರಚನೆಯ ಕುರಿತೂ ಆಲೂರರು ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತವಾದ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವುದೊಂದು ನನ್ನ ಪದ್ಧತಿ ಎಂದಿರುವರು.¹³

ಹೊಸಗನ್ನಡ ಗದ್ಯಶೈಲಿಯ ವಿಕಾಸದಲ್ಲಿ ಆಲೂರ ಅವರದು ಮಹತ್ವವಾದ ಪಾತ್ರವಿದೆ. ಗದ್ಯ ಪದ್ಯಗಳ ಅಂತರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ದಾಸರಿಗೆ, ಶರಣರಿಗೆ ಶರಣುಹೋಗುವುದು ಅವಶ್ಯವೆಂದು ಆಲೂರರು ನಂಬಿಕೊಂಡು ಆ ರೀತಿ ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತರಾಗಿರುವರು. ಒಳಗಿನ ಒತ್ತಡ ಇದ್ದಾಗ ಭಾಷೆ ತಂತಾನೆ ಮೈತಾಳುತ್ತದೆಂದೂ, ಶೈಲಿ ತಂತಾನೆ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುವುದೆಂದೂ ಹೇಳಿದ ವಿಮರ್ಶಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಆಲೂರ ಅವರ ಗದ್ಯ ದೃಷ್ಟಾಂತವಾಗಿದೆ. ಅಂತೆಯೇ ಅವರ ಎಲ್ಲಾ ಕೃತಿಗಳು ಒಂದಿಲ್ಲೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾದ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿವೆ. ಲೋಕಮಾನ್ಯ ಟಿಳಕರಂಥ ಮಹಾಮೇಧಾವಿಗಳೂ ಇನ್ನೂ ಯುವಕರಾಗಿದ್ದ ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಬೃಹತ್ ಗ್ರಂಥದ ಅನುವಾದವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿರುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾದುದಲ್ಲ. ಆಲೂರರ 'ಕರ್ನಾಟಕ ಗತವೈಭವ'ವೆಂತೂ ಕುಂಭಕರ್ಣನ ನಿರ್ದ್ರಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಎಲ್ಲಾ ಕನ್ನಡಿಗರನ್ನು ಹೊಡೆದೆಬ್ಬಿಸಿದೆ. ಇತ್ತ ಅವರ

‘ಜಯ ಕರ್ನಾಟಕ’ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಅನೇಕ ಸಾಹಿತ್ಯದ ನಿರ್ಮಾಣಕಾರರಿಗೆ ಪ್ರೇರಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ¹⁴

ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಲೂರರ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರೊ. ಎಂ. ಮರಿಯಪ್ಪ ಭಟ್ಟರು ಹೇಳಿದುದು ಹೀಗಿದೆ: “ಹೊಸಗನ್ನಡ ಗದ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬೆನ್ನಲುಬು ಪ್ರಬಂಧಗಳು.... ಪ್ರಬಂಧ ಪ್ರಕಾರವನ್ನು ಇತಿಹಾಸ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ವಿಭವದ ಪ್ರಶಂಸೆಗೆ ಪರಿಣಾಮಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ ಯಶಸ್ಸು ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರಿಗೆ ಸಲ್ಲುವುದು. ‘ಕರ್ನಾಟಕ ಗತವೈಭವ’ವೆಂಬ ಅವರ ಪ್ರಬಂಧಗಳ ಸಂಗ್ರಹ ವೀರವತ್ತಾದ ಗಂಭೀರ ಗದ್ಯಶೈಲಿಗೆ ಉತ್ತಮ ನಿದರ್ಶನ. ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅವರ ಸ್ಥಾನವು ಅದ್ವಿತೀಯವೆನ್ನಬೇಕು.” ¹⁵

ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದೆಂದರೆ ಅದೊಂದು ತಪಸ್ಸು! ವಾಗ್ವೇತೆಯ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಒಬ್ಬ ತಪಸ್ವಿಯಾಗಿಯೇ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ಆಲೂರರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಬರೆದರೂ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದೆನ್ನುವ ಸ್ವಭಾವ ಅವರದಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸಿ, ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿ ತೂಗಿ, ಅನಂತರವೇ ಅವರು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಜಿ ಆಕ್ಟೋಬರ್ ೧೯೩೦ ರಂದು ಅವರು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ೧೬ ನೆಯ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನದಿಂದ ನೀಡಿದ ‘ವಾಗ್ವೇತೆಯ ಪೂಜೆ’ ಉಪನ್ಯಾಸವು ಮನನೀಯವಾಗಿದೆ. ಆಲೂರರಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಕರ್ನಾಟಕತ್ವವನ್ನೇ ತಲುಪಬೇಕು. ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪೂಜೆಯೂ ಅದೇ ತೆರನಾಗಿರಬೇಕು.

“ನಾವು ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತ್ವವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕತ್ವವನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಅನುಸಂಧಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡೇ ಜೀವಂತ ವಾಚ್ಯವನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರವೃತ್ತರಾಗಬೇಕು.” ¹⁶ ಕರ್ನಾಟಕದ ವಾಚ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇವೆರಡೂ ಕೂಡಿಕೊಂಡಿರಬೇಕೆಂಬುದು ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಿರ್ಮಿತಿಯ ಉದ್ದೇಶ.

ಖ್ಯಾತ ಸಾಹಿತಿಗಳಾದ ಅ.ನ.ಕೃಷ್ಣರಾಯರಂತೂ ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರಿಂದ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪ್ರಭಾವಿತರಾದವರು. ಆಲೂರ ಅವರಂತೆ ಅ.ನ.ಕೃ. ಮೊದಲು ಕನ್ನಡಿಗ, ಅನಂತರ ಭಾರತೀಯ. ಅ.ನ.ಕೃ. ಅವರ ಜೀವನ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಗಳಿಗೆ ಏಕರೂಪತೆಯನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟ ಸೂತ್ರವೆಂದರೆ ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ಕರ್ನಾಟಕತ್ವ. ¹⁷

ಶಾಂತಕವಿಗಳಂತೂ (ಸಕ್ಕರಿ ಬಾಳಾಚಾರ್ಯ) ಆಲೂರರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿಯ ಕರ್ನಾಟಕತ್ವವನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡು, ವಯಸ್ಸಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಕಾಲಲ್ಲಿ ಗೆಜ್ಜೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಕುಣಿಯುತ್ತ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರ ಕೀರ್ತನೆ ಮಾಡಿದರಂತೆ.

ಹೊಸಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ನಿರ್ಮಾಣಕಾರರಲ್ಲಿ ಜಿ.ಪಿ.ರಾಜರತ್ನಂ, ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತ, ದ.ರಾ.ಬೇಂದ್ರೆ, ಶಂ.ಬಾ.ಜೋಷಿ, ಬೆಟಗೇರಿ ಕೃಷ್ಣಶರ್ಮ, ಕುವೆಂಪು ಹೀಗೆ ಅನೇಕರು ಆಲೂರರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳಿಂದ, ಅವರ ಜೀವನದಿಂದ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಪಡೆದದ್ದುಂಟು.

ಕನ್ನಡದ ಮೇಲಿನ ಕಟ್ಟಾಭಿಮಾನ ಹಾಗೂ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಆಲೂರರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿ ರಚನೆಯಾಗಿದೆ. ಅವರ ಒಟ್ಟು ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಅವರು ಮಾಡಿದ ಸಾಧನೆಯ ಅರಿವು ನಮಗಾಗುವುದು ಹಾಗೂ ಅವರೊಬ್ಬ ಹಿರಿಯ ತಲೆಮಾರಿನ ಗಣ್ಯ ಸಾಹಿತಿಗಳಾಗಿಯೇ ನಮಗೆ ಕಾಣುವರು.¹⁸ ನವೋದಯ ಸಾಹಿತ್ಯದ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರು ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಾಣೋಪಾಸಕ ರಾಗಿರುವರು. ಆರ್ಥಾತ್ ಅನೇಕ ಯುವಸಾಹಿತಿಗಳು ಬೆಳಕಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿರುವರು.

ವಿಚಾರ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಲೂರರ ಸಮನ್ವಯ ದೃಷ್ಟಿಯೂ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ. ಆಲೂರರ ಕೃತಿಗಳು ಭಗವದ್ಗೀತೆಯನ್ನು ಕುರಿತಾಗಿರಲಿ, ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ಕುರಿತಾಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ಶಿಕ್ಷಣ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಧರ್ಮ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯ ಸಂಬಂಧವಿರಲಿ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ತುಲನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿನ ಅವತರಣಿಕೆಗಳನ್ನು ಅವರು ವಿವೇಚಿಸದೆ ಇರಲಾರರು. ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಇಂಥ ಮಹತಿಯನ್ನು ಸ.ಸ.ಮಾಳವಾಡ ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡಿರುವರು. ಭಗವದ್ಗೀತೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಉಪಯುಕ್ತ ಗ್ರಂಥವೆಂದು ನಂಬಿದ ವೆಂಕಟರಾಯರು ಅದರಲ್ಲಿ “.....ಬಸವಣ್ಣನವರೇ ಮೊದಲಾದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವಿಚಾರಗಳ ಸಾಧ್ಯತ್ಯ”ವನ್ನು ಕಂಡಿರುವರು; ಇಂತಹ ಸಮನ್ವಯ ದೃಷ್ಟಿ ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ, ರಾಷ್ಟ್ರದ ಏಳಿಗೆಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆಯೆಂದೂ ಸ.ಸ.ಮಾಳವಾಡ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿರುವರು.¹⁹

ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧತೆಯೂ ಇದೆ. ತಮ್ಮ ಅನನ್ಯ ಅನುಭವಗಳ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡುವಾಗ ಅವರು ಒಂದೇ ಒಂದು ಸಾಹಿತ್ಯಪ್ರಕಾರದ ಮಾಧ್ಯಮವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ತೋರಿಬರುತ್ತದೆ. ‘ಆಲೂರರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಇತಿಹಾಸ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಧರ್ಮ, ಕಲೆ ಹೀಗೆ ಅವರು ಬರೆಯದ ವಿಷಯವಿಲ್ಲ’ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ ಹಂಪ ನಾಗರಾಜಯ್ಯ.²⁰ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ (ಕರ್ನಾಟಕ ವೀರರತ್ನಗಳು), ಆತ್ಮಚರಿತ್ರೆ (ನನ್ನ ಜೀವನ ಸ್ಮೃತಿಗಳು, ಕರ್ನಾಟಕ ಗತವೈಭವ (ಪ್ರಬಂಧ) ಈ ಮೊದಲಾದ ಗ್ರಂಥಗಳು ಆಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಖ್ಯಾತವಾದವುಗಳಾಗಿವೆ; ಸ್ಫೂರ್ತಿದಾಯಕವಾಗಿವೆ. ಕರ್ನಾಟಕತ್ವದ ಪುಷ್ಟಿಗಾಗಿ ಅವರು ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚಿಸಿದರೂ, ಪ್ರಬಂಧ ಸಾಹಿತ್ಯರೂಪದ ಮಾಧ್ಯಮವೇ ಅವರಿಗೆ ಹತ್ತಿರವಾದುದು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತ್ವದ ಮೀಮಾಂಸೆಯ ಲೇಖನಮಾಲೆಯನ್ನು ‘ಕರ್ಮವೀರ’ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಆಲೂರರು ಒಬ್ಬ ಅಂಕಣಕಾರರೂ ಅಹುದು.

ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಿರ್ಮಿತಿಯಲ್ಲಿಯ ವಿಚಾರಗಳ ರೀತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ೧೯೩೦ ರಲ್ಲಿಯೇ ದ.ರಾ.ಬೇಂದ್ರೆಯವರು ಬರೆದ ಲೇಖನದಲ್ಲಿಯ ಕೊನೆಯ ಮಾತುಗಳು ಮನನೀಯವಾಗಿವೆ: “ಆಚಾರ ನಿಷ್ಕೇಂತ ವಿಚಾರ ನಿಷ್ಕೆ ಬಹಳ... ವಿಚಾರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಆಡಂಬರಕ್ಕಿಂತ ನಾವೀನ್ಯ ಪ್ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚು; ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಾತಿನಲ್ಲಿಯೂ ಇವರದೊಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಇದ್ದೇ ಇರುವುದು. ಯಾರು ಯಾವ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಇವರ ಸಲಹೆ ಕೇಳಿದರೂ ನವೀನವಾದುದೊಂದನ್ನು ಇವರು ಹೇಳಿ ಹೇಳುವರು. ಇವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿ ಹೆಚ್ಚು.... ಇವರು ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳಿಗೂ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟರೂ ಯಾವ ವಿಚಾರಕ್ಕೂ ಮುಂಬಲ ಕೊಡುವುದು ಕಡಿಮೆ.....” 21

ಆಲೂರರು ತಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೊಸದನ್ನು, ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯನ್ನು ಬಯಸಿದ ಚಿಂತನಶೀಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು. ಇನ್ನುಳಿದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮನಸಾ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿದಂತೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೂ ಅವರು ಅಪೂರ್ವ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತೆಯೇ ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ. ಅವರು ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರು ಮರೆಯಲಾಗದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂದು ಪ್ರಶಂಸಿಸಿರುವರು. ಡಾ. ವಿ.ಕೃ.ಗೋಕಾಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯುತ್ತ ಆಲೂರ ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ., ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾಯರನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿರುವರು:

“B. M. Srikanthaiah, Panje Mangesh Rao and Alur Venkat Rao have been the patriarchs of these literary tribes in recent times” 22

ಎಂದಿರುವರು ಡಾ. ವಿ.ಕೃ.ಗೋಕಾಕ.

ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ ಅಖಂಡ ಕರ್ನಾಟಕವಾಗಿದ್ದಿತು. ಅವರು ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸದೆ ಕನ್ನಡಿಗರೆಲ್ಲರಿಗೂ ನೇತ್ರವಾಗಿದ್ದರು. ಅಂತೆಯೇ ಅಖಿಲ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೇ ಎಲ್ಲ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳೂ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆ ಧಾರವಾಡದ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯಾವರ್ಧಕ ಸಂಘವನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿದರು ಹಾಗೂ ಇದೇ ಮಹದಾಸೆಯಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರಮಪಟ್ಟರು. ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರ ಕೃತಿಗಳು ಸಮಗ್ರ ಕರ್ನಾಟಕದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ರಚಿತವಾಗಿದ್ದರಿಂದ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಸ್ಥಾನವೂ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿರುವುದು. ಅರ್ಥವಿಷ್ಟೇ-ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರು ಮೈಸೂರು, ಮಂಗಳೂರು, ಗುಲಬರ್ಗಾ, ಧಾರವಾಡ ಈ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಎಲ್ಲರೂ ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಓದಿ, ಕರ್ನಾಟಕತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಪ್ರಥಮರು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಮೇಲ್ಕಾಣಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆಲೂರರ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ವಿವೇಚಿಸಿದಾಗ ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮಹತಿಯ ಅರಿವು ಉಂಟಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ.

ಅಡಿ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು

1. ಅಲೂರ ವೆಂಕುಟರಾವ್; 'ಜೀವನ ಸ್ಮೃತಿಗಳು', ಪು.177
2. ಅದೇ; ಪು.177
3. ಅದೇ; ಪು.188
4. ಅದೇ; ಪು.184
5. ಅದೇ; ಪು.178
6. Dr. R. S. Mugali; 'History of Kannada Literature, Published in 1977 by Sahitya Akademi New Delhi, p.99
7. ಅಲೂರ ವೆಂಕುಟರಾವ್; 'ಜೀವನ ಸ್ಮೃತಿಗಳು', ಪು.180
8. ಅದೇ; ಪು.10, 11
9. ರಾ.ಯ.ಧಾರವಾಡಕರ; 'ಹೊಸಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಉದಯಕಾಲ', ಪು.516, 517
10. E. P. Rice; 'History of Kanarese Literature(1921)', p.103
11. ಜಿ.ಎಸ್.ಆಮೂರ; 'ಅ.ನ.ಕೃಷ್ಣರಾಯರು', ಪು.23
12. ಅಲೂರ ವೆಂಕುಟರಾವ್; 'ಜೀವನ ಸ್ಮೃತಿಗಳು', ಪು.184
13. ಅದೇ; ಪು.184
14. ದೇವೇಂದ್ರ ಕುಮಾರ ಹಕಾರಿ; 'ಅಲೂರ್ ವೆಂಕುಟರಾವ್', ಪು.38
15. ಪ್ರೊ. ಎಂ.ಮರಿಯಪ್ಪ ಭಟ್; 'ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ', ಪು.249
16. ವರದರಾಜ ಹುಯಿಲಗೋಳ(ಸಂ); 'ಬಿಡಿನುಡಿಯ ಸಂಚಯ', ಪು.3
17. ಜಿ.ಎಸ್.ಆಮೂರ; 'ಅ.ನ.ಕೃಷ್ಣರಾಯರು', ಪು.1
18. ಡಾ.ಜಿ.ಎಸ್. ಕಾಪಸೆ; 'ಕುಲಪುರೋಹಿತರು', ಪು.112
19. ಸ.ಸ.ಮಾಳವಾಡ; 'ಕುಲಪುರೋಹಿತರು', ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ, ಪು.5
20. ಹಂಪ ನಾಗರಾಜಯ್ಯ; 'ಸಮ್ಮೇಳನಾಧ್ಯಕ್ಷರು', ಪು.56
21. ದ.ರಾ.ಬೇಂದ್ರೆ; 'ಕನ್ನಡದ ಕಿಡಿಗಳು', ಪು.36, 37
22. Dr. V. K. Gokak; 'Modern Indian Languages', (All India Radio Pub.) p.195

ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರ ಜೀವನ ವಾಹಿನಿ

- ದಿ: 12.7.1880; ವಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ಜನನ.
- ದಿ: 25.2.1964; ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಮರಣ.
- 1896-ಮೊದಲನೆಯ ಮದುವೆ (ಹೆಂಡತಿ 1903 ರಲ್ಲಿ ತೀರಿಕೊಂಡಳು).
- 1904- ಎರಡನೆ ಮದುವೆ.
- 1905- ವಕೀಲರು-ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ.
- 1906- ವಕೀಲಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು; 'ವಾಗ್ಭೂಷಣ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕತ್ವ.
- 1907- ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಅಖಿಲ ಕರ್ನಾಟಕ ಗ್ರಂಥಕರ್ತರ ಸಮ್ಮೇಳನ ಸಂಘಟಿಸಿದರು.
- 1908- ಕರ್ನಾಟಕ ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಸಾರಕ ಮಂಡಲದ ಸ್ಥಾಪನೆ.
- 1909- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಾಲೆ ಆರಂಭಿಸಿದುದು.
- 1911- ವಕೀಲಿಯ ಪುನರಾರಂಭ.
- 1912- ಕರ್ನಾಟಕ ಇತಿಹಾಸ ಸಂಶೋಧನೆಗಾಗಿ ಪ್ರವಾಸಗಳು.
- 1914- ಕರ್ನಾಟಕ ಇತಿಹಾಸ ಸಂಶೋಧನ ಮಂಡಲದ ಸ್ಥಾಪನೆ.
- 1916- 'ಕರ್ನಾಟಕ ಸಭೆ'ಯ ಸ್ಥಾಪನೆ.
- 1916- ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಂಘದ ಕರ್ನಾಟಕ ಶಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ.
- 1920- ಅಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ವಕೀಲಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು.
- 1922- 'ಜಯ ಕರ್ನಾಟಕ' ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸ್ಥಾಪನೆ.
- 1928- ಖಾದಿ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸ್ವಾಗತಾಧ್ಯಕ್ಷ.
- 1930- ಮೈಸೂರಲ್ಲಿ 16 ನೆಯ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ.
- 1932- ರಾಜಕೀಯ ದಿಗ್ವಿಧಾನ-ಕಲಘಟಗಿಯಲ್ಲಿ.
- 1934- 'ಗೀತಾ ಪ್ರಸಾರ' ಗ್ರಂಥಮಾಲೆಯ ಆರಂಭ.
- 1936- ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರಥಮ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಸ್ವಾಗತಾಧ್ಯಕ್ಷ;
ವಿಜಯನಗರದ ಷಟ್ಶತಮಾನೋತ್ಸವ ಸಮಾರಂಭದ ಸಂಘಟನೆ.
- 1940- ಷಷ್ಠಿಪೂರ್ತಿ ಸಮಾರಂಭ.
- (1942-1946 ರವರೆಗೆ ಏಕಾಂತ ಜೀವನ; ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಹಾಗೂ ವೇದಾಂತ ಗ್ರಂಥಗಳ ಪ್ರಕಟಣೆ).
- 1956- ಏಕೀಕೃತ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ-ಹಂಪೆಯಲ್ಲಿ ಕುಲಪುರೋಹಿತರಾಗಿ ಆಚರಣೆ.

ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರ ಕೃತಿಗಳು
(ಪ್ರಥಮ ಅವೃತ್ತಿಯ ವರುಷಗಳನ್ನು ಕಾಣಿಸಿದೆ)

- ಕನ್ನಡಿಗರ ಭ್ರಮನಿರಸನ (ನಾಟಕ, ನರಗುಂದಕರ ರಾಮರಾಯರ ಜೊತೆಗೆ) - 1913
ಕರ್ನಾಟಕ ಸಿಂಹಾಸನ ಸ್ಥಾಪನಾಚಾರ್ಯ ಶ್ರೀವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ - 1909
ಶಿಕ್ಷಣ ಮೀಮಾಂಸೆ (ವೆಂ.ನ.ಮಗದಾಳ ಅವರೊಂದಿಗೆ) - 1910
ಗೀತಾ ರಹಸ್ಯ (ಲೋಕಮಾನ್ಯ ಟಿಳಕರ ಗ್ರಂಥದ ಅನುವಾದ; ವಾಸು
ದೇವಾಚಾರ್ಯ ಕೆರೂರ ಅವರೊಂದಿಗೆ) - 1919
ಕರ್ನಾಟಕ ಗತವೈಭವ - 1917
ನಾವು ಬೇಡುವ ಸ್ವರಾಜ್ಯ - 1917
ಮಿಕ್ಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ನಿಷ್ಫಲತೆ - 1917
ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕೊಡದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳುವ ನೆವಗಳೇನು? - 1918
ಸುಖವೂ ಶಾಂತಿಯೂ ಭಾಗ-1-1921
ಸುಖವೂ ಶಾಂತಿಯೂ ಭಾಗ-2-1921
ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತ್ವದ ಮೀಮಾಂಸೆ - 1928
ಕರ್ನಾಟಕ ವೀರರತ್ನಗಳು -1930
ಗೀತಾ ಪ್ರಕಾಶ - 1934
ಗೀತಾ ಪರಿಮಳ - 1936
ಗೀತಾ ಸಂದೇಶ - 1936
ಗೀತಾಭಾವ ಪ್ರದೀಪ ಭಾಗ-2-1938
ನನ್ನ ಜೀವನ ಸ್ಮೃತಿಗಳು-ಪೂರ್ವರಂಗ - 1940
ನನ್ನ ಜೀವನ ಸ್ಮೃತಿಗಳು-ಉತ್ತರರಂಗ - 1941
ಶ್ರೀಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರ ಮೂಲಸಿದ್ಧಾಂತ - 1946
ಕರ್ನಾಟಕತ್ವದ ಸೂತ್ರಗಳು - 1950
ಮಧ್ವಸಿದ್ಧಾಂತ ಪ್ರವೇಶಿಕ - 1951
Sri Madhwacharya's Purna Brahma Philosophy - 1954
ಶ್ರೀ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣ ಮಹಿಮೆ - 1955
ಗೀತಾಭಾವ ಪ್ರದೀಪ ಭಾಗ-1-1956
ವೇದವ್ಯಾಸ ವೇದಾಂತ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರ ದೃಷ್ಟಿಯೋಗ (ಡಾ.ವಿ.ಜಿ.ಕುಲಕರ್ಣಿ
ಯೊಡನೆ) - 1956
ಕರ್ನಾಟಕತ್ವದ ವಿಕಾಸ -1957
ಮಾಧ್ವರು ದ್ವೈತಿಗಳಲ್ಲ ಪೂರ್ಣತ್ವವಾದಿಗಳು - 1958
ಪೂರ್ಣಬ್ರಹ್ಮವಾದ - 1960
ಬಿಡಿನುಡಿ ಸಂಚಯ (ಸಂ: ವರದರಾಜ ಹುಯಿಲಗೋಳ) -1981

**ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರು ಬರೆದುದಾಗಿ ಹೇಳಿ, ಆದರೂ
ಲಭ್ಯವಾಗದೆಯೆ ಪ್ರಕಟವಾಗದಿರುವ ಗ್ರಂಥಗಳು**

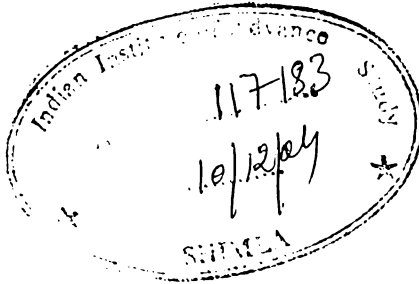
- ನೀತಿ ಮೀಮಾಂಸೆ (Aristotle's Data of Ehtics)
ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ (Mill's Liberty)
ಗಾಂಧಿಯವರ ಚರಿತ್ರೆ
ಮ್ಯಾರಿಯನಿ ಚರಿತ್ರೆ (ಸಾವರಕರ ಇವರು ಬರೆದ ಮರಾಠಿ ಗ್ರಂಥದ ಭಾಷಾಂತರ)
ವಿವೇಕಾನಂದ ಭಕ್ತಿಯೋಗ
ಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮ (East and West by Vivekananda) ಹಾಗೂ
ಹೋಂ ರೂಲ ಲೀಗಿನ ಚಳವಳಿ ಬಗ್ಗೆ 5 ಗ್ರಂಥಗಳು
* ಚಳವಳಿಗೆ ಆತ್ಮವು - 1910
* ಅರವಿಂದರ ಕೊನೆಯ ರಾಜಕಾರಣ ಮತ್ತು ಪತ್ರ
* ಅರವಿಂದರು ತಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರ
(* ಇವು ಸುಮಾರು 1910 ರಲ್ಲಿ ಜಪ್ತ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು ಸುಡಲ್ಪಟ್ಟವು)

ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರಿಂದ ಪ್ರಕಟವಾದ ಸಂಪಾದಿತ ಕೃತಿಗಳು

- ಸಂಸಾರ ಸುಖ ದೇಶಪಾಂಡೆ ಹಣಮಂತರಾವ್
ದಾನ-ಧರ್ಮ-ಪದ್ಧತಿ ನಾ.ಶ್ರೀ.ರಾಜಪುರೋಹಿತ
ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ ಕೀರ್ತನ ಶಾಂತಕವಿ
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣದಾನಾಮೃತ ಶಾಂತಕವಿ
ಕೃಷ್ಣಾಕುಮಾರಿ ದ.ರಾ.ಬೇಂದ್ರೆ
ಆಕಾಶದೊಳಗಿನ ಅದ್ಭುತ ಚಮತ್ಕಾರಗಳು ಪ್ರೊ. ಪಾಟೀಲ ತಿರುಮಲರಾವ್
ಧರ್ಮಸಂಭವ ಪಂಡಿತ ತಾರಾನಾಥ
ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ರಾಜ್ಯ ಪದ್ಧತಿಗಳು ವಿಷ್ಣು ಒಡೆಯರ
ಏಷಿಯಾ ಖಂಡದ ಜಾಗೃತಿ ದೊರೆಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್
ಶಾರದೆಯ ಸಂಸಾರ ಅಥವಾ ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರೊ. ಆರ್.ವಿ.ಜಾಗೀರದಾರ್

ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರನ್ನು ಕುರಿತ ಗ್ರಂಥಗಳು

- ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರು: ಜೀವನ ಹಾಗೂ ಕೃತಿಗಳು ಪ್ರಸಾರಾಂಗ,
ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ, 1984
- ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರು ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ, ಮೈಸೂರು
ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಸಂಪಾದಕ: ಡಾ. ಹಾ.ಮಾ.ನಾಯಕ, 1983
- ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರು ವೆಂಕಟೇಶ ಸಾಂಗಲಿ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು,
ಬೆಂಗಳೂರು, 1970
- ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರು ಡಾ. ವರದರಾಜ ಹುಯಿಲಗೋಳ,
ಭಾರತ-ಭಾರತಿ, ಬೆಂಗಳೂರು, 1970
- ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರು ಎಂ.ನಾಗರಾಜ, ಐ.ಬಿ.ಎಚ್.ಪ್ರಕಾಶನ,
ಬೆಂಗಳೂರು, 1970
- ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರು ಡಾ. ದೇವೇಂದ್ರ ಕುಮಾರ ಹಕಾರಿ, ಆಲೂರ
ವೆಂಕಟರಾವ್ ಜನ್ಮ ಶತಮಾನೋತ್ಸವ ಸಮಿತಿ, ಧಾರವಾಡ, 1981
- Alur Venkatarao Dr. K. Raghavendra Rao, Dharawad, 1981
- ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾವ್ (ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ)ಗುರುನಾಥ ಜೋಷಿ, ಧಾರವಾಡ,
1981.
- ನಮ್ಮನ್ನು ಹರಸು ಕುಲಪುರೋಹಿತ (ಲಾವಣಿ ಪಾಠ) ಕಲಾಶೇಖರ
ಧಾರವಾಡ, 1981
- ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರು ಎ.ಎಸ್.ಕುಲಕರ್ಣಿ, ಆನಂದ ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್ಸ್,
ಧಾರವಾಡ
- ಕರ್ನಾಟಕ ಕುಲಪುರೋಹಿತರು; ಸಂ: ಪ್ರೊ. ಸ.ಸ. ಮಾಳವಾಡ, 1983

ಕನ್ನಡದ ಕುಲಪುರೋಹಿತರೆಂದು ಖ್ಯಾತಿವೆತ್ತ ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರು (೧೮೮೦-೧೯೬೪) ಕನ್ನಡದ ಏಕೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಶತಮಾನದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಅವಿಶ್ರಾಂತವಾಗಿ ದುಡಿದ ಮಹನೀಯರು. ಕರ್ನಾಟಕ ಅವರಿಗೆ ಕರ್ಮಭೂಮಿಯಾಗಿತ್ತು. ನಿಸ್ವಾರ್ಥಸೇವೆ, ನಿಸ್ಸೀಮವಾದ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ 'ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು ಕರ್ನಾಟಕದ ಮೂಲಕವೇ ಆಗಬಲ್ಲದು' ಎಂಬ ದೃಢನಂಬಿಕೆ ಅವರದಾಗಿತ್ತು. ಕರ್ನಾಟಕದ ಗತವೈಭವ, ಕರ್ನಾಟಕದ ವೀರರತ್ನಗಳು, ನನ್ನ ಜೀವನದ ಸ್ಮೃತಿಗಳು ಮೊದಲಾದ ಅವರ ಕೃತಿಗಳು ಕನ್ನಡಿಗರು ಮರೆಯಬಾರದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಗ್ರಂಥಗಳು.

ಇಂತಹ ಅಪೂರ್ವ ಕನ್ನಡಿಗ ಮಹಾನುಭಾವರ ಜೀವನಧರ್ಮವನ್ನು ಈ ಕೃತಿಯ ಮೂಲಕ ಹೊರಗೆಡಹಿದವರು ವರದರಾಜ ಹುಯಿಲಗೋಳ. ಮುಂಬೈ ಕರ್ನಾಟಕದ ಲೇಖಕರೂ, ಕನ್ನಡ ವಿದ್ವಾಂಸರೂ ಆಗಿದ್ದ ಹುಯಿಲಗೋಳರು. ಆಲೂರರ ಕುರಿತಾಗಿ ಈ ಸರಳ, ಸುಂದರ ಕೃತಿಯನ್ನು ಓದುಗರಿಗೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

Alura Venkata Rao (Kannada)
ISBN-81-7201-580-1
Rs.25.

ಇಷ್ಟತ್ತೆರಡು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಹೊರತರುವ
ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ವಿಶ್ವದ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಕಾಶನ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.

Library

IIAS, Shimla

K 891.481 409 2 R 18 H

00117183